

OCENA STANU SANITARNEGO I SYTUACJI EPIDEMIOLOGICZNEJ W POWIECIE ŚWIEBODZIŃSKIM ZA ROK 2024

PSSE ŚWIEBODZIN

MARZEC 2025

[Adres firmy]

SPIS TREŚCI

WSTĘP.....	str.3
<i>1.1. Epidemiologia chorób zakaźnych.....</i>	<i>..str. 6</i>
<i>1.2. Szczepienia ochronne.....</i>	<i>str. 31</i>
<i>2. Stan sanitarno-techniczny podmiotów leczniczych.....</i>	<i>str. 36</i>
<i>3. Warunki zdrowotne środowiska bytowania mieszkańców powiatu.....</i>	<i>str.42</i>
<i>4. Stan sanitarny obiektów żywnościowo-żywnościowych.....</i>	<i>str.61</i>
<i>5. Nadzór nad higieną pracy.....</i>	<i>str.60</i>
<i>6. Zapobiegawczy nadzór sanitarny.....</i>	<i>str. 88</i>
<i>7. Warunki sanitarne w szkołach i innych placówkach oświatowo-wychowawczych.....</i>	<i>str.91</i>
<i>8. Promocja zdrowia i oświata zdrowotna.....</i>	<i>str.106</i>

Szanowni Państwo!

Realizując ustawowy obowiązek, wynikający z dyspozycji art. 12a ust. 3 ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej, przedkładam Państwu coroczną informację o stanie bezpieczeństwa sanitarnego i sytuacji epidemiologicznej w powiecie świebodzińskim w 2024 roku.

Działania Państwowej Inspekcji Sanitarnej na terenie powiatu w 2024 roku w szczególności związane były nadal z usuwaniem skutków pandemii koronawirusa COVID-19 oraz stałym nadzorem nad obiektami i podmiotami mogącymi stwarzać zagrożenia zdrowotne dla ludności.

Prowadzone były działania związane z promowaniem zdrowego stylu życia, bezpieczeństwem żywności i żywienia oraz bezpieczeństwem zdrowotnym wody, przeciwdziałaniem zagrożeniom stwarzanym przez substancje chemiczne, kosmetyki, przedmioty użytku, zapobieganiem powstawaniu chorób, w tym chorób zakaźnych i zawodowych, poprzez sprawowanie zapobiegawczego i bieżącego nadzoru sanitarnego, a także prowadzenie działalności przeciwepidemicznej na terenie powiatu świebodzińskiego.

Przeprowadzona analiza wyników działań nadzorowych na terenie powiatu skoncentrowana nadal była głównie na zagadnieniach epidemiologicznych ale uzyskane dane pozwalają wskazać że stan bezpieczeństwa sanitarnego jest w większości sfer życia mieszkańców stabilny pomimo zauważalnego pogorszenia stanu higieniczno-sanitarnego niektórych obiektów. Nadal także stwierdza się negatywne zjawiska w sferze sanitarno-higienicznej oraz epidemiologicznej, często identyfikuje się nowe zagrożenia lub nasilenie już istniejących, co świadczy o konieczności kontynuowania stałego, systematycznego nadzoru, obejmującego działania prewencyjne, monitoringowe i naprawcze.

W roku 2024r. w sytuacji stanu nadal trwającej wojny w Ukrainie, migracji ludności z tych terenów i nadal trudnej sytuacji epidemiologicznej, wzmożono nadzór nad podmiotami leczniczymi, placówkami oświatowymi, miejscami wypoczynku w szczególności dzieci i młodzieży, a także sklepami wielkopowierzchniowymi, zakładami pracy i podmiotami wprowadzającymi do obrotu substancje i mieszaniny chemiczne oraz kosmetyki oraz w sposób szczególny nad zgłaszalnością chorób zakaźnych, szczepieniami ochronnymi i ogniskami chorób zakaźnych.

Dziękuję, za współpracę w sposób szczególny za szeroko zakrojoną współpracę i wsparcie pracowników PSSE w Świebodzinie w czasie wykonywania zadań Powiatowemu Komendantowi Policji, Powiatowemu Komendantowi Straży Pożarnej, a także organom samorządowym i inspekcjom współpracującym.

Działania te w znaczący sposób wpływają na zwiększenie efektywności zadań podejmowanych przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w zakresie zdrowia publicznego na terenie powiatu.

Jestem przekonana, że przedstawiony raport dotyczący stanu epidemiologicznego i sanitarnego w powiecie, da Państwu pewność, że Państwowa Inspekcja Sanitarna pełni swoje zadania w sposób profesjonalny i rzetelny, a tym samym w znaczący sposób wpływa na poprawę bezpieczeństwa mieszkańców Powiatu.

Ocena stanu sanitarnego zostaje przekazana Staroście Świebodzińskiemu oraz Radzie Powiatu w celu zapoznania się i wykorzystania, jako ważny materiał pomocniczy w podejmowaniu decyzji na rzecz dalszej poprawy warunków życia i bezpieczeństwa mieszkańców powiatu świebodzińskiego.

Tekst oceny zostanie udostępniony na naszej stronie internetowej.

z poważaniem

Państwowy Powiatowy Inspektor

Sanitarny w Świebodzinie

Arleta Miśkiewicz

WSTĘP

W roku 2024 działania Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Świebodzinie zgodne były z ustawą o Państwowej Inspekcji Sanitarnej i polegały na realizowaniu zadań z zakresu zdrowia publicznego w powiecie, głównie poprzez sprawowanie nadzoru nad warunkami:

- higieny środowiska,
- higieny pracy w zakładach pracy,
- higieny radiacyjnej,
- higieny procesów nauczania i wychowania, wypoczynku i rekreacji,
- higieny wypoczynku i rekreacji,
- zdrowotnymi żywności, żywienia i produktów kosmetycznych,
- higieniczno-sanitarnymi, jakie powinien spełniać personel medyczny, sprzęt oraz pomieszczenia, w których są udzielane świadczenia zdrowotne

– w celu ochrony zdrowia ludzkiego przed niekorzystnym wpływem szkodliwości i uciążliwości środowiskowych, zapobiegania powstawaniu chorób, w tym chorób zakaźnych i zawodowych.

Wykonywanie zadań określonych w art.1 polega na sprawowaniu zapobiegawczego i bieżącego nadzoru sanitarnego oraz prowadzeniu działalności zapobiegawczej i przeciwepidemicznej w zakresie chorób zakaźnych i innych chorób powodowanych warunkami środowiska, a także na prowadzeniu działalności oświatowo-zdrowotnej.

Do zakresu działania Państwowej Inspekcji Sanitarnej w dziedzinie zapobiegawczego nadzoru sanitarnego należy w szczególności:

- ✓ opiniowanie projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego i planów ogólnych gminy;
- ✓ uzgadnianie warunków zabudowy i zagospodarowania terenu pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych;
- ✓ uzgadnianie dokumentacji projektowej pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych dotyczących:
- ✓ budowy oraz zmiany sposobu użytkowania obiektów budowlanych,
- ✓ nowych materiałów i procesów technologicznych przed ich zastosowaniem w produkcji lub budownictwie;
- ✓ uczestniczenie w dopuszczeniu do użytku obiektów budowlanych,

Do zakresu działania Państwowej Inspekcji Sanitarnej w dziedzinie bieżącego nadzoru sanitarnego należy kontrola przestrzegania przepisów określających wymagania higieniczne i zdrowotne, w szczególności dotyczących:

- ✓ higieny środowiska, a zwłaszcza wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi, powietrza w pomieszczeniach przeznaczonych na pobyt ludzi, gleby, wód i innych elementów środowiska w zakresie ustalonym w odrębnych przepisach;
- ✓ utrzymania należytego stanu higienicznego nieruchomości, zakładów pracy, instytucji, obiektów i urządzeń użyteczności publicznej, dróg, ulic oraz osobowego i towarowego transportu kolejowego, drogowego;
- ✓ warunków produkcji, transportu, przechowywania i sprzedaży żywności oraz warunków żywienia zbiorowego;
- ✓ nadzoru nad jakością zdrowotną żywności;
- ✓ warunków zdrowotnych produkcji materiałów i obrotu materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością, produktami kosmetycznymi oraz innymi wyrobami mogącymi mieć wpływ na zdrowie ludzi;
- ✓ warunków zdrowotnych środowiska pracy, a zwłaszcza zapobiegania powstawaniu chorób zawodowych i innych chorób związanych z warunkami pracy;

- ✓ higieny pomieszczeń i wymagań w stosunku do sprzętu używanego w szkołach i innych placówkach oświatowo-wychowawczych, szkołach wyższych oraz w ośrodkach wypoczynku;
- ✓ higieny procesów nauczania;
- ✓ przestrzegania przez producentów, importerów, osoby wprowadzające do obrotu, stosujące lub eksportujące substancje chemiczne, ich mieszaniny lub wyroby;
- ✓ kontrola przestrzegania przepisów dotyczących wprowadzania do obrotu produktów biobójczych i substancji czynnych oraz ich stosowania w działalności zawodowej;

Głównym celem działalności Państwowej Inspekcji Sanitarnej na terenie powiatu świebodzińskiego w 2024 roku było promowanie zdrowego stylu życia, nadzór nad bezpieczeństwem żywności i żywienia oraz bezpieczeństwem zdrowotnym wody, przeciwdziałanie powstawaniu chorób, w tym chorób zakaźnych, niezakaźnych i zawodowych poprzez sprawowanie zapobiegawczego i bieżącego nadzoru sanitarnego z zakresu zdrowia publicznego oraz działalności przeciwepidemicznej.

W roku 2024 na terenie powiatu w ramach nadzoru sanitarnego:

- przeprowadzono **2645** kontroli:
 - kontrole dot. stanu sanitarnego obiektów **1596** (zaplanowanych **1041**, nieplanowane **555**)
 - wizytacje **107** (kontrola programów prozdrowotnych)
 - przeprowadzono **942** wywiadów epidemiologicznych;
- wydano **460** decyzji merytorycznych i **364** opłatowych, **95** postanowień,
- nałożono **87** mandatów na kwotę **31 600,00 zł**;
- nałożono **14** kar pieniężnych na kwotę **2 600,00 zł**;
- pobrano do badań w ramach nadzoru **495** próbek, w tym: **298** - wody, **195** - próbek żywności, **2** próbki kosmetyków,
- w placówkach oświatowych wykonano **3638** - badań fizycznych, podczas poboru próbek wody wykonano **558** oznaczeń (chemicznych – **260**, fizycznych – **298**),
- przyjęto próbki do badań na nosicielstwo od ludności – od **763** osób pracujących i **52** uczniów, **37** próbki do badań na skuteczność działania sterylizatorów (sporale) oraz **337** próbek z „nadzoru” nad osobami zakażonymi i nosicielami w kierunku patogenów jelitowych (m.in. Salmonella, Shigella),
- nawiązano współpracę z lekarzami Podstawowej Opieki Zdrowotnej i zostało pobranych **9** próbek w ramach programu SENTINEL (grypa, RSV i Covid-19)

W roku 2024 w związku ze sprawami interwencyjnymi wniesionymi przez mieszkańców powiatu świebodzińskiego przyjęto 40 - próśb o interwencje, z których **31** rozpatrzono we własnym zakresie, **18** z nich było zasadnych, a **13** niezasadnych, natomiast **9** przekazano wg właściwości jednostkom spoza Państwowej Inspekcji Sanitarnej.

Sprawy interwencyjne dotyczyły:

- jakości wody,
- gospodarki nieczystościami płynnymi i nieczystościami stałymi,
- stanu sanitarno- technicznego budynków mieszkalnych oraz stanu sanitarno-higienicznego obiektów użyteczności publicznej,
- stanu sanitarno – higienicznego zakładów żywnościowo–żywnościowych,

- wprowadzania środków spożywczych po terminie oraz przechowywania środków spożywczych niezgodnie z zaleceniami producenta,
- występowania szkodników w zakładzie żywnościowym,
- braku ciepłej wody i orzeczeń lekarskich, nieprzyjemnego zapachu farb lub lakierów,
- kontroli produktu na mole, działalności tartaku – brak wpisu do działalności oraz uciążliwy hałas i unoszący się pył,
- warunków sanitarnych pomieszczeń pracy lub pomieszczeń higieniczno-sanitarnych,
- występowania wszawicy w przedszkolu i na wypoczynku letnim,
- występowania chorób zakaźnych (rumień zakaźny, szkarlatyna) w oddziale przedszkolnym w szkole podstawowej,
- zapewnienia pracownikom pomieszczeń higieniczno-sanitarnych,
- braku bieżącej wody w przychodni,
- palenia papierosów w toalecie szpitala,
- zastosowania przeterminowanej szczepionki,
- wystąpienia biegunki na oddziale w szpitalu

Dokonano podsumowania rozpatrzonych w 2024 roku spraw interwencyjnych i stwierdzono, że ogólna ich liczba, która wpłynęła jest większa, w porównaniu do lat poprzednich 2020-2022. Natomiast jest mniejsza w stosunku do roku 2023.

W 2024 roku wpłynęło 5 zapytań o udzielenie informacji publicznej. Zapytania dotyczyły:

- wydanych decyzji o objęciu kwarantanną w latach 2020 – 2022,
- zamknięcia wodociągu publicznego w miejscowości Rogoziniec,
- wyników badań jakości wody w tym parametry takie jak: zawartość zanieczyszczeń chemicznych, mikrobiologicznych, poziomu chloru, twardości wody itp., częstotliwości przeprowadzanych badań w tym zakresie, dodatkowych informacji lub wyjaśnień dotyczących przekroczeń norm jakości wody,
- pogryzień przez psy od 01.01.20219 do 30.06.2024.

Dokonano podsumowania rozpatrzonych w 2024 roku zapytań o udzielenie informacji publicznej i stwierdzono, że ogólna ich liczba, która wpłynęła jest większa do roku 2023. Natomiast jest mniejsza w stosunku do lat 2020 - 2022.

W Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Świebodzinie zatrudnionych było na koniec 2024 r. 30 pracowników realizujących 25,13 etatów z czego 18,63 to etaty merytoryczne, 6,50 to etaty administracyjne, techniczne i obsługi, w tym 1 osoba w związku urlopami wychowawczymi i absencją chorobową nie wykonywała swoich zadań.

W działalności merytorycznej zatrudniano ogółem 21 osob w tym z wykształceniem magisterskim 17 w tym 15 z dodatkową specjalizacją (studia podyplomowe), 1 z wykształceniem inżynierskim z dodatkową specjalizacją (studia podyplomowe) 1 z wykształceniem licencyjnym z dodatkową specjalizacją, oraz 2 Radców Prawnych.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Świebodzinie realizował zadania i podejmował działania zgodnie z wytycznymi Głównego Inspektora Sanitarnego i Lubuskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego oraz w ramach ustawy o Państwowej Inspekcji Sanitarnej na podstawie przeprowadzonej analizy zagrożeń i potrzeb występujących na terenie powiatu.

Wyniki pracy przedstawiane były Lubuskiemu Państwowemu Wojewódzkiemu Inspektorowi Sanitarnemu w Gorzowie Wlkp. oraz w niniejszym opracowaniu Staroście i Radzie Powiatu.

1.1.EPIDEMIOLOGIA CHORÓB ZAKAŻNYCH

Choroby zakaźne i zakażenia nadal stanowią istotny problem zdrowia publicznego, zapobieganie i ich zwalczanie wśród ludzi jest nadal jednym z kluczowych zadań realizowanych przez Państwową Inspekcję Sanitarną.

W Polsce zgłaszanie, kwalifikacja oraz rejestracja zachorowań na choroby zakaźne opiera się na opracowanych przez Państwowy Zakład Higieny „Definicjach chorób zakaźnych”. Dane epidemiologiczne w niniejszym sprawozdaniu zostały zgromadzone na podstawie jednostek chorobowych zgłoszonych przez lekarzy, którzy rozpoznali zakażenie, chorobę zakaźną lub zgon z powodu zakażenia, lub choroby zakaźnej, określonej na podstawie ustawy z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi (t. j. Dz. U. z 2024 r., poz. 924 zp.zm.) a następnie opracowane i zawarte w sprawozdaniach rocznych PSSE w Świebodzinie, a zadania realizowane w zakresie bezpieczeństwa zdrowotnego w roku 2024 były następstwem bieżącej sytuacji epidemiologicznej, wystąpienia chorób zakaźnych i zakażeń w powiecie, w kraju i na świecie.

W 2024 r. podejmowane działania wynikające z aktualnej sytuacji epidemiologicznej dotyczyły w sposób szczególny nadzoru nad:

- zgłaszalnością oraz sprawozdawczością chorób zakaźnych,
- osobami z zatruciem pokarmowym wywołanym przez pałeczki Salmonella oraz kierowaniem osób z bliskiego kontaktu na badania w kierunku nosicielstwa,
- osobami z kontaktu z chorymi na wirusowe zapalenie wątroby i gruźlicę prątkującą,
- grypą w ramach programu SENTINEL oraz NON-SENTINEL opartej na szybkiej diagnostyce za pomocą testów antygenowych,
- nad ogniskami epidemiologicznymi,

Tabela nr 1: Liczba mieszkańców powiatu świebodzińskiego z podziałem na płeć.

Powiat	Ogółem	Mężczyźni	Kobiety
Świebodzin	53 851	26 408	27 443

(według GUS na dzień 30 czerwiec 2024r.)

Tabela nr 2: Liczba mieszkańców powiatu świebodzińskiego z podziałem na miejsce zamieszkania.

Powiat świebodziński	Ogółem	Mężczyźni	Kobiety
w miastach	25 605	12 194	13 411
na wsi	28 246	14 214	14 032

(według GUS na dzień 30 czerwiec 2024r.)

Powiatowa Stacja Sanitarno – Epidemiologiczna w Świebodzinie nadzoruje teren obejmujący sześć gmin (Świebodzin, Lubrza, Skąpe, Łągow, Zbąszynek i Szczaniec).

W 2024 roku w związku z prowadzonymi dochodzeniami epidemiologicznymi kontynuowano współpracę m.in. z pielęgniarkami epidemiologicznymi, podmiotami leczniczymi, lekarzami i pielęgniarkami POZ, Powiatowym Lekarzem Weterynarii w Świebodzinie oraz Komendantem Powiatowym Policji w Świebodzinie.

W ramach prowadzonego nadzoru epidemiologicznego pozyskiwano informacje o charakterze występujących zagrożeń, ich rozmiarach i zaobserwowanych trendach związanych z aktualnym stanem zagrożenia epidemiologicznego. W roku 2024 przeprowadzono 942 dochodzenia epidemiologiczne w związku ze stwierdzaniem chorób zakaźnych na terenie powiatu świebodzińskiego.

Tabela nr 3: Dane epidemiologiczne występowania wybranych chorób zakaźnych w latach 2022-2024 w powiecie świebodzińskim w latach 2022-2024

Jednostki chorobowe	2020 rok		2021 rok		2022 rok		2023 rok		2024 rok	
	Liczba zachorowań	Wskaźnik zapadalności	Liczba zachorowań	Wskaźnik zapadalności	Liczba zachorowań	Wskaźnik zapadalności	Liczba zachorowań	Wskaźnik zapadalności	Liczba zachorowań	Wskaźnik zapadalności
Zakażenia SARS – CoV-2	2118	3804	4574	8271,2	3745	6878,2	597	1102,3	390	724,2
Salmonelloza	4	7,18	11	19,90	12	22,04	8	14,77	51	94,70
Biegunka i zakażenia jelitowe ogółem	3	5,38	7	12,66	158	290,2	135	249,27	77	142,9
Biegunki i zakażenia jelitowe dzieci do lat 2	2	3,59	3	5,42	27	49,6	21	38,77	15	27,85
Plonica	0	0	0	0	21	38,57	59	108,94	93	172,7
Clostridium difficile	2	3,59	10	18,08	9	16,53	13	24,00	12	22,28
Róża	2	3,59	1	1,80	11	20,2	14	25,85	7	13
Odra	0	0	0	0	0	0	0	0	2	3,70
Świnka	2	3,59	0	0	1	1,84	0	0	1	1,86
Krztusiec	0	0	0	0	0	0	0	0	28	52
Borelioza	21	37,71	12	5,53	37	67,95	69	127,4	52	96,56
Styczność i	3	5,38	2	3,61	6	11,02	10	18,46	14	26

narażenie na wściekliznę szczepienia										
Ospa wietrzna	69	123,92	17	30,74	514	944,04	594	1096,8	112	207,9 0
Streptococcus pneumoniae	1	1,80	0	0	0	0	10	18,46	2	3,70
WZW typu B	0	0	3	5,42	1	1,84	24	44,31	4	7,40
WZW typu C ogółem	1	1,79	0	0	11	20,02	2	3,69	10	18,57
WZW typu A	0	0	0	0	0	0	0	0	3	5,57
Wirus RSV	0	0	0	0	0	0	33	60,93	100	185,7 0
Grypa – zachorowania i podejrzenia zachorowań	1404	2521,6	37	66,90	282	517,93	3536	6528,9	5344	9923, 70
Norowirusy	0	0	6	10,85	3	5,51	10	18,46	46	85,42
Rotawirusy	6	10,78	3	5,42	39	71,63	4	7,38	8	14,86
Gruźlica	3	5,38	3	5,42	7	12,86	4	7,38	4	7,40
Kiła / zgłoszeń ZLB-1	0	0	0	0	9	16,53	8	14,77	9	16,71

Wskaźnik zapadalności obliczony wg wzoru: liczba zachorowań / liczba mieszkańców x100.tys

■ wzrost wskaźnika zapadalności ■ spadek wskaźnika zapadalności

W 2024 r. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Świebodzinie otrzymał 1660 zgłoszeń zachorowań na choroby zakaźne, co dało zapadalność **3098,11/100 tys.** mieszkańców.

Hospitalizowanych osób z powodu chorób zakaźnych było 210 mieszkańców powiatu.

Dla porównania w 2023r. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Świebodzinie zarejestrował 2143 zachorowań na choroby zakaźne (zapadalność **3997,5/100 tys.** Mieszkańców), wśród których większość stanowiły zachorowania Sars-CoV-2 – 597 przypadki (zapadalność 1102,3/100tyś).

1.1.1. ZAKAŻENIA SARS-COV-2 (KORONAWIRUS) ORAZ GRYPY I ZAKAŻENIA GRYPPODOBNE

SARS-COV-2

W roku 2024 zaobserwowaliśmy spadek zachorowań Sars-CoV-2 - zgłoszono 390 zakażeń w kierunku Covid-19 (zapadalność 724,22/100tyś), czyli o 207 przypadków mniej niż w roku poprzednim, natomiast obserwujemy duży wzrost zachorowań na gripę oraz zakażenia grypopodobne.

Nadzór epidemiologiczny nad gripą prowadzony jest w ciągu całego roku, ze szczególnym wzmożeniem nadzoru wirusologicznego w okresie zwiększonej liczby zachorowań, która w Polsce trwa zwykle od września do kwietnia następnego roku.

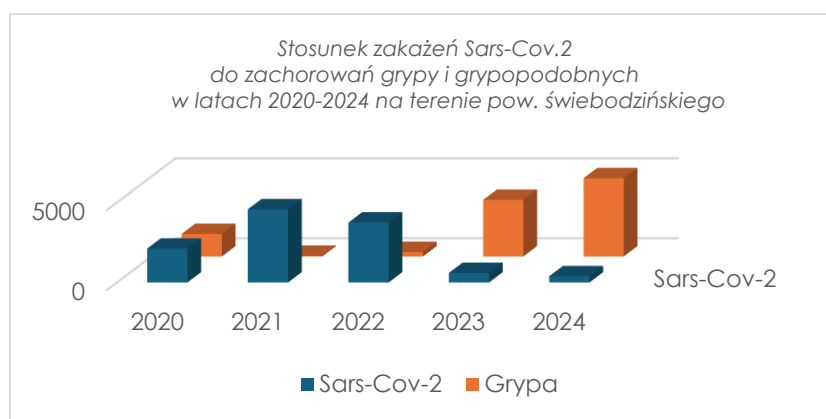
GRYPA

Narodowy Instytut Zdrowia Publicznego – Państwowy Zakład Higieny oszacował, że w okresie od 1 stycznia 2024 roku do 30 czerwca 2024 roku odnotowano 4 614 zgłoszeń przypadków potwierdzonych zachorowań na gripę. Nadzór epidemiologiczny nad gripą prowadzony jest w ciągu całego roku, ze szczególnym wzmożeniem nadzoru wirusologicznego w okresie zwiększonej liczby zachorowań, która w Polsce trwa zwykle od września do kwietnia następnego roku.

Podobnie jak w latach ubiegłych kontynuowano działania w ramach nadzoru epidemiologiczno-wirusologicznego nad gripą, opartego na systemie SENTINEL, którego głównym celem jest pobieranie od pacjentów podejrzanych o zachorowanie na gripę materiału do badań wirusologicznych. W nadzorze SENTINEL w 2024 roku uczestniczył 1 podmiot leczniczy – Centrum Medyczne ŁUŻYCKA w Świebodzinie. Pobrano do badania 9 wymazów od osób chorych, z których wyizolowano 6 potwierdzonych przypadków wirusa grypy (5 typu AH1N1 i 1 typu A).

W ramach programu SENTINEL w powiecie świebodzińskim w roku 2024 podmioty lecznicze zgłosiły 4890 podejrzeń zachorowań grypopodobnych oraz 443 potwierdzone zakażenia gripą (szybkim testem antygenowym combo), czyli uwzględniając zgłoszone podejrzenia zakażeń grypopodobnych i gryp zapadalność wyniosła 9923,68/100tyś mieszkańców. Stanowi to wzrost zachorowań na gripę i zakażenia grypopodobne na poziomie ok. 150%.

Wykres nr 1: Stosunek zakażeń Sars-Cov.2 do zachorowań grypy i grypopodobnych w latach 2020-2024 na terenie pow. świebodzińskiego

ZAKAŻENIA WIRUSEM RSV

RSV (respiratory syncytial virus) czyli syncytialny wirus oddechowy należy do grupy wirusów wywołujących zakażenia dróg oddechowych człowieka (pneumowirusów). Nazwa pochodzi od specyficznego namnażania się wirusa w komórkach układu oddechowego. Zakażenia RSV mają charakter sezonowy. Do zakażenia dochodzi głównie drogą kropelkową (przez kaszel, kichanie). Zakaźność RSV jest duża, Światowa Organizacja Zdrowia szacuje, że RSV odpowiada za ponad 60% ostrych infekcji dróg oddechowych u niemowląt i małych dzieci na całym świecie.

W 2024r w Polsce wykryto 41 631 przypadków zakażeń atakujących drogi oddechowe wirusa RSV, w tym 19 080 u dzieci poniżej drugiego roku życia. W całym ub. roku tj. 2023 zachorowało na to schorzenie 12 054 osób, w tym 5530 dwulatków i młodszych.

W powiecie świebodzińskim w 2024r. zarejestrowano 100 przypadków zakażenia wirusem RSV (zapadalność 185.69/100tyś mieszkańców), w tym 56 dzieci poniżej 2 lat. W porównaniu do roku 2023 obserwowany jest 3-krotny wzrost zakażeń RSV (33 przypadki)

1.1.2. CHOROBY SZERZĄCE SIĘ DROGĄ POKARMOWĄ

W państwach Unii Europejskiej, w tym również w Polsce, nadzór nad ostrymi zapaleniami żołądkowo-jelitowymi o etiologii zakaźnej polega na obowiązkowym zgłaszaniu przez lekarzy przypadków podejrzeń zachorowań, jak i potwierdzonych zakażeniach zarówno w opiece szpitalnej, jak i ambulatoryjnej.

Od 2022 roku obserwowany jest wzrost zachorowań na choroby przenoszone drogą pokarmową, a wśród nich: salmonellozy, bakteryjne i wirusowe zakażenia jelitowe, norowirusy oraz biegunki i zapalenia żołądkowo-jelitowe o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu.

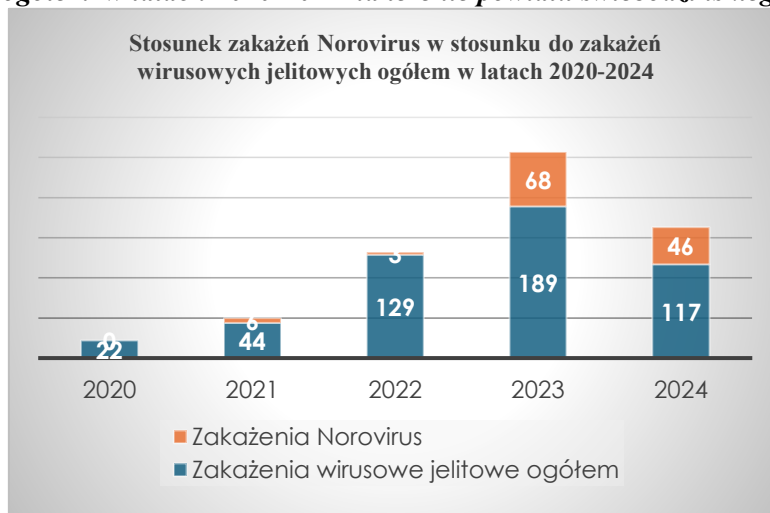
W 2024 roku tendencja wzrostowa utrzymała się, zarejestrowano odpowiednio na terenie powiatu świebodzińskiego:

- 1) 117 przypadki wirusowych zakażeń jelitowych ogółem (w tym 15 dzieci poniżej 2 roku życia), spośród których 33 przypadki wymagały hospitalizacji.

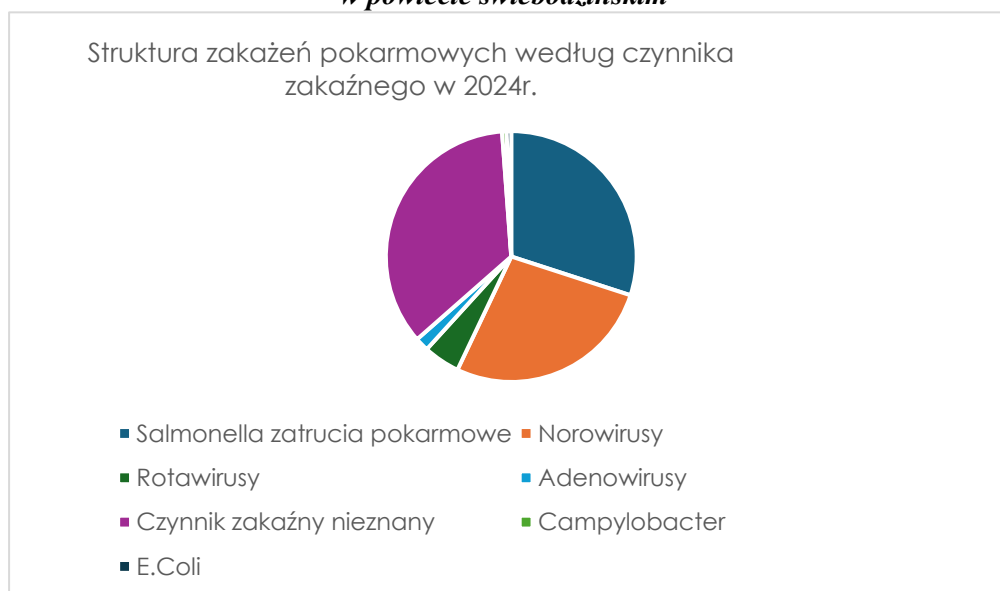
Przypadki te zostały zarejestrowane jako wirusowe zakażenia jelitowe:

- wirusowe zakażenia jelitowe, wywołane przez rotawirusy – 8 zachorowań (7 hospitalizacji),
- wirusowe zakażenia jelitowe, wywołane przez norowirusy – 46 zakażeń (15 hospitalizacji),
- wirusowe zakażenia jelitowe, określone – 3 zakażenia adenowirusy (2 hospitalizacje),
- wirusowe zakażenia jelitowe, nieokreślone – 60 zachorowań (9 hospitalizacji).

Wykres nr 2: Stosunek zakażeń Norovirus w stosunku do zakażeń wirusowych jelitowych ogółem w latach 2020-2024 na terenie powiatu świebodzińskiego

Wykres nr 3: Struktura zakażeń pokarmowych według czynnika zakaźnego w 2024r. w powiecie świebodzińskim

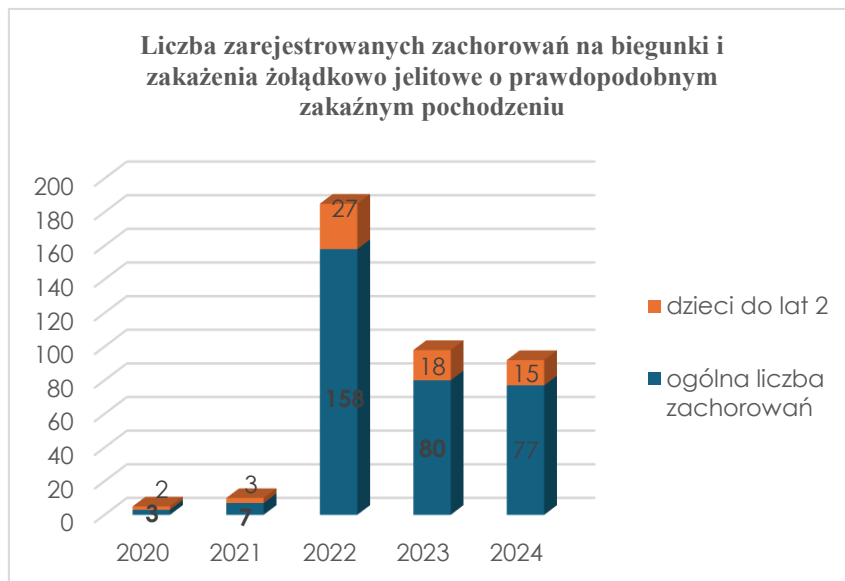

- 2) **77 przypadki biegunki i zapalenia żołądkowo-jelitowe** o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu BNO, w tym **15 przypadków biegunek u dzieci do lat 2.**

Ogółem hospitalizowano z tego powodu 19 osób, w tym 6 dzieci do lat 2.

W analizowanym okresie na podobnym poziomie w porównaniu do roku poprzedniego zarejestrowano ilość zgłoszonych przypadków biegunek i zapaleń o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu żołądkowo – jelitowym BNO 80/77.

Wykres nr 4: Liczba zachorowań na biegunki i zakażenia żołądkowo jelitowe o prawdopodobnym zakaźnym pochodzeniu w latach 2020-2024 w powiecie świebodzińskim

SALMONELLOZY

Wskaźnik zapadalności na salmonellę w powiecie świebodzińskim w 2024r. wyniósł 94,7/100tyś. mieszkańców, czyli wzrósł ok. 6 krotnie w porównaniu do lat poprzednich. Zarejestrowano 51 przypadków zakażeń *Salmonella* – zatruc pokarmowych, wśród których dominował szczep *Salmonella Enteritidis* – 30 przypadków oraz 1 przypadek *Salmonella* typu C, 1 przypadek *Salmonella* gr. B0, 1 przypadek *Salmonella* Kottbus i 1 przypadek *Salmonella* *Infantis*. W 2024 r. zanotowano 2 przypadki zachorowania na salmonellozę pozajelitową (posocznica), w tym zarejestrowano 1 zgon.

Wykres nr 5: Liczba zachorowań na Salmonellozy w latach 2020-2024 w powiecie świebodzińskim

Obserwowany w 2024 roku wzrost zachorowań na Salmonellę, ma związek z wystąpieniem na terenie powiatu świebodzińskiego 3 ognisk zbiorowego zatrucia pokarmowego, spowodowanych pałeczkami Salmonella, potwierdzonymi w badaniach mikrobiologicznych.

Zgodnie z Dyrektywą 2003/99/WE parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 17 listopada 2003 roku za ognisko zbiorowego zatrucia i zakażenia pokarmowego uważa się wystąpienie w określonych warunkach dwóch lub więcej przypadków zachorowań ludzi na tę samą chorobę i/lub zakażenia osób tym samym czynnikiem.

W 2024 r. zarejestrowano 5 przypadków ognisk epidemicznych zbiorowego zatrucia pokarmowego:

- 2 ogniska pokarmowe wywołane przez Norovirus:

1. Oddział Neurologii z pododdziałem poudarowym w Nowym Szpitalu w Świebodzinie – 35 osób narażonych, w tym 13 osób chorych,
2. Lubuskie Centrum Ortopedii Sp. z o.o. w Świebodzinie, Pawilon Rehabilitacji - 87 osób narażonych, w tym 28 osób z objawami chorobowymi.

Najczęstsze objawy kliniczne występujące u osób chorych to biegunka, wymioty, bóle brzucha, gorączka, osłabienie i złe samopoczucie. Przebieg zachorowań we wszystkich przypadkach był umiarkowany. Prawdopodobną drogą przenoszenia się Norowirusów była droga kropelkowa lub/oraz fekalno-oralna (pomiędzy pacjentami, personelem szpitala i rodzicami na sali chorych, salach rehabilitacji oraz w toalecie ogólnodostępnej).

- 3 ogniska pokarmowe wywołane przez pałeczki Salmonella:

1. Restauracja /wesele – Nadzorem epidemiologicznym objęto 46 osób narażonych, u 23 osób wystąpiły objawy chorobowe. Najczęstsze objawy kliniczne występujące u osób chorych to biegunka, wymioty, nudności, bóle brzucha, gorączka, osłabienie i złe samopoczucie. Przebieg zachorowań był zróżnicowany, w przypadku 6 osób zastosowano hospitalizację. Prawdopodobną drogą szerzenia się pałeczek Salmonelli była skażona żywność (wskazanie epidemiologiczne – tatar wołowy z jajkiem).
2. Restauracja / spotkania rodzinne - Nadzorem epidemiologicznym objęto 30 osób narażonych, w tym 5 osób z objawami chorobowymi, 1 osoba zakażona bezobjawowo (nosiciel). Objawy kliniczne występujące u osób chorych to w większości przypadków: biegunka, wymioty, bóle brzucha, osłabienie i złe samopoczucie. Przebieg zachorowań we wszystkich przypadkach był umiarkowany. Ustalono, że drogą przenoszenia się pałeczek Salmonelli była skażona żywność. W ramach przeprowadzonej kontroli sanitarnej stwierdzono również nieprawidłowości, tj. nieprawidłowy stan higieniczno-sanitarny pomieszczeń i sprzętu oraz niezachowanie właściwej higieny podczas przygotowywania posiłków.
3. Zakład produkcji żywności - Nadzorem epidemiologicznym objęto 102 osoby narażone na zakażenie. Objawy chorobowe obserwowane były u 3 osób (ból brzucha, biegunka, osłabienie), jedna osoba zakażona w ognisku zmarła - był to 36 letni mężczyzna, obciążony innymi schorzeniami. W ramach prowadzonego dochodzenia epidemiologicznego i wykonanych badań przesiewowych w kierunku nosicielstwa pałeczkami Salmonella u 6 osób narażonych potwierdzono zakażenie bezobjawowe (nosiciele Salmonella). Przebieg zachorowań był u większości lekki. Prawdopodobną drogą przenoszenia się Salmonelli była skażona żywność oraz droga fekalno-oralna wśród pracowników piekarni.

DUR BRZUSZNY I PARA DURY.

Od wielu lat na terenie województwa lubuskiego nie notowano nowych zachorowań na dur brzuszny i dury rzekome. Na terenie powiatu świebodzińskiego zarejestrowanych było 2 stałych nosicieli pałeczek duru i durów rzekomych. W 2024r. jedna pacjentka zmarła, a w rejestrach nosicieli w 2024 roku pozostał pod nadzorem jeden żyjący nosiciel duru/durów rzekomych.

ZATRUCIE TOKSYNĄ BOTULINOWĄ.

W 2024 roku podobnie jak w latach poprzednich nie zanotowano w powiecie zatrucia toksyną botulinową (jadem kielbasianym). W Polsce w 2024r. ogólnie zarejestrowano 15 przypadków botulizmu, czyli o dwa przypadki mniej niż w roku poprzednim.

WIRUSOWE ZAPALENIE WĄTROBY TYPU A.

Wirusowe zapalenie wątroby typu A (wzw A) to choroba zakaźna wywołana przez wirusa HAV (Hepatitis A Virus), który jest odporny na działanie czynników zewnętrznych, tj. temperatura, substancje chemiczne. Ludzie są jedynym rezerwuarem wirusa wywołującego WZW A, który przenoszony jest głównie drogą pokarmową. Do zakażenia może dojść przez: kontakt bezpośredni z zakażonym człowiekiem (np. poprzez nieprawidłową higienę osobistą po skorzystaniu z toalety) lub najczęściej poprzez spożycie skażonego pożywienia (np. nie umytych owoców) i skażonej wody.

W powiecie świebodzińskim w roku 2024 zarejestrowano 3 przypadki zachorowań na Wirusowe zapalenie wątroby typu A (wzw A) – ognisko domowe, które wystąpiło na terenie gminy Łągów Lubuski. Objawy kliniczne występujące u osób chorych to biegunka, nudności, bóle brzucha, gorączka, osłabienie i złe samopoczucie. Przebieg zachorowań był umiarkowany, wszystkie 3 osoby były leczone w warunkach szpitalnych. Przeprowadzono dochodzenie epidemiczne, niestety nie udało się ustalić źródła zakażenia. Wszystkie osoby, u których pojawiły się objawy chorobowe mieszkały razem. Prawdopodobną drogą przenoszenia się wirusa HAV była droga fekalno-oralna wśród domowników. Nadzorem objęto 27 osób ze styczności także w miejscu pracy chorych, w tym 3 osoby z objawami chorobowymi. U nikogo z osób ze styczności z osobami zakażonymi nie potwierdzono zakażenia HAV.

CZERWONKA BAKTERYJNA – nie zanotowano w roku 2024 zachorowań na terenie powiatu świebodzińskiego.

W 2024 r w powiecie świebodzińskim nie zarejestrowano zatruc spowodowanych spożyciem grzybów.

1.1.3. ZACHOROWANIA I ZAKAŻENIA SZERZĄCE SIĘ DROGA KRWI – NARUSZENIA CIĄGŁOŚCI TKANEK

WIRUSOWE ZAPALENIE WĄTROBY TYPU B I TYPU C.

Od kilku lat prowadzona jest na terenie naszego kraju szeroko zakrojona działalność oświatowo-profilaktyczna, m.in. przez realizację różnych programów profilaktycznych badań przesiewowych PZH NIPH wykonywanych w kierunku zakażeń WZW B/C. dzięki czemu zwiększana jest świadomość priorytetu utrzymania odpowiedniego poziomu higieny np. w placówkach służby zdrowia.

Wirus zapalenia wątroby typu B/C stanowi istotny problem epidemiologiczny. Składa się na to szereg elementów, z których na pierwszym miejscu należy wymienić przebieg kliniczny i skrytość procesu chorobowego oraz rzadkie ujawnianie się ostrej fazy zakażenia powoduje trudności w rozpoznaniu choroby. Często wirusowe zapalenie wątroby rozpoznawane jest w okresie zmian przewlekłych, które w konsekwencji mogą prowadzić do marskości i raka pierwotnego wątroby. Do zakażenia WZW typu B/C dochodzi poprzez naruszenie ciągłości tkanek zarówno w celach medycznych jak i niemiedycznych np. w czasie zabiegów operacyjnych i stomatologicznych, zabiegów endoskopowych, w czasie wykonywania tatuażu, przekłuwania uszu, innych zabiegów kosmetycznych.

W 2024 roku zarejestrowano **4 zachorowania (zapadalność 7,43/100 tys.) na WZW typu B.** W analizowanym okresie wykazano spadek zachorowań w porównaniu z rokiem 2023 (zapadalność 44,31/100 tys.).

Z przeprowadzonych wywiadów epidemiologicznych wynika, iż zakażenia te prawdopodobnie mogły mieć związek z:

- przebytymi zabiegami operacyjnymi,
- w przeszłości przed 1993r. transfuzja krwi.
- korzystaniu z usług gabinetów kosmetycznych i odnowy biologicznej.

W 2024 roku zarejestrowano 10 zachorowań WZW typu C na terenie powiatu świebodzińskiego, co stanowi 5-krotny wzrost zachorowań w porównaniu do roku poprzedniego (2 zakażenia – 2023r.)

ZACHOROWANIA NA AIDS I ZAKAŻENIA HIV.

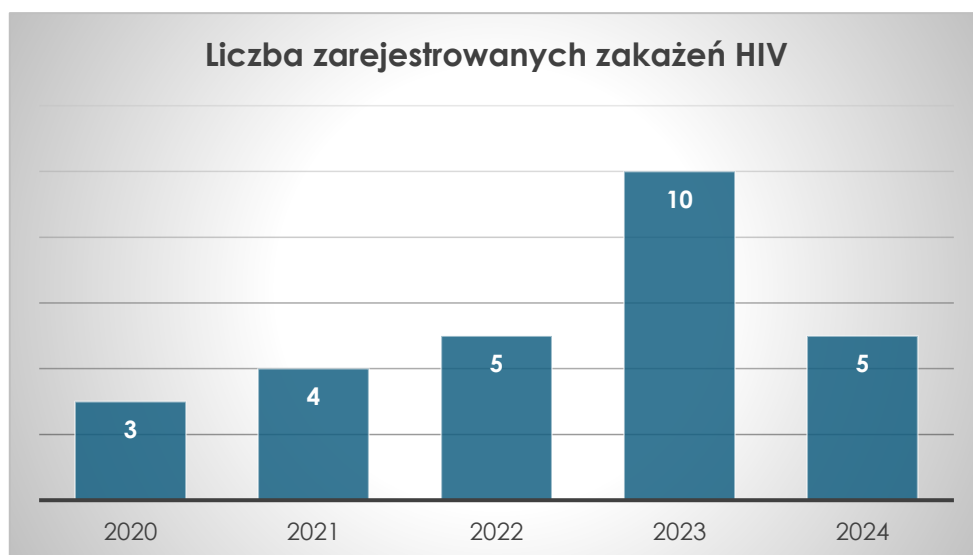
Wirus HIV ludzki wirus upośledzenia (niedoboru) odporności (ang. human immunodeficiency virus) uszkadza system odpornościowy człowieka, który odpowiada za naszą podatność na infekcję. Zakażenie wirusem HIV może przez wiele lat przebiegać bezobjawowo, co bardzo utrudnia diagnozę. Okres utajenia zakażenia wirusem HIV może trwać nawet 8–10 lat nie dając żadnych symptomów, jednak w

tym czasie wirus HIV cały czas się namnaża i niszczy odporność zakażonej osoby. W konsekwencji nieleczony może wywołać zespół nabytego upośledzenia odporności – AIDS.

W Polsce rokrocznie rośnie liczba osób zakażonych wirusem HIV.

W powiecie świebodzińskim w 2024 roku zarejestrowano 5 nowych osób zakażonych wirusem HIV (zapadalność 9,28/100tyś) . W porównaniu z 2023 r. nastąpił spadek o 50% zgłaszanych nowych zakażeń HIV (2023r. – 10 przypadków HIV). W Polsce w 2024 roku zarejestrowano 2291 zachorowań (zapadalność 6,1/100tyś) na HIV. Obserwowany jest nieznaczny spadek zarejestrowanych nowowykrytych zakażeń wirusem HIV zarówno w Polsce w stosunku do roku 2023, jak i w powiecie świebodzińskim. Zarejestrowano także jeden przypadek zachorowania na AIDS.

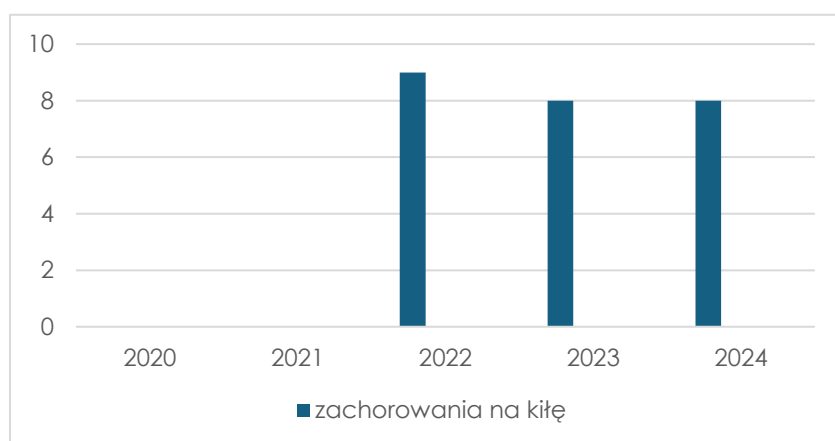
Wykres nr 6. Liczba nowo wykrytych zakażeń HIV w powiecie świebodzińskim w latach 2020-2024

1.4. CHOROBY PRZENOSZONE DROGĄ PŁCIOWĄ.

W roku 2024r. obserwowano podobnie jak w roku poprzednim wzrost zachorowań na choroby przenoszone drogą płciową (kiła, chłamydia). W analizowanym okresie na podstawie zgłoszonych formularzy dodatniego wyniku ZLB-1 zarejestrowano na terenie powiatu świebodzińskiego 9 przypadków zachorowań na kiłę, w porównaniu do 8 przypadków kiły w roku 2023.

Wykres nr 7: Liczba osób zgłoszonych dodatnich wyników badań w kierunku Kiły w latach 2020-2024 w powiecie świebodzińskim

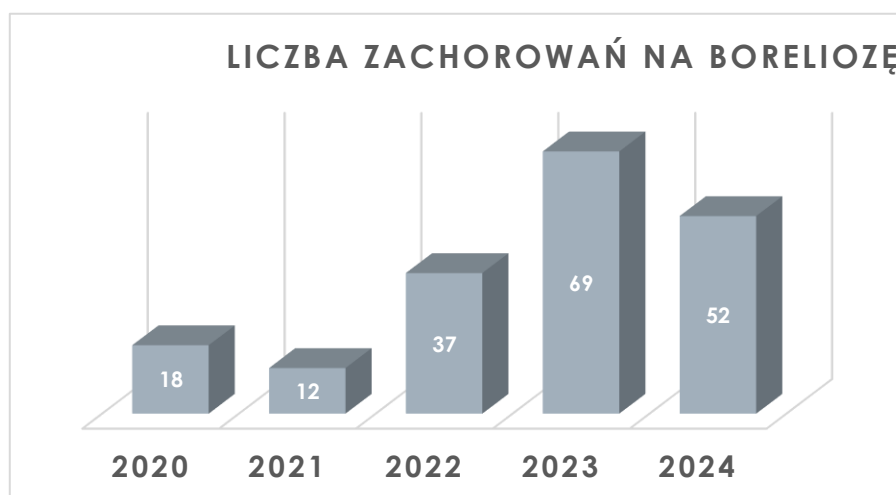
1.5. ZACHOROWANIA NA CHOROBY ODZWIERZECE.

BORELIOZA.

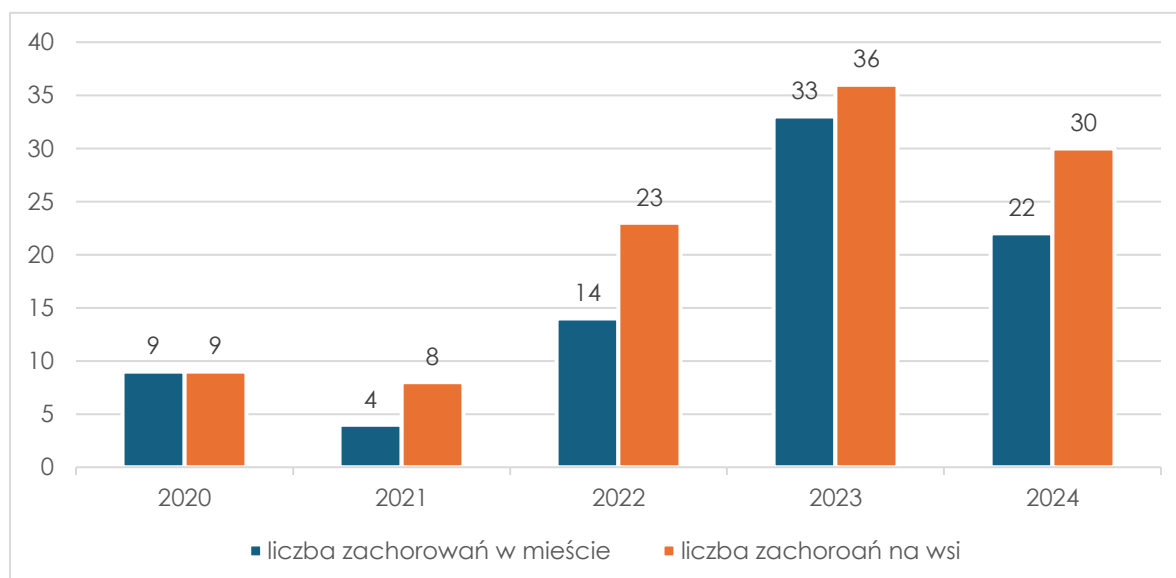
Borelioza jest najczęstszą chorobą odzwierzęcą, wywoływaną przez krętki z rodzaju *Borrelia* przenoszona przez kleszcze z rodzaju *Ixodes*. Do zakażenia krętkami *Borrelia burgdorferi* może dojść na obszarze całego kraju, który zgodnie z opisem ECDC należy uznać w całości jako teren endemiczny.

W analizowanym okresie w powiecie świebodzińskim od 2022 r **obserwowany jest znaczny wzrost liczby zgłaszanych rozpoznań zachorowań na Chorobę z Lyme - 52 osoby/2024r. oraz 2 przypadki neuroboreliozy.** Wszystkie zarejestrowane przypadki przebiegały z objawami charakterystycznymi dla boreliozy, ale o różnym stopniu nasilenia oraz typowymi objawami neurologicznymi w przypadku neuroboreliozy. W stosunku do roku poprzedniego wykazano podobny poziom zachorowalności na boreliozę na terenie powiatu świebodzińskiego (2023r. – 69 zachorowań). Większość przypadków zachorowań, podobnie jak w latach poprzednich, dotyczyła osób zamieszkujących na terenach wiejskich., a najczęściej zgłaszanym objawem chorobowym jest charakterystyczny rumień na skórze po ukąszeniu przez kleszcza.

Wykres nr 8: Zachorowania na boreliozę na terenie powiatu świebodzińskiego w latach 2020-2024

Wykres nr 9: Zachorowania na boreliozę na terenie powiatu świebodzińskiego w latach 2020-2024 w zależności od miejsca zamieszkania (miasto-wieś)

STYCZNOŚĆ I NARAŻENIE NA WŚCIEKLIZNĘ - PODJĘTE SZCZEPIENIA.

Istotnym problemem pozostają pokąsania przez zwierzęta (psy i koty), czego konsekwencją jest konieczność szczepień przeciw wściekliznie. Wirus wścieklizny może być wydalany ze śliną zakażonych psów, kotów i frotek podczas choroby i/lub na kilka dni przed chorobą lub śmiercią. Zdrowy pies, kot lub fretka, zwierzę które pogryzło człowieka, powinno zostać odizolowane i poddane obserwacji przez 15 dni.

W ciągu 2024 roku przyjęto i opracowano 38 zgłoszeń pokąsania ludzi przez zwierzęta - 29 osób było pokąsanych przez psy, 8 osób przez koty i 1 osoba pokąsana przez małpę (Tajlandia) (w 2023r. pokąsanych zgłoszono 26 osób), z czego w przypadku 25 pogryzień przekazano informację do

Powiatowego Lekarza Weterynarii w Świebodzinie w celu podjęcia obserwacji zwierzęcia w kierunku wykluczenia wścieklizny.

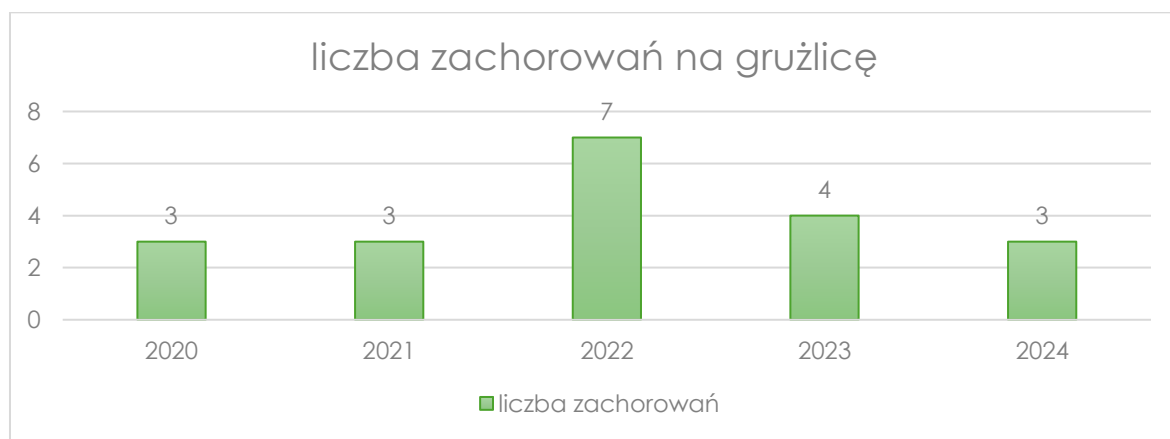
W 2024 roku 14 osób spośród 38 pokąsanych zostało skierowane na profilaktyczne szczepienia przeciwko wściekliznie (10 osób było pokąsanych przez psa, 3 osoby przez kota i 1 osoba pokąsana przez małpę). Prawie wszystkie ww. osoby otrzymały po 4 dawki szczepionki p/wściekliznie (szczepienie pełne), w przypadku jednej osoby szczepienie przerwano z uwagi na wykluczenie narażenia na styczność ze wścieklizną zgłoszone przez PIW w Świebodzinie. Nie zgłoszono zakażeń wścieklizną wśród ludzi.

1.1.6.GRUŻLICA

Gruźlica jest chorobą zakaźną, wywołaną przez prątki z grupy *Mycobacterium tuberculosis complex*. Przed początkiem pandemii COVID-19 gruźlica była na świecie główną przyczyną zgonów spowodowanych przez pojedynczy czynnik zakaźny. Jak wynika z najnowszych danych Głównego Inspektoratu Sanitarnego od 1 stycznia do 30 czerwca 2023 r. w Polsce potwierdzono 1566 przypadki gruźlicy.

W 2024r. w PSSE w Świebodzinie zarejestrowano 3 przypadki zachorowanie na gruźlicę, czyli o jeden mniej niż w roku poprzednim. Zachorowania na gruźlicę potwierdzone były badaniem z posiewem bakteriologicznym i dotyczyły osób dorosłych (zapadalność 7,42/100tyś. Mieszkańców). Wszystkie osoby zakażone odbyły obowiązkowe leczenie przeciwprątkowe podczas hospitalizacji.

Wykres nr 10: Ilość zachorowanie na gruźlicę w powiecie Świebodzińskim w latach 2020-2024r.

W Polsce jest obowiązek leczenia gruźlicy oraz hospitalizacji z jej powodu w okresie wydalanania prątków gruźliczych (prątkowania) lub z uzasadnionym podejrzeniem o prątkowanie. Leczenie osób chorych na gruźlicę jest bezpłatne dla wszystkich osób przebywających w Polsce (także dla cudzoziemców, uchodźców).

Czynnikami ryzyka szerzenia się gruźlicy oraz pojawiania się szczególnie groźnego zjawiska lekooporności prątków gruźlicy jest:

- przerywanie leczenia gruźlicy przed jej zaleceniem u chorego,

- prowadzenie leczenia gruźlicy bez mikrobiologicznej weryfikacji lekooporności prątków gruźliczych,
- stosowanie leczenia przeciwprątkowego niezgodnie z rekomendacjami dot. Zalecanych schematów leczenia i wielkości dawek leków przeciwprątkowych.

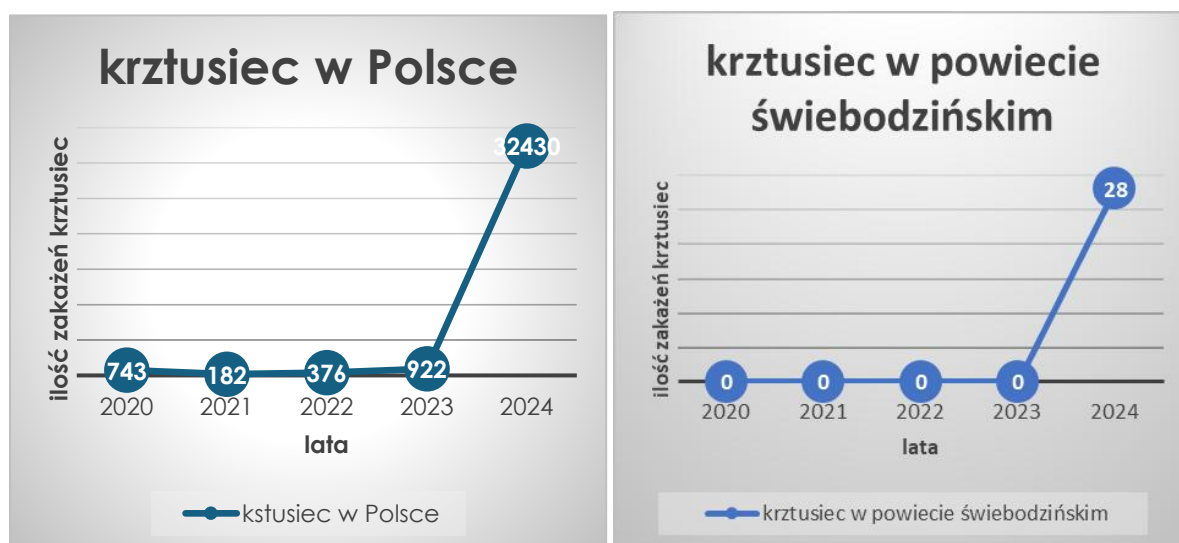
1.1.7. CHOROBY WIEKU DZIECIĘCEGO

KRZTUSIEC (KOKLUSZ)

Krztusiec, zwany także kokluszem, to ostra choroba zakaźna dróg oddechowych o bardzo dużej zaraźliwości, którą wywołują bakterie *Bordetella pertussis*. Zakażenie przenosi się drogą kropelkową, przedostają się do górnych dróg oddechowych. Okres wylęgania trwa od 6 do 20 dni. Łącznie koklusz trwa od 6 do 10 tygodni. Krztusiec należy do jednych z najbardziej zaraźliwych chorób zakaźnych (podobnie jak odra i ospa). Wskaźnik podatności na zakażenie jest bardzo wysoki i wynosi ok. 90%. Koklusz leczy się antybiotykami przez okres 14 dni, dodatkowo podaje się leki objawowe (przeciwkaszlowe, przeciwwymiotne i uspokajające). Najlepszym sposobem zapobiegania krztuścowi jest szczepienie.

Sytuacja epidemiologiczna w Polsce pod względem liczby zachorowań na koklusz jest bardzo poważna. W Polsce w 2024 roku zarejestrowano 32 430 zachorowań na krztusiec (zapadalność 86,33/100tyś), to ponad 30 razy więcej niż w roku poprzednim – 922 zachorowania (zapadalność 2,45/100 tyś). Analogicznie wygląda sytuacja w powiecie świebodzińskim, **w 2024r. zgłoszono 28 przypadków zachorowań na krztusiec (zapadalność 52/100tyś), w tym 5 osób wymagała hospitalizacji, a w ostatnich latach nie rejestrowano w ogóle zachorowań na krztusiec.**

Wykres nr 11: Porównanie zarejestrowanych przypadków zachorowań na krztusiec w Polsce i powiecie świebodzińskim w latach 2020-2024

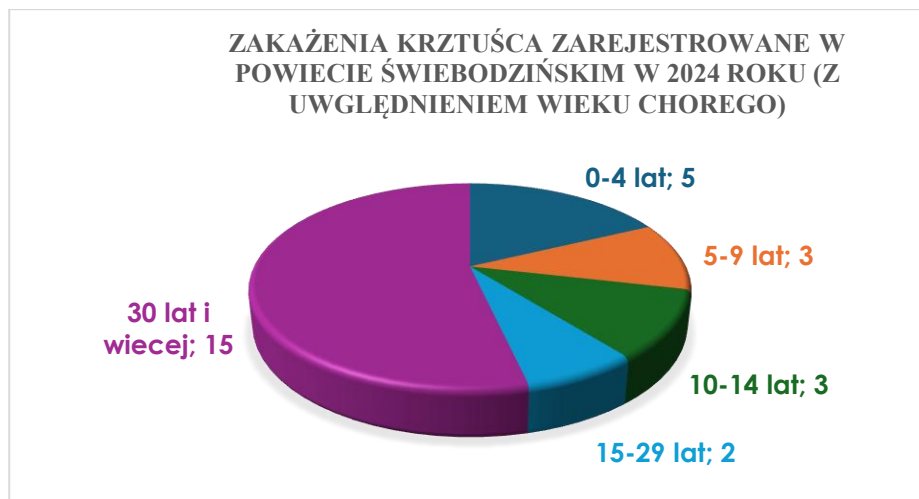
Należy zwrócić uwagę na stopniowe wygasanie odporności wraz z upływem lat od szczepień podstawowych realizowanych w dzieciństwie. Ostatnia dawka szczepienia przeciw krztuścowi jest podawana osobom w 14 r.ż. Potem kolejne dawki przypominające szczepionek ze składnikiem krztuśca to już szczepienia zalecane, czyli odpłatne, a więc mniej popularne.

W powiecie świebodzińskim obserwuje się również tendencję spadkową zachorowań u dzieci w wieku 0-4 lat, a wzrostową wśród osób w wieku 15 lat i powyżej. Zdecydowana większość zachorowań zgłoszonych w powiecie świebodzińskim dotyczy osób po 30 roku życia lub dzieci niezaszczepionych. W roku 2023 w powiecie świebodzińskim zarejestrowano 65 dzieci uchylających się od obowiązku szczepień przeciw krztuścowi, natomiast w 2024 roku zarejestrowano ich 80.

Rys.1. Źródło: <https://szczepienia.pzh.gov.pl>

Wykres nr 12: Zakażenia krztuśca zarejestrowane w powiecie świebodzińskim w roku 2024 roku, z uwzględnieniem wieku chorego

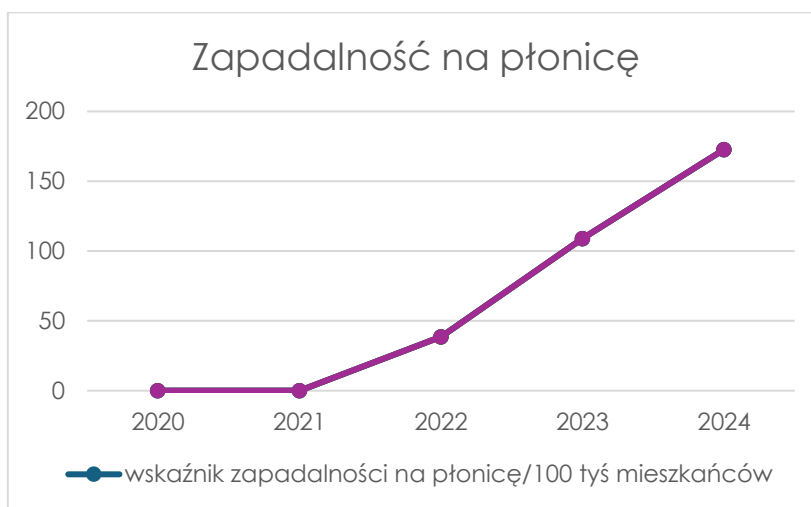

PŁONICA (SZKARLATYNA)

Szkarlatyna (płonica) to choroba zakaźna, którą wywołuje paciorkowiec typu A (*Streptococcus pyogenes*), ten sam, który jest przyczyną ropnej anginy. W przebiegu szkarlatyny jednak występuje dodatkowy objaw - wysypka. **W roku 2024 zarejestrowano 93 zachorowania na płonice na terenie powiatu, zachorowalność wyniosła 172,7/100tyś. mieszkańców.** W porównaniu do poprzednich lat obserwowany jest **wzrost zachorowalności o 60%** w porównaniu do 2023 roku (59 zakażeń).

Wykres nr 13: Wskaźnik zapadalności/100 tyś. na płonice w powiecie świebodzińskim w latach 2020-2024r.

Rok	Ilość zachorowań	Zapadalność / 100tyś
2020	2	0
2021	0	0
2022	21	38,57
2023	59	108,94
2024	93	172,7

OSPA WIETRZNA

W 2024 roku w powiecie świebodzińskim zarejestrowano **112** (zap. 207,9/100tyś.) zachorowania na ospę wietrzną, w tym samym okresie w Polsce zarejestrowano 153 640 zachorowań. W porównaniu do roku poprzedniego zanotowano spadek zachorowalności na ospę wietrzną (594 zarejestrowanych zachorowań w 2023 roku).

Ospa wietrzna i półpasiec są chorobami występującymi na całym świecie, powodowanymi przez ten sam wirus *Varicella-zoster virus*. Ospa wietrzna występuje zwykle u dzieci. Wirus wywołujący ospę wietrzną i półpaśca szerzy się drogą kropelkową, przez kontakt bezpośredni i pośrednio przez kontakt z przedmiotami świeżo zanieczyszczonymi wydzieliną z pęcherzyków od chorej osoby. Ospa wietrzna charakteryzuje się wysoką zaraźliwością. Większość ludzi choruje w dzieciństwie, a ponieważ zachorowanie pozostawia trwałą odporność, dorośli są odporni na tę chorobę i powtórne zachorowania na ospę należą do rzadkości.

Na ogół objawy chorobowe są łagodne, takie jak brak łaknienia, ból głowy, osłabienie, niewysoka gorączka. Wysypka pojawia się stopniowo i przechodzi od fazy plam do pęcherzyków, krost i krótko utrzymujących się blizn. Wysypka występuje na całym ciele, choć początkowo pojawia się na tułowiu.

Tabela nr 5: Zachorowania na ospę wietrzną w powiecie świebodzińskim w latach 2020-2024

Rok	Liczba zachorowań
2020	69
2021	17
2022	514
2023	594
2024	112

Ryzyko wystąpienia powikłań po zachorowaniu (np. wtórne zakażenia bakteryjne skóry, bakteryjne zapalenie płuc, zapalenie opon mózgowo-rdzeniowych, zapalenie serca itp.) wzrasta wraz z wiekiem.

RÓŻYCZKA

Różyczka jest chorobą zakaźną, wywoływaną przez wirus różyczki, który charakteryzuje się wysoką zakaźnością. Źródłem zakażenia jest wyłącznie chory na różyczkę człowiek. Zakażenie przenosi się drogą kropelkową, a w przypadku zakażeń wrodzonych przez łożysko. Najwięcej zachorowań notuje się późną zimą i wczesną wiosną. Okres wylęgania choroby wynosi od 14 do 21 dni.

U dzieci choroba najczęściej przebiega łagodnie, a u około 25% do 50% zakażenie jest bezobjawowe. Cięższy przebieg choroby zdarza się u dorosłych, a istotny problem stanowią zakażenia wirusem różyczki w czasie życia płodowego. U kobiet ciężarnych, wrażliwych na zakażenie (nieuodpornionych) wirus może zakażać płód, prowadząc do jego obumarcia lub do jego licznych wad rozwojowych. Wirusy są wydzielane przez zakażone osoby w czasie od 7 dni przed do 14 dni po wystąpieniu wysypki. U dzieci z wadami wrodzonymi, spowodowanymi zakażeniem wirusem różyczki, wirus może być obecny w moczu do 1 roku życia, a w rzadkich przypadkach do kilku lat.

Na terenie Polski w roku 2024 zarejestrowano 192 przypadki zachorowań. **W 2024 r. na terenie powiatu świebodzińskiego nie zarejestrowano zachorowań na różyczkę.**

ŚWINKA

W 2024 r. na terenie powiatu świebodzińskiego nie zarejestrowano zachorowań na świnkę, podobnie jak w roku poprzednim. W 1998 roku szczepienie szczepionką skojarzoną przeciwko odrze,

świnie i różyczce (MMR) umieszczono w kalendarzu szczepień na liście szczepień zalecanych. Natomiast w 2004 roku uodparnianie szczepionką MMR stało się obowiązkowe. W ostatnich latach liczba zachorowań uległa zmniejszeniu.

W Polsce w 2024 roku zarejestrowano 930 przypadki zachorowań na świnkę, prawie tyle samo co w roku 2023 (969 zachorowania).

ODRA

Odra jest ostrą, wysoce zakaźną chorobą wirusową wywołowaną przez paramyxowirusy, zdolną do wywoływania epidemii. Zakaźność jest bliska 100% u osób podatnych, a w okresie przedszczepiennym odra dotknie prawie każdą osobę w wieku dziecięcym w przypadku kontaktu z czynnikiem zakaźnym. Wysoce zaraźliwy wirus odry rozprzestrzenia się podczas kaszlu lub kichania, przez bliski lub bezpośredni kontakt z wydzielinami z nosa i gardła osoby zakażonej. Szczepienie jest jedynym skutecznym środkiem zapobiegającym zachorowaniu na odrę. Należy zwrócić uwagę na bardzo wysoką efektywność szczepień przeciw odrze.

Od 2020 roku liczba zakażeń w Polsce stopniowo wzrasta i wyniosła odpowiednio: w 2020 roku - 29, w 2021 roku - 13, w 2022 roku - 28 przypadków, 2023 roku - 35 przypadków oraz 2024 roku 279 przypadków. W 2024 roku zarejestrowano w powiecie świebodzińskim **2 zachorowania na odrę (zaklasyfikowane jako 1 przypadek potwierdzony oraz 1 przypadek prawdopodobny)**. Dotyczyły dwójki dzieci w wieku 6 lat i 9 lat, niezaszczepionych p/drze. Osoby zakażone przyjechały do Polski na wakacje, na stałe mieszkają w Wielkiej Brytanii. Zapadalność w powiecie świebodzińskim w 2024 roku wyniosła **3,7/100** tyś. mieszkańców.

WNIOSKI:

Sytuacja epidemiologiczna chorób zakaźnych w powiecie świebodzińskim jest na bieżąco monitorowana. Państwowy powiatowy Inspektor Sanitarny w Świebodzinie w oparciu o współpracę m.in. z pielęgniarkami epidemiologicznymi, lekarzami i pielęgniarkami POZ oraz Powiatowym Lekarzem Weterynarii w Świebodzinie na bieżąco monitorował sytuację epidemiologiczną oraz prowadził dochodzenia epidemiologiczne w powiecie świebodzińskim.

Uzyskane dane o zachorowaniach w 2024 roku na terenie powiatu świebodzińskiego świadczą o następujących tendencjach:

1) Wzrost zachorowań w 2024 roku na:

➤ Wirusowe zapalenie wątroby typu C

W analizowanym okresie wykazano bardzo duży wzrost zachorowań w porównaniu z rokiem 2023 (2 zakażenia – zapadalność 3,69/100 tyś).

W 2024 roku zarejestrowano **10 zakażeń** (zapadalność 18,57/100 tyś.) na WZW typu C. czyli wzrost o 500%.

➤ Krztusiec (koklusz)

Sytuacja epidemiologiczna w Polsce pod względem liczby zachorowań na koklusz jest bardzo poważna. W Polsce w 2024 roku zarejestrowano 32 430 zachorowań na krztusiec (zapadalność

86,33/100tyś), to ponad 30 razy więcej niż w roku poprzednim – 922 zachorowania (zapadalność 2,45/100 tyś).

Analogicznie wygląda sytuacja w powiecie świebodzińskim, w 2024r. zgłoszono 28 przypadków zachorowań na krztusiec (zapadalność 52/100tyś), w tym 5 osób wymagała hospitalizacji, a we wcześniejszych latach nie rejestrowano w ogóle zachorowań na krztusiec.

Wśród przyczyn pogorszenia sytuacji epidemiologicznej dot. zachorowań na krztusiec należy wskazać takie czynniki jak:

- obniżenie odporności populacji w związku z pandemią COVID-19,
- ewolucję czynnika etiologicznego sprzyjającą obniżaniu skuteczności odpowiedzi poszczepiennej,
- spadek akceptacji społecznej dla szczepień i podążanie za szerzącymi się niesprawdzonymi treściami, przez co zmniejsza się stan zaszczepienia przeciw krztuścowi zarówno w Polsce, jak i innych krajach europejskich. Tylko czynne uodpornienie poprzez stosowanie szczepień i utrzymanie jak najwyższego stanu zaszczepienia populacji jest nadal najlepszym sposobem zapobiegającym szerzeniu się zachorowań.
- niedostateczną rozpoznawalność oraz zgłaszalność przez lekarzy nowych zachorowań na krztusiec, m.in. ze względu na niską świadomość choroby, niecharakterystyczny przebieg u osób dorosłych, objawy kliniczne trudne do odróżnienia od infekcji wirusowych.

➤ **Płonica**

W roku 2024 zarejestrowano **93 zachorowania** na płonicę na terenie powiatu, zachorowalność wyniosła 172,7/100tyś. mieszkańców. W porównaniu do roku poprzedniego obserwowany jest wzrost zachorowalności o **60%** (59 zakażeń, zachorowalność wyniosła 108,94/100tyś. mieszkańców). Chorują głównie małe dzieci w wieku przedszkolnym i szkolnym 0-10lat (80 przypadków zachorowań). Zdarza się jednak, że chorują na nią także osoby dorosłe (2 zgłoszone zachorowania osób dorosłych).

Większość zarejestrowanych zachorowań na szkarlatynę to podejrzenia (75 przypadków możliwych), zgłoszone przez lekarza głównie na podstawie charakterystycznych objawów (płonicza wysypka, malinowy język, zmiany zapalne gardła, gorączka), **a tylko 18 przypadków potwierdzono testem diagnostycznym i zakwalifikowano zgodnie z definicją przypadku chorób zakaźnych jako przypadki potwierdzone.**

➤ **Grypa.**

W roku 2024 na podstawie zgłoszeń w programie SENTINEL z terenu powiatu świebodzińskiego o zachorowaniach i podejrzeniach zachorowań na grypę **zarejestrowano 4890** przypadków zachorowań na grypę lub podejrzeń zachorowań, zapadalność wyniosła w związku z tym 9080,6/100tys. mieszkańców. Nastąpił znaczny wzrost zachorowań na grypę w porównaniu do poprzedniego okresu sprawozdawczego: 4890 zachorowań – 2024r. / 3536 zachorowań – 2023r. / 282 zachorowań - 2022r. Świadczy to o ogromnym wzroście zachorowań na grypę w 2024r. - wzrost zachorowań na grypę i zakażenia grypopodobne na poziomie ok. 150% i jest odwrotnie proporcjonalny do zachorowań na Sars-Cov- 2 na przestrzeni ostatnich pięciu lat. Dodatkowo zarejestrowano 443 przypadków zgłoszonych zachorowań na grypę potwierdzonych szybkim testem diagnostycznym antygenowym wykonywanym przez lekarzy POZ podczas wizyty lekarskiej co świadczy o lepszej diagnostyce tej choroby.

➤ **Zakażenia wirusem RSV**

W powiecie świebodzińskim w 2024r. na podstawie zgłoszeń zachorowań dokonanych przez lekarzy POZ oraz wykonanej szybkiej diagnostyki – test antygenowy, zarejestrowano 100

przypadków zakażenia wirusem RSV (zapadalność 185,69/100tyś mieszkańców), w tym 56 dzieci poniżej 2 lat. W porównaniu do roku 2023 obserwowany jest 3-krotny wzrost zakażeń RSV (33 zachorowania, zapadalność 60,93/100tyś). We wcześniejszych latach nie prowadzono rejestrowania zachorowań spowodowanych wirusem RSV.

➤ **Kiła,**

W analizowanym okresie obserwowano również wzrost zachorowań na **kiłę**. Na podstawie zgłoszonych formularzy dodatniego wyniku ZLB-1 zarejestrowano **9 przypadków** zachorowań na kiłę, w porównaniu do 8 przypadków kiły w roku 2023. **W latach 2020-2021 nie rejestrowano zachorowań na kiłę.**

2) **Spadek zachorowań w 2024 roku na:**

➤ **Ospę wietrzną**

W 2024 roku obserwowany był znaczny spadek zgłaszanych przypadków zachorowań na ospę, zgłoszono **112 przypadków** osy wietrznej, (współczynnik zapadalności 207,98/100 tys) w stosunku do 2023r., gdzie współczynnik zapadalności wyniósł 1094,77/100tyś mieszkańców (**594 przypadki zachorowań**).

Wykres nr 14: Zachorowania na ospę wietrzną w powiecie świebodzińskim w latach 2020-2024

➤ **Zakażenia HIV i choroby przenoszone drogą płciową**

W powiecie świebodzińskim w 204 roku zarejestrowano **5** nowych osób zakażonych wirusem **HIV (zapadalność 9,28/100tyś)**. W porównaniu z 2023 r. nastąpił spadek o 50% zgłaszanych nowych zakażeń HIV (2023r. – 10 przypadków HIV). W Polsce w 2024 roku zarejestrowano 2291 zachorowań (zapadalność 6,1/100tyś) na HIV. Obserwowany jest nieznaczny spadek zarejestrowanych nowo wykrytych zakażeń wirusem HIV zarówno w Polsce w stosunku do roku 2023, jak i w powiecie świebodzińskim.

Wykres nr 15: Liczba zakażeń wirusem HIV w powiecie świebodzińskim w latach 2020-2024

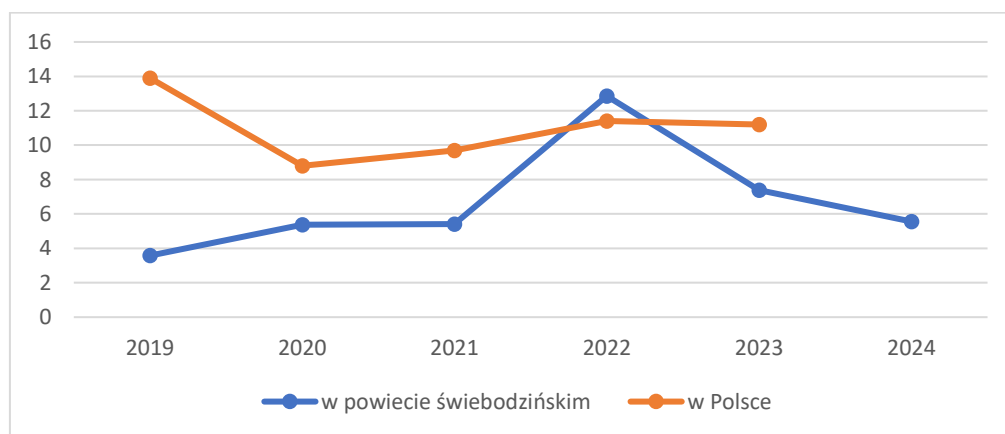
➤ **SarsCov2 (koronawirus)**

Zarejestrowano znaczny spadek zachorowań w porównaniu do lat poprzednich tj. 2022-2023. W 2022r. zarejestrowano 3745 przypadki zachorowań (zapadalność 6878,2/100tys) w 2023r. zgłoszono 597 przypadków zachorowań (zapadalność 1102,3/100tys) a w roku 2024 -390 przypadków co daje wskaźnik zapadalności 724,22/100tys.

➤ **Gruźlicę**

Na terenie powiatu świebodzińskiego zauważyć można spadek zachorowań na gruźlicę w roku 2024r – 3 przypadki (spadek zachorowań o 25%). Wszyscy chorzy objęci zostali pełnym leczeniem przeciwpłukowym., a osoby z bezpośredniego kontaktu nadzorem epidemiologicznym.

Wykres nr 16: Zapadalność na 100 tys . mieszkańców na gruźlicę w powiecie świebodzińskim i w Polsce w latach 2019-2024'

➤ **Biegunek o prawdopodobnym zakaźnym pochodzeniu.**

Obserwuje się stopniowy spadek ilości zgłaszanych zakażeń wywołujących biegunki o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu. W roku 2024 do PSSE w Świebodzinie zgłoszono **117 osób** ze stwierdzonym podejrzeniem lub rozpoznaniem biegunki o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu, w tym 15 dzieci do lat 2. **Stanowi to spadek zachorowalności o ok. 15% w porównaniu do roku poprzedniego.**

- **Nie zarejestrowano w roku 2024** – podobnie jak w latach ubiegłych, zachorowań na
- ✓ różyczkę,
 - ✓ świnkę,
 - ✓ dur brzuszny,
 - ✓ dur rzekomy,
 - ✓ brucelozę,
 - ✓ czerwone,
 - ✓ tężec,
 - ✓ ostre nagminne porażenie dziecięce,
 - ✓ błonicę,
 - ✓ wściekliznę.

Sporządziła Katarzyna Chruścińska – mł. asystent EP

1.2.SZCZEPIENIA OCHRONNE

Państwowi Powiatowi Inspektorzy Sanitarni nadzorują realizację obowiązkowych szczepień dzieci i młodzieży zgodnie z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 27 września 2023 r. w sprawie obowiązkowych szczepień ochronnych (Dz. U. poz. 2077).

Corocznie w Polsce opracowywana jest szczegółowa analiza przeprowadzonych szczepień ochronnych. Dokonuje się jej na podstawie danych uzyskanych ze sprawozdania rocznego ze szczepień ochronnych (MZ-54), którego wzór i terminy sporządzania określają przepisy o statystyce publicznej.

Analiza uwzględnia m.in.:

- *stan zaszczepienia przeciwko poszczególnym chorobom zakaźnym dzieci z poszczególnych roczników oraz osób z określonych grup zawodowych i grup ryzyka podlegających obowiązkowi szczepień, w odniesieniu do poszczególnych województw oraz całego kraju;*
- *porównanie stanu zaszczepienia osób podlegających szczepieniom w roku bieżącym do roku poprzedniego;*
- *analizę występowania niepożądanych odczynów poszczepiennych (NOP).*

W 2024 roku szczepieniom ochronnym podlegały następujące roczniki:

- **2024** - stan rocznika - 362 – **szczepienie BCG otrzymało 344 dzieci tj. 95,03 %**

III dawki DTP otrzymało 179 dzieci tj. 49,45 %

II dawki Poliomyelitis otrzymało 180 dzieci tj. 49,72 %

III dawki WZW typ B otrzymało 145 dzieci tj. 40,05 %

III dawki szczepionki przeciwko Haemophilus influenzae typu B otrzymało 166 dzieci tj. 45,86 %

II dawki szczepionki przeciwko pneumokokom otrzymało 247 dzieci tj. 68,23 %

III dawki szczepionki przeciwko rotawirusom otrzymało 281 dzieci tj. 77,62 %

- **2023** - stan rocznika – 365 - **III dawki DTP otrzymało 189 dzieci tj. 51,78 %, II dawki Poliomyelitis otrzymało 145 dzieci tj. 39,73 %, IV dawką DTP uodporniono 162 dzieci tj. 44,38 %, III dawka Poliomyelitis uodporniono 212 dzieci tj. 58,08 %**

III dawki WZW typ B otrzymało 332 dzieci tj. 90,96 %

III dawki szczepionki przeciwko Haemophilus influenzae typu B otrzymało 163 dzieci tj. 44,66 %,

IV dawką szczepionki przeciwko Haemophilus influenzae typu B uodporniono 188 dzieci tj. 51,51 %

II dawki szczepionki przeciwko pneumokokom otrzymało 36 dzieci tj. 9,86 %

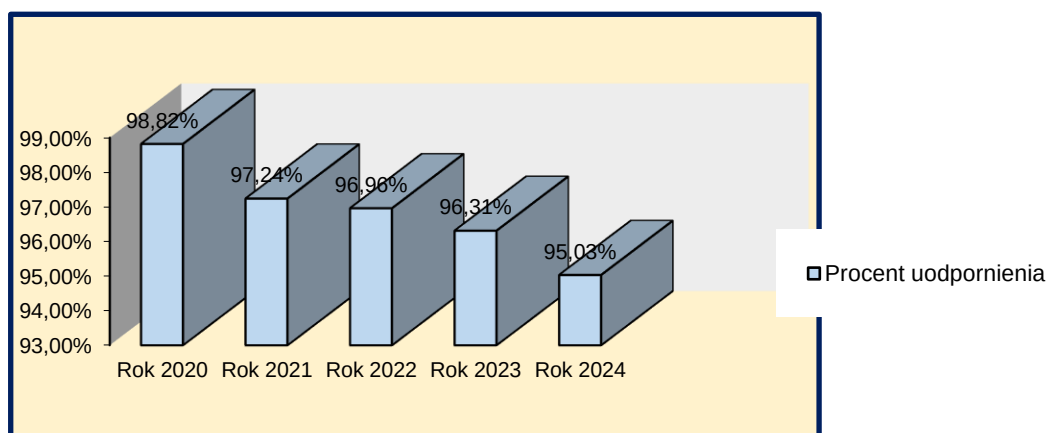
III dawki szczepionki przeciwko pneumokokom otrzymało 317 dzieci tj. 86,85 %

- **2023** - **rocznik** - przeciwko odrze, śwince i różyczce uodporniono 308 dzieci tj. 84,38 %
- **2019** - **stan rocznika 548** - uodporniono DTPa+polio w 6 roku życia 442 dzieci tj. 80,66 %
- **2019** - **stan rocznika 548** - uodporniono II dawką szczepionki przeciwko odrze, śwince i różyczce w 6 roku życia 442 dzieci tj. 80,66 %
- **2011** - **stan rocznika 549** - uodporniono przeciwko błonicy i tężcowi w 14 roku życia 490 dzieci tj. 89,25 %
- **2006** - **stan rocznika 556** – uodporniono przeciwko błonicy i tężcowi w 19 rok życia 478 osób tj. 85,97 %

Podsumowanie:

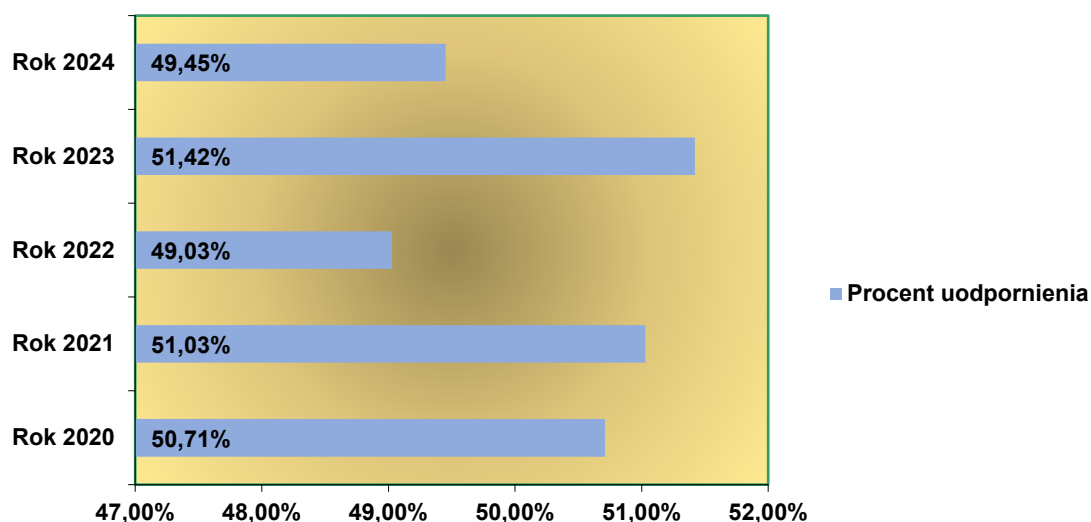
Z analizy porównawczej wynika, iż w stosunku do ubiegłego roku **nieznacznie zmniejszył się odsetek uodpornienia noworodków szczepionką BCG (obowiązkowe szczepienie przeciwko gruźlicy)**, w 2024 roku uodporniono 95,03 % noworodków, w 2023 roku szczepienie otrzymało 96,31 % noworodków, w 2022 roku 96,96 % dzieci, w 2021 roku uodporniono 97,24 % dzieci, a w 2020 roku uodporniono 98,82 % dzieci.

Wykres nr1.2.1.: Uodpornienie dzieci przeciwko BCG na terenie powiatu świebodzińskiego w latach 2020-2024.

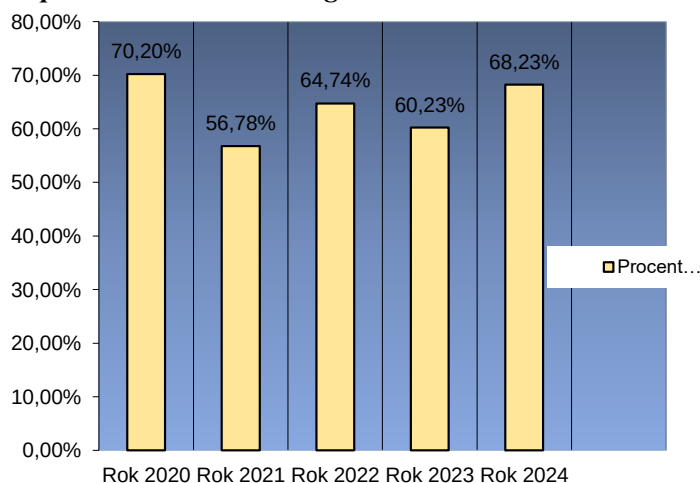
W stosunku do ubiegłego roku zmniejszył się odsetek dzieci uodpornionych przeciwko obowiązkowym szczepieniom DTP+polio+Hib (błonica, tężec, krztusiec, polio, Haemophilus typ B) w 1 roku życia, III dawki szczepionki otrzymało w 2024 roku 49,45 % dzieci, w 2023 roku 51,42 % dzieci, w 2022 roku 49,03 % dzieci, w 2021 roku – 51,03 % dzieci, w 2020 roku - 50,71 %.

Wykres nr 1.2.2.: Uodpornienie dzieci w 1 roku życia p. DTP+polio+Hib na terenie powiatu świebodzińskiego w latach 2020-2024

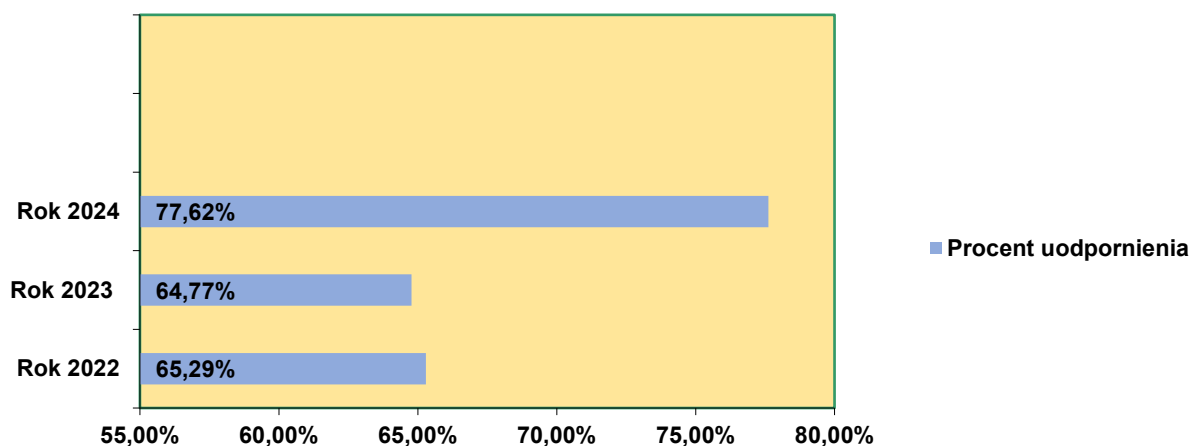
W stosunku do lat ubiegłych zwiększył się odsetek dzieci uodpornionych w 1 roku życia o obowiązkowym szczepieniem przeciwko pneumokokom w 2024 roku **uodporniono 68,23 %** rocznika (w 2023 roku uodporniono 60,23 %, w 2022 roku uodporniono 64,74 % dzieci, w 2021 roku zaszczepiono 56,78 % dzieci, w 2020 roku uodporniono 70,28 % dzieci).

Wykres nr 1.2.3.: Uodpornienie dzieci w 1 roku życia przeciwko pneumokokom na terenie powiatu świebodzińskiego w latach 2020-2024.

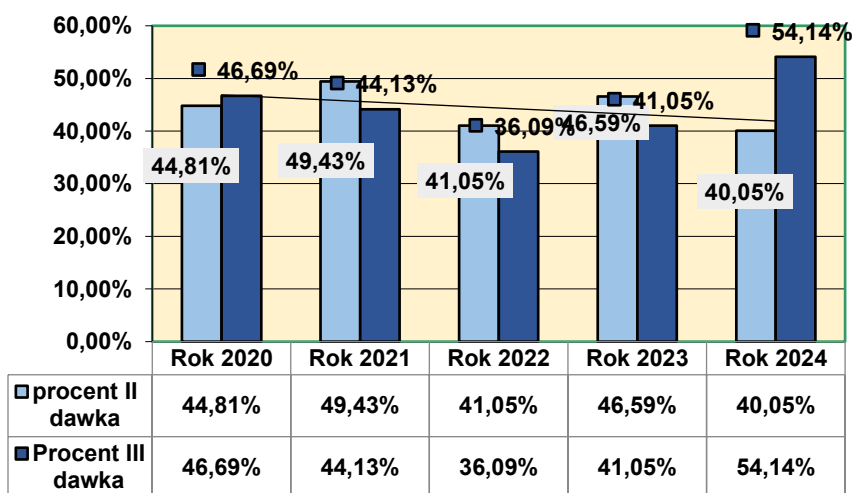
W stosunku do ubiegłego roku znacznie zwiększył się odsetek dzieci uodpornionych przeciwko rotawirusom (szczepienie obowiązkowe), w 2024 roku III dawki szczepionki otrzymało 77,62 % dzieci, w 2023 roku uodporniono 64,77 % dzieci, a w 2022 roku 65,29 % dzieci.

Wykres nr1.2.4.: Uodpornienie dzieci przeciwko rotawirusom na terenie powiatu świebodzińskiego w latach 2022-2024.

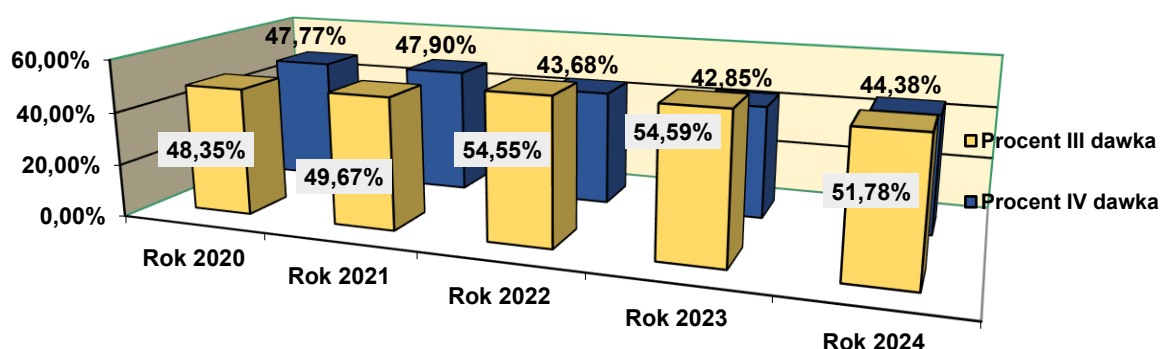
W stosunku do lat **ubiegłych** zwiększył się odsetek dzieci uodpornionych przeciwko WZW typ B (szczepienie obowiązkowe przeciwko wirusowemu zapaleniu wątroby typu B) w 1 roku życia – II dawki szczepionki otrzymało 40,05 % dzieci, a III dawkami uodporniono 54,14 % rocznika (w 2023 roku II dawki szczepionki otrzymało 46,59 %, III dawkami uodporniono 41,05 %, w 2022 roku II dawki szczepionki otrzymało 41,05 % dzieci, III dawkami uodporniono 36,09 % dzieci, w 2021 roku 49,43 % - 44,13 %, w 2020 roku 44,81 % - 46,69 %).

Wykres nr 1.2.5.: Uodpornienie dzieci w 1 roku życia przeciwko WZW typ B na terenie powiatu świebodzińskiego w latach 2020-2024

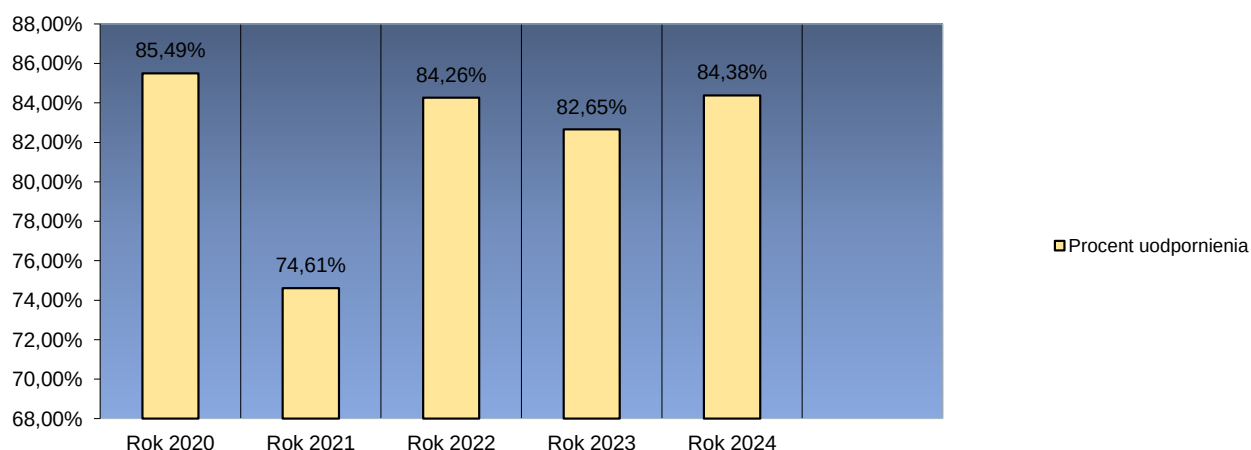
Z analizy porównawczej wynika, iż w stosunku do ubiegłego roku zwiększył się odsetek dzieci uodpornionych przeciwko DTP+polio+Hib (obowiązkowe szczepienie przeciwko błonicy, tężcowi, krztuścowi, polio, Haemophilus typ B) w 2 roku życia; III dawki szczepionki otrzymało 51,78% dzieci, IV dawką uodporniono 44,38 % dzieci (w 2023 roku - 54,59 % -42,85 % dzieci, w 2022 roku - 54,55 % - 43,68 % dzieci, w 2021 roku - 49,67 % - 47,90 % dzieci, w 2020 roku - 48,35 % - 47,77 %).

Wykres nr 1.2.6.: Uodpornienie dzieci w 2 roku życia DTP+polio+Hib na terenie powiatu świebodzińskiego w latach 2020-2024

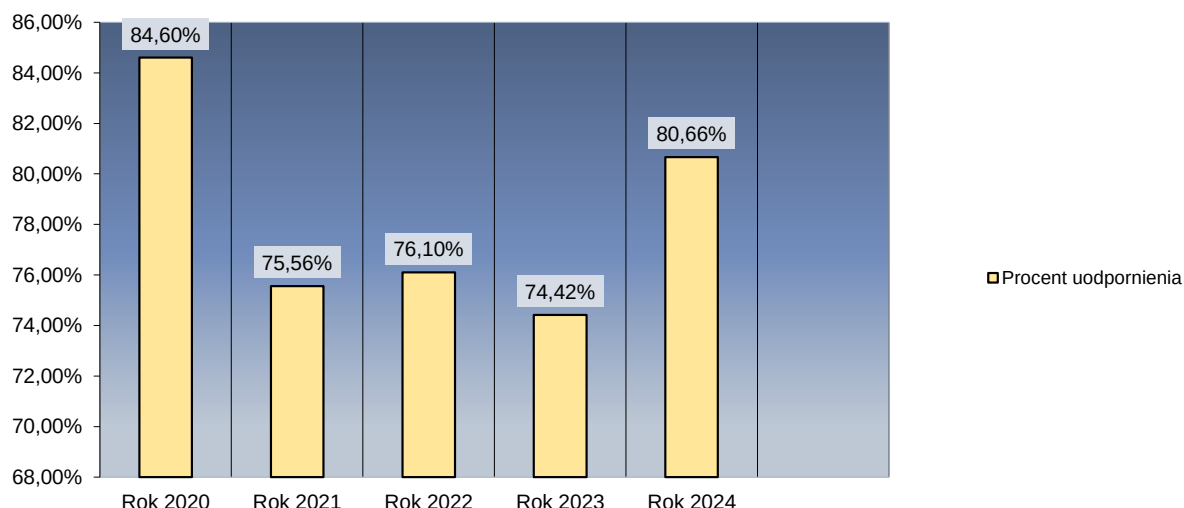
W stosunku do lat ubiegłych zwiększył się odsetek uodpornienia dzieci w 2 roku życia przeciwko odrze, śwince i różyczce (szczepienia obowiązkowe) – w 2024 roku uodporniono 84,38 % dzieci, w 2023 roku uodporniono 82,65 %, w 2022 roku uodporniono 84,26 % dzieci, w 2021 roku uodporniono 74,61 %, a w 2020 roku uodporniono 85,49 % dzieci.

Wykres nr1.2.7 : Uodpornienie dzieci w 2 roku życia przeciwko odrze, śwince i różyczce na terenie powiatu świebodzińskiego w latach 2020-2024

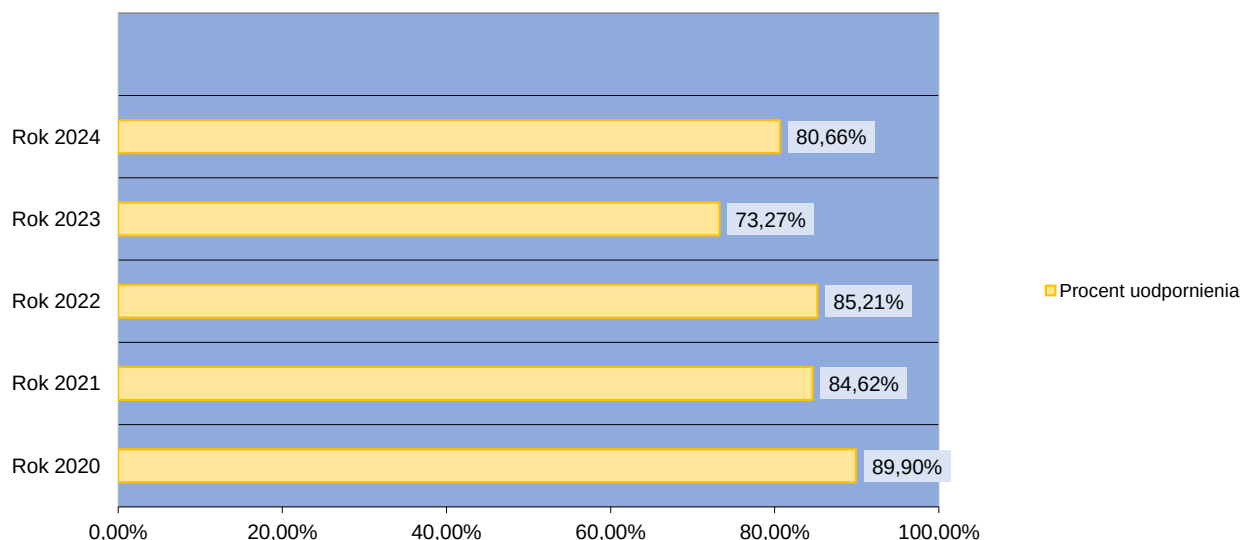
W stosunku do lat ubiegłych zwiększył się odsetek dzieci uodpornionych w 6 roku życia przeciwko obowiązkowym szczepieniom DTPa+polio (błonica, tężec, krztusiec, poliomyelitis) w 2024 roku wyszczepiono 80,66 % dzieci (w 2023 roku uodporniono 74,42 % dzieci, w 2022 roku uodporniono 76,10 %, w 2021 roku uodporniono 75,56 % dzieci, a w 2020 roku uodporniono 84,60 % dzieci).

Wykres nr1.2.8.: Uodpornienie dzieci w 6 roku życia przeciwko DTPa+polio na terenie powiatu świebodzińskiego w latach 2020-2024

W stosunku do ubiegłego roku zwiększył się również odsetek dzieci uodpornionych przeciwko odrze, śwince i różyczce w 6 roku życia (szczepienia obowiązkowe). **W 2024 roku uodporniono 80,66 % dzieci**, w 2023 roku uodporniono 73,27 % dzieci, w 2022 roku uodporniono 85,21 %, w 2021 roku uodporniono 84,62 % dzieci, a w 2020 roku uodporniono 89,90 % dzieci.

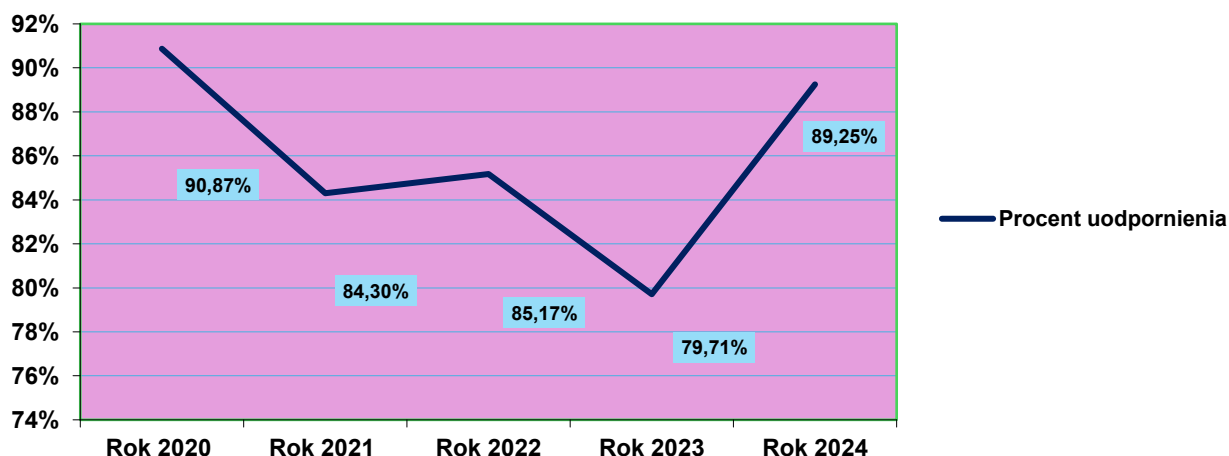
Wykres nr 1.2.9.: Uodpornienie dzieci w 6 roku życia przeciwko odrze, śwince i różyczce na terenie powiatu świebodzińskiego w latach 2020-2024

W stosunku do lat ubiegłych znacznie zwiększył się odsetek dzieci uodpornionych przeciwko Tdap (szczepienie obowiązkowe przeciwko błonicy, tężcowi oraz krztuścowi) w 14 roku życia. W 2024 roku uodporniono 89,25 % dzieci (w 2023 roku uodporniono 79,71 % dzieci, w 2022 roku 85,17% dzieci, w 2021 roku 84,30 % dzieci, a w 2020 roku 90,87 % dzieci).

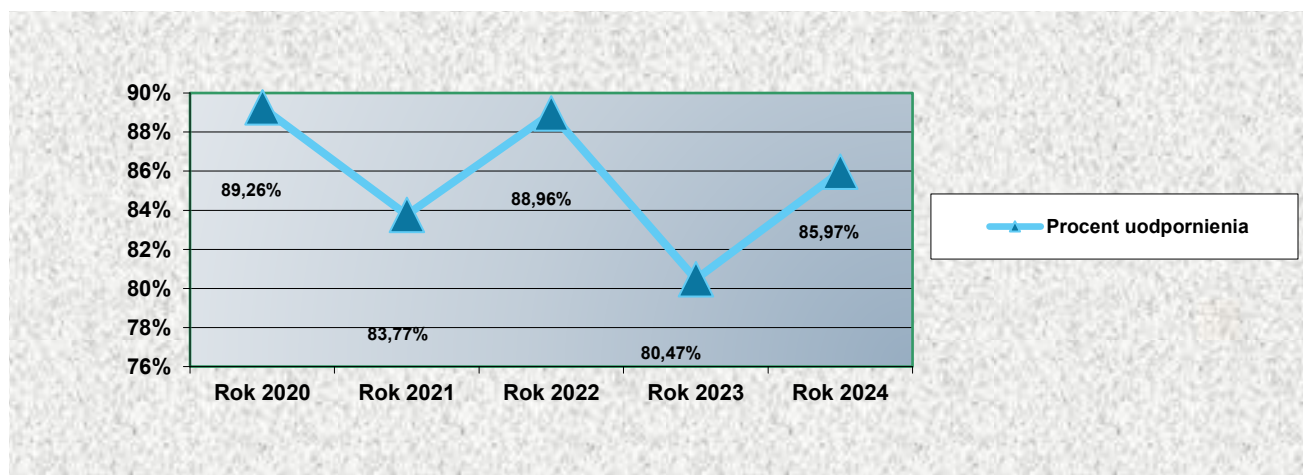
Wykres nr 1.2.10.: Uodpornienie dzieci w 14 roku życia przeciwko błonicy i tężcowi na terenie powiatu świebodzińskiego w latach 2020-2024

Uodpornienie dzieci w 14 roku życia przeciwko błonicy i tężcowi

W stosunku do ubiegłego roku zwiększył się również odsetek młodzieży uodpornionej w 19 roku życia przeciwko obowiązkowemu szczepieniu Td (błonica, tężec), w 2024 roku wyszczepiono 85,97 % rocznika, w 2023 roku uodporniono 80,47 %, w 2022 roku uodporniono 88,96 %, w 2021 roku uodporniono 83,77 % osób, a w 2020 roku uodporniono 89,26 %).

Wykres nr 1.2.11: Uodpornienie dzieci w 19 roku życia przeciwko błonicy tężcowi na terenie powiatu świebodzińskiego w latach 2020-2024

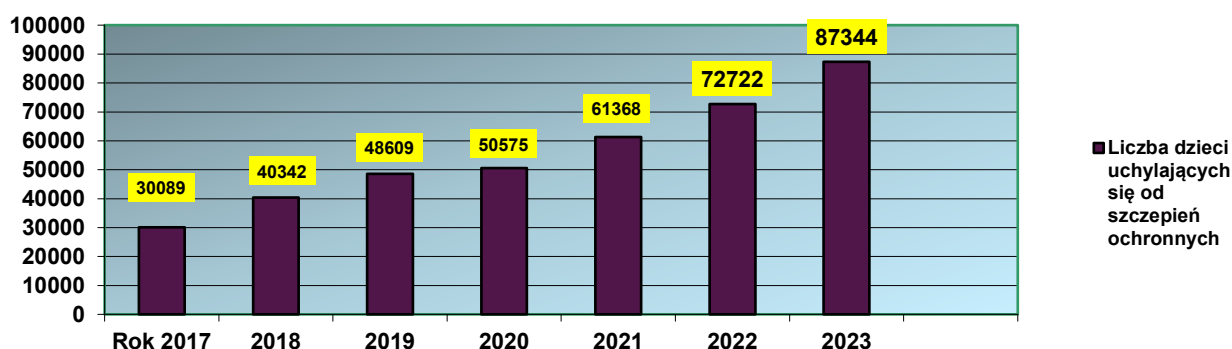
Obowiązkowe szczepienia ochronne są najskuteczniejszym sposobem w walce z niebezpiecznymi, często śmiertelnymi chorobami zakaźnymi zagrażającymi naszemu zdrowiu i życiu. Są one bezpieczną i skuteczną formą profilaktyki, wykorzystującą naturalne zdolności obronne organizmu i zapewniająca odporność na długi czas. Z uwagi na wzrost liczby osób podróżujących po świecie Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Świebodzinie zaleca zapoznawać się z informacjami o szczepieniach obowiązkowych oraz zalecanych dla turystów i wykonywanie szczepień zalecanych. Osoby zainteresowane szczepieniami przed wyjazdami wakacyjnymi lub służbowymi mogą uzyskać rzetelne informacje na temat szczepień w poszczególnych krajach na stronie internetowej <http://www.szczepieniadlapodrozujacych.pl>.

Na stronach internetowych <https://www.pzh.gov.pl/szczepienia-ochronne>, <https://www.szczepienia.pl>, www.zaszczepsiewiedza.pl umieszczone zostały informacje będące wartościowym i rzetelnym źródłem wiedzy o szczepieniach m.in. pakiety informacyjne z zakresu organizacji szczepień ochronnych w Polsce oraz Programu Szczepień Ochronnych, informacje o szczepieniach obowiązkowych oraz zalecanych ujętych w Programie Szczepień Ochronnych. Ponadto rodzice mogą się zapoznać z przewodnikami dotyczącymi szczepień ochronnych, uzyskać informacje nt. pierwszej wizyty szczepiennej dziecka, a także dowiedzieć się, w jaki sposób powstaje szczepionka, jakie są rodzaje szczepionek, jakie są niepożądane odczyny poszczepienne, w jaki sposób badana jest skuteczność szczepionek oraz w jaki sposób bada się bezpieczeństwo preparatów szczepionkowych.

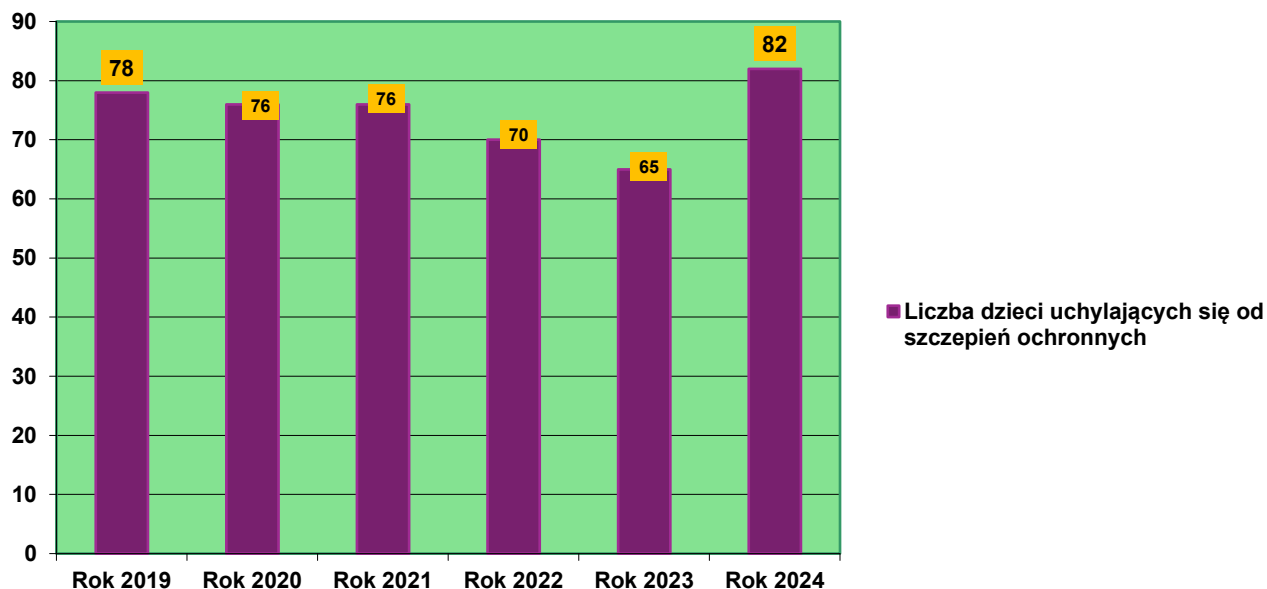
Ogromnym problemem w Polsce staje się odmowa obowiązkowych szczepień ochronnych dzieci. Z danych Narodowego Instytutu Zdrowia Publicznego Państwowego Zakładu Higieny wynika, że na przestrzeni ostatnich lat znacznie wzrosła liczba odmów dotyczących szczepień ochronnych u dzieci. W 2017 roku – 30 089 odmów, w 2018 roku liczba odmów wynosiła 40 342, w 2019 roku 48 609, w 2020, 50 575, w 2021 roku 61 368, w 2022 – 72 722, a w 2023 roku liczba odmów wynosiła 87 344, co stwarza zagrożenie dla zdrowia publicznego i niebezpieczeństwo epidemii chorób zakaźnych.

Utrzymanie wysokiego poziomu zaszczepienia populacji przeciw chorobom zakaźnym jest bardzo ważne, ponieważ ze względu na występowanie zjawiska odporności zbiorowiskowej, tzn. gdy zaszczepionych jest przynajmniej 95% osób, szczepienia chronią również pojedyncze osoby jeszcze niezaszczepione (np. ze względu na wiek, czy przeciwwskazania do szczepień).

Wykres nr1.2.12 : Liczba dzieci uchylających się od obowiązkowych szczepień ochronnych w Polsce w latach 2017-2023 wg danych Narodowego Instytutu Zdrowia Publicznego – Państwowego Zakładu Higieny.

Wykres nr 1.2.13.: Liczba dzieci uchylających się od obowiązkowych szczepień ochronnych na terenie powiatu świebodzińskiego w latach 2019-2024

Z uwagi na skalę problemu należy podejmować działania zmierzające do poprawienia zaszczepienia populacji, poprzez spowodowanie skutecznego zgłaszania się osób wzywanych do szczepień ochronnych poprzez działania edukacyjne oraz egzekucyjne. Ponadto należy podejmować inicjatywy i poszukiwać nowych sposobów dotarcia do rodziców i opiekunów z informacjami wskazującymi na zasadność realizacji szczepień ochronnych .

sporządził: Marzanna Piechowicz -asystent w zakresie EP-szczepień ochronnych

2. STAN SANITARNO-TECHNICZNY PODMIOTÓW LECZNICZYCH

1. Stan sanitarno-techniczny podmiotów leczniczych

Łączna ilość wszystkich nadzorowanych obiektów leczniczych oraz podmiotów wykonujących działalność leczniczą na terenie powiatu świebodzińskiego w 2024 roku wynosiła 130. Na rok 2024 zaplanowano kontrolę 130 z nich. 2 podmioty lecznicze zakończyły swoją działalność.

W ewidencji Powiatowej Stacji Sanitarно-Epidemiologicznej w Świebodzińie w 2024 r. znajdowały się obiekty:

1. Działalność lecznicza wykonywana przez podmioty lecznicze:
 - a) szpitale – 3

- Wojewódzki Szpital Specjalistyczny dla Nerwowo i Psychicznie Chorych Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Ciborzu, Cibórz 5, 66-213 Skąpe.
- Lubuskie Centrum Ortopedii im. dr Lecha Wierusza w Świebodzinie Sp. z o.o. ul. Zamkowa 1, 66-200 Świebodzin.
- Nowy Szpital w Świebodzinie Sp. z o.o. ul. Młyńska 6, 66-200 Świebodzin
- b) inne niż szpitale - 5
 - Domy Pomocy Społecznej w Glinisku, Glinisk 51, 66-200 Świebodzin
 - Dom Pomocy Społecznej w Toporowie, ul. Lipowa 17, Toporów, 66-220 Łagów
 - Dom Pomocy Społecznej w Jordanowie Jordanowo 3, 66-200 Świebodzin
 - Ośrodek dla Osób uzależnionych SPZOZ Nowy Dworek Nowy Dworek 46, 66-200 Świebodzin
 - Powiatowy Ośrodek Rehabilitacyjno - Wypoczynkowy "PAŁAC" w Przełazach sp z o.o., Przełazy 20, 66-218 Lubrza
- c) ambulatoryjne świadczenia zdrowotne
 - Przychodnie, ośrodki zdrowia, poradnie, ambulatoria z izbą chorych, lecznice – ogółem 79
 - Zakłady rehabilitacji leczniczej – 2
 - Inne 3
- d) Działalność lecznicza wykonywana przez praktykę zawodową
 - Indywidualne praktyki lekarskie ogółem - 38
 - ✓ w tym indywidualne praktyki lekarzy dentystów - 21
 - Indywidualne specjalistyczne praktyki lekarskie ogółem - 32
 - Grupowe praktyki lekarskie ogółem - 8
 - ✓ w tym grupowe praktyki lekarzy dentystów - 3
 - Indywidualne praktyki pielęgniarek - 11
 - inne - 3

W 2024 r. przeprowadzono 162 kontrole sanitarne obiektów z czego :

- a) 128 były to kontrole bieżące**
- b) 34 były to kontrole pozaplanowe, które dotyczyły między innymi:**
 - **sprawdzenia wykonania obowiązków nałożonych decyzjami administracyjnymi,**
 - **kontrole interwencyjne na wniosek,**
 - **kontrole ognisk epidemicznych.**

Do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Świebodzinie wpłynęło **5 próśb o interwencję** w podmiotach leczniczych, które dotyczyły:

- **braku dostępności do bieżącej ciepłej i zimnej wody w pomieszczeniu higieniczno – sanitarnym**
- **szczepeń ochronnych,**
- **paleniu wyrobów tytoniowych na terenie oddziału,**
- **objawów biegunki wśród pacjentów przebywających w szpitalu,**
- **braku pomieszczenia higieniczno – sanitarnego.**

Interwencje zostały rozpatrzone zgodnie z kompetencjami we własnym zakresie.

Zaplanowane kontrole na 2024 r. w zakresie nadzoru nad placówkami medycznymi zostały zrealizowane w 98 % (2 podmioty zakończyły swoją działalność).

W 2024 roku wydano 9 decyzji administracyjnych głównie prolongujące termin wykonania nakazów oraz w sprawie poprawy stanu sanitarno-technicznego pomieszczeń i wyposażenia. tj:

- a) podmioty lecznicze wykonujące stacjonarne i całonocne świadczenia zdrowotne (szpitale): 5 decyzji.

- b) podmioty lecznicze wykonujące stacjonarne i całodobowe świadczenia zdrowotne (inne niż szpitale): 2 decyzje
 - decyzje administracyjne nakazujące usunięcie stwierdzonych nieprawidłowości,
- c) ambulatoryjne świadczenia zdrowotne – 2
 - decyzje administracyjne nakazujące usunięcie stwierdzonych nieprawidłowości,

W 2024 r. zostało wydanych **16 decyzji opłatowych** w związku z przeprowadzonymi kontrolami sanitarnymi, podczas których stwierdzono nieprawidłowości.

Decyzje administracyjne, których termin był wielokrotnie zmieniany na wniosek podmiotu dotyczyły:

1) Nowego Szpitala w Świebodzinie Sp. z o.o. ul. Młyńska 6, 66-200 Świebodzin

- Oddział Położniczo-Ginekologiczny - Brak służby umywalkowo – fartuchowej w zespole porodowym – decyzja wydana 2018 r.
- Pracownia endoskopii - W zmywalni w pracowni endoskopii brak wentylacji mechanicznej nawiewno-wyciągowej – decyzja wydana 2018 r.
- Oddziały szpitalne - W pokojach łóżkowych brak dostępu do łóżek z trzech stron, w tym dwóch dłuższych – decyzja wydana w 2018 r.

2) Lubuskiego Centrum Ortopedii im. dr. Lecha Wierusza w Świebodzinie Sp. z o.o ul. Zamkowa 1, 66-200 Świebodzin

- zapewnienia w bloku operacyjnym odpowiedniego stanu sanitarno - techniczny powierzchni ścian w pomieszczeniu umywalni dla personelu oraz w pomieszczeniu gdzie odbywa się wstępne mycie narzędzi – decyzja wydana w 2023 r.
- zapewnienia na bloku operacyjnym odpowiedniego stanu sanitarno – technicznego powierzchni ścian sal operacyjnych – decyzja wydana w 2020 r.
- zapewnienia na bloku operacyjnym służby szatniowej, przez którą przechodzi personel wraz z pomieszczeniem higieniczno - sanitarnym, znajdującym się pomiędzy szatnią czystą i brudną – decyzja wydana w 2014 r.
- zapewnienia w bloku operacyjnym pomieszczenia dla personelu z pomieszczeniem higieniczno – sanitarnym – decyzja wydana w 2014 r.

ROK	Liczba kontroli (w tym także kontrole spr., interwencyjne, na wniosek)	Liczba wydanych decyzji administracyjnych nakazujących poprawę warunków sanitarno-technicznych	Liczba mandatów za stwierdzone uchybienia higieniczne	Kwota nałożonych mandatów
2018	122	15	2	200 zł
2019	108	19	3	300 zł
2020	7	1	1	100 zł
2021	59	0	0	0zł
2022	76	14	4	1050 zł
2023	117	9	5	2150 zł
2024	162	9	0	0

W 2024 r. przeprowadzono kontrole sanitarne podmiotów leczniczych w zakresie:

- a) przestrzegania aseptyki i antyseptyki,
- b) oceny procedur sterylizacyjnych z uwzględnieniem przyjętych rozwiązań zaopatrzenia w materiały sterylne, prawidłowości przygotowania sprzętu do sterylizacji, skuteczności procesów sterylizacyjnych oraz właściwego postępowania ze sprzętem medycznym po sterylizacji,
- c) oceny procedur dezynfekcyjnych z uwzględnieniem prawidłowości doboru środków dezynfekcyjnych, przygotowania roztworów i sposobu przechowywania preparatów stężonych,

- d) opracowania i stosowania procedur higienicznych:
 - higienicznego mycia rąk,
 - dezynfekcji rąk,
 - chirurgicznego mycia rąk,
 - dezynfekcji, mycia narzędzi i sprzętu medycznego,
 - postępowania po ekspozycji na materiał zakaźny,
 - postępowania z brudną bielizną,
 - postępowania z odpadami medycznymi.
- e) opracowania i stosowania procedur sprząwania:
 - mycia i dezynfekcji powierzchni dotykowych,
 - mycia i dezynfekcji powierzchni bezdotykowych,
 - postępowania w przypadku skażenia materiałem biologicznym.
- f) oceny stanu sanitarno-technicznego pomieszczeń podmiotów leczniczych,
- g) oceny prowadzenia kontroli wewnętrznej w obszarze realizacji działań zapobiegających szerzeniu się zakażeń i chorób zakaźnych, częstotliwość jej prowadzenia, sposób dokumentowania,
- h) oceny postępowania z odpadami medycznymi w nadzorowanych podmiotach leczniczych,
- i) oceny działań zmierzających do zapobiegania/ograniczenia/powstrzymywania ognisk epidemicznych

W okresie sprawozdawczym tzn. 2024r. nie nałożono mandatów karnych.

Stan sanitarno-techniczny skontrolowanych szpitali ulega stałej poprawie, nadal wykonywane są remonty pomieszczeń.

2. Obiekty wykonujące stacjonarne i całodobowe świadczenia zdrowotne szpitalne

2.1. Czystość bieżąca kontrolowanych szpitali była zachowana. W wyniku przeprowadzanych kontroli sanitarnych stwierdzono najczęściej nieprawidłowości, które dotyczyły postępowania z odpadami medycznymi oraz niedostosowania pomieszczeń do wymagań rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 26 marca 2019 r. w sprawie szczegółowych wymagań, jakim powinny odpowiadać pomieszczenia i urządzenia podmiotu wykonującego działalność leczniczą.

W roku 2024 r. przeprowadzono 17 kontroli w tych podmiotach leczniczych w tym:

- 6 kontroli sprawdzających
- 3 kontrole kompleksowe
- 11 kontroli w zakresie ogniska epidemiologicznego
- 3 kontrole w zakresie kontroli zakażeń szpitalnych

W 2024 r. przeprowadzono kontrole kompleksowe szpitali znajdujących się na terenie powiatu świebodzińskiego w związku z koniecznością oceny dostosowania podmiotów do wymogu rozporządzenia w sprawie szczegółowych wymagań, jakim powinny odpowiadać pomieszczenia i urządzenia podmiotu wykonującego działalność leczniczą i realizacji programów dostosowania oraz oceny działań zmierzających do zapobiegania/ograniczenia/ powstrzymywania zjawiska ognisk epidemicznych.

W 2024 r. w Lubuskim Centrum Ortopedii im. dr Lecha Wierusza w Świebodzinie Sp. z o.o., ul. Zamkowa 1, 66-200 Świebodzin przeprowadzono 7 kontroli, które dotyczyły :

- oceny systemu kontroli zakażeń szpitalnych;
- kontroli kompleksowej szpitala w zakresie oceny spełnienia wymagań higienicznych, zdrowotnych oraz funkcjonalno-technicznych;
- wystąpienia ogniska epidemicznego (2 kontrole interwencyjne, w tym 1 na wniosek);
- 3 kontroli sprawdzających.

W 2024 r. w Wojewódzkim Szpitalu Specjalistycznym dla Nerwowo i Psychicznie Chorych SPZOZ w Ciborzu, Cibórz 5, 66-213 Skąpe, przeprowadzono 7 kontroli, które dotyczyły:

- kontroli kompleksowej szpitala w zakresie oceny spełnienia wymagań higienicznych, zdrowotnych oraz funkcjonalno-technicznych,
- 2 kontroli sprawdzających wykonania obowiązków nałożonych decyzją administracyjną,
- oceny systemu kontroli zakażeń szpitalnych;
- 3 kontroli w zakresie wystąpienia ogniska epidemicznego (interwencyjne),
- kontroli interwencyjnej na wniosek.

W 2024 r. w Nowym Szpital w Świebodzinie Sp. z o.o ul. Młyńska 6, 66-200 Świebodzin przeprowadzono 9 kontroli, które dotyczyły:

- oceny systemu kontroli zakażeń szpitalnych;
- 2 kontroli sprawdzających wykonania obowiązków nałożonych decyzją administracyjną,
- 5 kontroli w zakresie wystąpienia ognisk epidemicznych;
- kontroli kompleksowej w zakresie oceny spełnienia wymagań higienicznych, zdrowotnych oraz funkcjonalno-technicznych.

2.2. Czystość mikrobiologiczna

- procesy dezynfekcji

W kontrolowanych szpitalach w roku 2024 nie stwierdzono nieprawidłowości w sposobie przeprowadzania dezynfekcji. Procesy dezynfekcji w podmiotach odbywają się przy użyciu środków do dezynfekcji zgodnie z zaleceniami producenta.

- procesy sterylizacji

Nowy Szpital w Świebodzinie Sp. z o.o. oraz Wojewódzki Szpital Specjalistyczny dla Nerwowo i Psychicznie Chorych SPZOZ w Ciborzu mają zawarte umowy na wykonywanie usługi sterylizacji narzędzi wielokrotnego użytku z firmami zewnętrznymi.

Lubuskie Centrum Ortopedii im. dr. Lecha Wierusza w Świebodzinie dysponuje własną centralną sterylizatornią. Centralna sterylizatornia działa tylko w ramach działalności szpitala, nie świadczy usług na zewnątrz.

3. Obiekty wykonujące stacjonarne i całodobowe świadczenia zdrowotne inne niż szpitalne.

W Ośrodku dla osób uzależnionych SPZOZ Nowy Dworek Nowy Dworek 46, 66-200 Świebodzin została przeprowadzona kontrola bieżącą wraz z oceną wdrożenia działań po zatruciu pokarmowym, które miało miejsce w grudniu 2023 r. Pacjenci z objawami chorobowymi (wymioty, nudności, sporadycznie biegunka, bóle brzucha). Ognisko epidemiczne dotyczyło wirusa – Norowirus. Zgłoszenie wystąpienia objawów u większej liczby osób tj. więcej niż 2 przebywających w Ośrodku zostało zgłoszone telefonicznie na numer alarmowy do PPIS w Świebodzinie co pozwoliło natychmiastowo podjąć działania w zakresie ustalenia czynnika chorobotwórczego oraz przerwania dróg rozprzestrzeniania się zakażenia. W 2024 r. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Świebodzinie w zakresie epidemiologii nie wydał żadnej decyzji administracyjnej na ww. podmiot.

W domach pomocy społecznej przeprowadzono po 1 kontroli bieżącej w gabinetach zabiegowych. W trakcie bieżących kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości w tym zakresie .

W Powiatowym Ośrodku Rehabilitacyjno - Wypoczynkowy "PAŁAC" w Przełazach sp z o.o., zostały przeprowadzone 2 kontrole. Jedna kontrola poza planem, której zakres obejmował ocenę wdrożonych działań zapobiegania namnażaniu się bakterii z rodzaju Legionella sp. w wewnętrznych instalacjach wodnych - kontrola interwencyjna.. W związku z przeprowadzoną kontrolą stwierdzono nieprawidłowości na podstawie których została wydana decyzja administracyjna nakazująca wykonanie nałożonego obowiązku. Druga kontrola dotyczyła oceny stanu bieżącego. Podczas kontroli stwierdzono nieprawidłowości na podstawie których została wydana decyzja administracyjna.

4. Występowanie ognisk epidemicznych w podmiotach leczniczych w 2024 roku

Na terenie powiatu w 2024 r. zgłoszono do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Świebodzinie 8 raportów dotyczących podejrzenia ogniska epidemicznego. 2 ogniska epidemiczne zostały zgłoszone w 2023 r. natomiast wygaszenie ogniska epidemicznego miało miejsce w 2024 r.

W Wojewódzkim Szpitalu Specjalistycznym dla Nerwowo i Psychicznie Chorych SPZOZ w Ciborzu łącznie wystąpiły 3 ogniska, które dotyczyły wystąpienia objawów infekcji górnych dróg oddechowych, wszawicy. W Nowym Szpitalu w Świebodzinie Sp. z o.o. wystąpiło 5 ognisk epidemicznych, które dotyczyły: wirusa SARS COV-2. Klebsiella pneumoniae MBL+, ESBL+, oraz Norowirusa, Escherichia coli EPEC Klebsiella pneumoniae MBL(+), Klebsiella pneumoniae (MBL+) NDM. W Lubuskim Centrum Ortopedii im. dr. Lecha Wierusza w Świebodzinie Sp. z o.o. wystąpiło 1 ognisko epidemiczne dotyczyło dolegliwości ze strony przewodu pokarmowego (wymioty, nudności, luźne stolce) – norowirus. Informacja dotycząca terminowego zgłoszenia o wystąpieniu ogniska epidemicznego nie zawsze była przekazywana do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Świebodzinie z zachowaniem obowiązujących terminów. Brak terminowego zgłoszenia do PPIS w Świebodzinie w trakcie postępowania epidemiologicznego skutkowało brakiem możliwości podjęcia natychmiastowych działań przez Pracowników Powiatowej Stacji Sanitarnej – Epidemiologicznej w Świebodzinie w celu ustalenia źródła zakażenia oraz przerwania dróg rozprzestrzeniania się czynnika chorobotwórczego. Podejmowano działania nadzоровe zmierzające do poprawy tej sytuacji.

5. Zakażenia Szpitalne

Tabela. Ilość wykrytych zakażeń szpitalnych od 2018 r. do 2024 r.

Nazwa szpitala	Ilość wykrytych zakażeń szpitalnych						
	2018 r.	2019 r.	2020 r.	2021r.	2022r.	2023	2024 r.
Lubuskie Centrum Ortopedii im. dr Lecha Wierusza w Świebodzinie Sp. z o.o., ul. Zamkowa 1, 66-200 Świebodzin	14	17	0	13	48	33	24
Nowy Szpital w Świebodzinie Sp. z o.o., 66-200 Świebodzin, ul. Młyńska 6	114	80	73	78 (razem z covid)	118	42	48
Wojewódzki Szpital Specjalistyczny dla Nerwowo i Psychicznie Chorych Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Ciborzu 66-213 Skąpe	167	154	142	32 (+ 131 covid) 163	18	23	13
Razem w powiecie	295	251	215	254	184	98	85

We wszystkich nadzorowanych szpitalach formalnie powołany jest Zespół i Komitet Kontroli Zakażeń Szpitalnych. Lekarze, będący przewodniczącymi zespołu, oraz specjaliści ds. mikrobiologii

posiadają kwalifikacje zgodne z obowiązującym rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 27 maja 2010 r. w sprawie kwalifikacji członków zespołu kontroli zakażeń szpitalnych.

We wszystkich podmiotach leczniczych kontrole wewnętrzne odbywają się według opracowanego harmonogramu/planu kontroli na dany rok. Dokumentacja z kontroli jest prowadzona na bieżąco a raporty są przedstawiane kierownikowi podmiotu. W przypadku stwierdzenia nieprawidłowości prowadzone są kontrole sprawdzające po 3 miesiącach lub zgodnie z wyznaczonym terminem. Kontrole wewnętrzne przeprowadzają pielęgniarki epidemiologiczne oraz pielęgniarki koordynujące. Dokumentacja prowadzona jest w postaci pisemnej lub elektronicznej w formie raportów kontroli. Częstotliwość zgodna z obowiązującymi przepisami tj. nie rzadziej niż co 6 miesięcy.

W Zakresie higieny pracy skontrolowano 3 szpitale;

1. Przeprowadzono kontrole sprawdzającą oraz planową w Wojewódzkim Szpitalu Specjalistycznym dla Nerwowo i Psychicznie Chorych SPZOZ w Ciborzu, 66-213 Skąpe. W trakcie kontroli w obiekcie zatrudnionych było 453 pracowników, w tym 235 pracowników medycznych. Na czynniki rakotwórcze (promieniowanie jonizujące) wskazano narażenie 2 pracowników (w tym 2 kobiety); przekroczeń nie stwierdzono; na czynniki biologiczne (2 i 3 grupa zagrożenia) narażonych jest 408 pracowników, w tym 311 kobiet. W obiekcie obowiązuje decyzja administracyjna dot. zapewnienia pracownikom szpitala szatni osobnych dla kobiet i mężczyzn, mających bezpośrednie połączenie z umywalniami oraz jadalni. Podczas kontroli nie stwierdzono innych nieprawidłowości niż wskazanych w obowiązującej decyzji.

2. Przeprowadzono kontrole planowaną w Nowym Szpitalu w Świebodzinie Sp. z o. o. ul. Młyńska 6, 66-200 Świebodzin. W trakcie kontroli w obiekcie zatrudnionych było 415 pracowników, w tym 266 kobiet. Na czynniki biologiczne zaliczane do 3 grupy zagrożenia wskazano narażenie 381 pracowników, w tym 244 kobiet, na czynniki chemiczne narażeni są wszyscy pracownicy. Na działanie pola elektromagnetycznego narażonych jest 58 pracowników, w tym 36 kobiet. Na czynniki rakotwórcze (promieniowanie jonizujące) wskazano narażenie 22 pracowników, w tym 18 kobiet. W obiekcie obowiązuje decyzja administracyjna dot. zapewnienia pracownikom szpitala (z wyjątkiem administracji) oraz osobom fizycznym, wykonującym pracę na innej podstawie niż stosunek pracy w zakładzie pracy: szatni oraz umywalni osobnych dla kobiet i mężczyzn, jadalni a także zapewnienia wejściowych pomieszczeń izolujących w dwóch ustępach dla pracowników. Podczas kontroli nie stwierdzono innych nieprawidłowości niż wskazanych w obowiązującej decyzji.

3. Przeprowadzono kontrole planowaną w Lubuskie Centrum Ortopedii im. dr. Lecha Wierusza w Świebodzinie Sp. z o.o. ul. Zamkowa 1, 66-200 Świebodzin.

W trakcie kontroli w obiekcie zatrudnionych było 151 osób, w tym 109 pracowników medycznych. Na czynniki biologiczne (2 i 3 grupa zagrożenia) wskazano narażenie 98 pracowników, na pole elektromagnetyczne narażonych było 36 pracowników, w tym 17 kobiet (stan na 08.01.2024r.). Na działanie promieniowania jonizującego narażonych było 33 pracowników, w tym 15 kobiet.

Podczas kontroli stwierdzono nieprawidłowości dot.:

- narażenia pracowników na promieniowanie jonizujące oraz narażenia na pole elektromagnetyczne (brak informacji w skierowaniach na badania lekarskie pracowników zatrudnionych na stanowisku pracy fizjoterapeuta);
- oceny ryzyka zawodowego w zakresie narażenia na czynniki chemiczne na stanowiskach pracy pielęgniarka naczelnia, opiekun medyczny, pomoc opiekuna medycznego, fizjoterapeuta, konserwator,
- oceny ryzyka zawodowego na stanowisku pracy konserwator w zakresie narażenia na hałas oraz braku informacji o stosowaniu takich narzędzi jak: kosa spalinowa, wiertarka, wkrętarka, szlifierka,
- braku instrukcji stanowiskowej dotyczącej obsługi myjki w sterylizatorni,
- trudnej do utrzymania w czystości powierzchni ściany w szatni personelu sprząającego,
- braku natrysku w umywalni pracownikom personelu sprząającego;

- braku instrukcji stanowiskowych do obsługi wanien do hydromasażu oraz przy obsłudze urządzenia do laseroterapii w pawilonie rehabilitacyjnym.

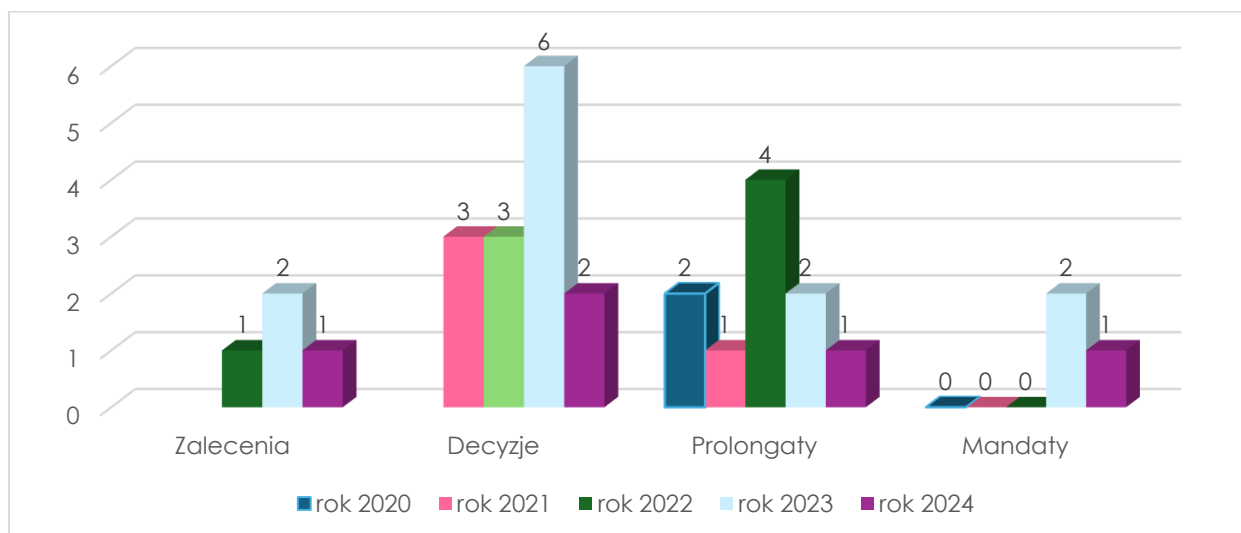
W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami na podmiot nałożono decyzję administracyjną z terminem usunięcia ww. nieprawidłowości do dnia 31.03.2025r. oraz do dnia 31.08.2025r.

W zakresie Higieny Komunalnej w roku 2024r. przeprowadzono łącznie **18 kontroli** zaplecza sanitarnego w obiektach podmiotów leczniczych, w tym:

- 6 kontroli sanitarnych,
- 2 kontrole w związku ze skażeniem wody bakterią Legionella sp.,
- 5 kontroli obiektu w trakcie poboru ciepłej wody na obecność bakterii Legionella sp.,
- 5 kontroli sprawdzających.

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami wydano 2 decyzje administracyjne nakazujących usunięcie stwierdzonych uchybień oraz 1 decyzję o zmianie terminu wykonania decyzji, 1 zalecenie, 1 mandat karny.

Wykres 2.1.1: Porównanie wyników działań represyjnych w zakresie HK w podmiotach wykonujących działalność leczniczą na terenie powiatu świebodzińskiego w latach 2020-2024

Podczas przeprowadzanych kontroli szczególną uwagę zwracano na stan sanitarny, techniczny oraz czystość bieżącą zaplecza szpitalnego m.in.: pralnia szpitalna, prosektoria oraz zaplecze szpitalne tj. korytarze komunikacyjne, toalety ogólnodostępne, punkty zdawczo – odbiorcze bielizny brudnej i czystej, pomieszczenia Pro-Morte. Na terenie szpitali nie wykonuje się sekcji zwłok. Okazano umowy potwierdzające przeprowadzenia sekcji zwłok w Zielonej Górze.

PPIS w Świebodzinie wydał 2 decyzje administracyjne z terminami realizacji do 31 grudnia 2024 r. i do dnia 31 marca 2024 r. nakazujące usunięcie stwierdzonych podczas kontroli sanitarnej nieprawidłowości. Przeprowadzone kontrole sanitarne wykazała usunięcie nieprawidłowości.

Zaopatrzenie w wodę szpitali oraz rezerwowe źródła wody:

Woda przeznaczona do spożycia przez ludzi w Wojewódzkim Szpitalu dla Psychicznie i Nerwowo Chorych SP ZOZ w Ciborzu pochodzi z własnego ujęcia. Wodociąg należący do szpitala posiada pięć studni głębinowych, które pracują naprzemiennie.

W roku 2024 w jednej próbce stwierdzono zawyżoną wartość dla parametru mętność, kolejne próbki wody nie wykazały przekroczeń. Pozostałe próbki z ww. ujęcia odpowiadały rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 07 grudnia 2017r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017r. poz. 2294 ze zm.).

„Nowy Szpital w Świebodzinie” oraz Lubuskie Centrum Ortopedii w Świebodzinie korzystają z wodociągu publicznego w Świebodzinie. Próbkę wody z wodociągu publicznego w Świebodzinie pobierane były zgodnie z harmonogramem i w większości odpowiadały ww. rozporządzeniu Ministra Zdrowia dnia 07 grudnia 2017r. (w 3 próbkach wykryto 1 lub 2 bakterie grupy coli-przekroczenie było krótkotrwałe).

Lubuskie Centrum Ortopedii w Świebodzinie oraz „Nowy Szpital w Świebodzinie” na terenie powiatu świebodzińskiego nie posiadają rezerwowego źródła zaopatrzenia w wodę. W związku z tym zostały wydane 2 decyzje administracyjne z terminem wykonania nakazów, które zostały przedłużone do dnia 31 grudnia 2026r. (Nowy Szpital w Świebodzinie), do dnia 31 grudnia 2025r. (LCO w Świebodzinie).

Obiekty wykonujące stacjonarne i całodobowe świadczenia zdrowotne inne niż szpitalne.

Na terenie powiatu świebodzińskiego Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Świebodzinie w 2024 roku nadzorował inne zakłady opieki zdrowotnej, którym są SP ZOZ Ośrodek dla Osób Uzależnionych w Nowym Dworku, Jordanowie i Glinisku. Podczas przeprowadzanych kontroli szczególną uwagę zwracano na stan sanitarny, techniczny oraz czystość bieżącą placówek.

Źródłem zaopatrzenia w wodę w SP ZOZ Ośrodku dla Osób Uzależnionych w Glinisku jest wodociąg publiczny w Rusinowie. Natomiast wodociąg publiczny w Gościkowie zaopatruje Ośrodki w Jordanowie i Nowym Dworku. Nieczystości płynne odprowadzane są do sieci kanalizacyjnej.

6. Podmioty lecznicze wykonujące ambulatoryjne świadczenia zdrowotne

6.1. Przychodnie, ośrodki zdrowia, poradnie

a) stan sanitarno-techniczny i funkcjonalność

W 2024 r. przeprowadzono 96 kontroli, w tym:

- w zakładach rehabilitacji leczniczej
- w indywidualnych praktykach lekarskich
- w indywidualnych specjalistycznych praktykach lekarskich
- w grupowych praktykach lekarskich
- w indywidualnych praktykach pielęgnarskich

Podczas kontroli oceniono stan sanitarno-techniczny pomieszczeń ww. podmiotów, oceniono postępowanie z odpadami medycznymi, sprawdzono aktualność procedur.

W 2024 r. wydano 3 decyzje administracyjne dotyczące nieodpowiedniego stanu sanitarno – technicznego pomieszczeń oraz niedostosowania pomieszczeń do wymogów rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 26 marca 2019 r. w sprawie szczegółowych wymagań jakim powinny odpowiadać pomieszczenia i urządzenia podmiotu wykonującego działalność leczniczą.

Podczas bieżących kontroli w 2 podmiotach stwierdzono nieprawidłowości, które dotyczyły nieprawidłowej gospodarki odpadami medycznymi w tym nieprawidłowego oznakowania pojemników / worków przeznaczonych do przechowywania odpadów medycznych.

b) procesy dezynfekcji i sterylizacji

Procesy dezynfekcji sprzętu, powierzchni i narzędzi są przeprowadzane zgodnie z obowiązującymi procedurami wewnętrznymi w obiektach.

Procesy sterylizacji narzędzi wielokrotnego użytku w podmiotach leczniczych są kontrolowane przy użyciu parametrów fizycznych z zastosowaniem wskaźników chemicznych i biologicznych.

6.2. Stacja dializ

W 2024 r. odbyła się 1 kontrola bieżąca Stacji Dializ. Stacja Dializ wyposażona jest w stanowiska dializacyjne w obrębie którego znajdują się sprzęt i aparatura niezbędna do wykonania dializy u jednego pacjenta. W wyniku kontroli bieżącej w 2024 r. nie stwierdzono nieprawidłowości.

6.3. Punkty poboru materiału do badań, medyczne laboratorium diagnostyczne

W 2024 r. przeprowadzono 3 kontrole bieżące punktów poboru materiału do badań.

W wyniku przeprowadzonych kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości w kontrolowanych punktach poborów.

WNIOSKI

- wpłynęło 5 wniosków interwencyjnych, które dotyczyły braku dostępności do bieżącej ciepłej i zimnej wody w pomieszczeniu higieniczno – sanitarnym, szczepień ochronnych, palenia wyrobów tytoniowych na terenie szpitala, objawów biegunki wśród pacjentów przebywających w szpitalu, braku pomieszczenia higieniczno – sanitarnego.
- termin wykonania obowiązków nałożonych decyzjami administracyjnymi dotyczącymi wykonania-planu dostosowania obiektów jest zmieniany na wiosek podmiotów od 2014 r., 2018 r., 2020 r. oraz 2023 r.
- stan sanitarno techniczny skontrolowanych szpitali stale się poprawia, wykonywane są remonty i modernizacje pomieszczeń.
- w zakresie procesów dezynfekcji i sterylizacji nieprawidłowości nie stwierdzono
- w zakresie oceny gospodarki odpadami medycznymi w podmiotach leczniczych zostały stwierdzone nieprawidłowości.
- informacja dotycząca terminowego zgłoszenia o wystąpieniu ogniska epidemicznego nie zawsze była przekazywana do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Świebodzinie z zachowaniem obowiązujących terminów. Brak terminowego zgłoszenia do PPIS w Świebodzinie w trakcie postępowania epidemiologicznego skutkowało brakiem możliwości podjęcia natychmiastowych działań przez Pracowników Powiatowej Stacji – Sanitarno Epidemiologicznej w Świebodzinie w celu ustalenia źródła zakażenia oraz przerwania dróg rozprzestrzeniania się czynnika chorobotwórczego.
- Stan sanitarny zaplecza zakładów opieki zdrowotnej na terenie powiatu świebodzińskiego ulega ciąglej poprawie. W większości z nich przeprowadzono modernizacje i remonty.

3.NADZÓR NAD WARUNKAMI ZDROWOTNYMI ŚRODOWISKA BYTOWANIA MIESZKAŃCÓW POWIATU.

ZAOPATRZENIE LUDNOŚCI W WODĘ DO SPOŻYCIA

Nadzór nad jakością wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi sprawowany jest przez organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej na podstawie ustawy z dnia 14 marca 1985r. o *Państwowej Inspekcji Sanitarnej* (Dz. U. z 2024 r. poz. 416) jak również na podstawie:

- ustawy z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (Dz. U. z 2024 r. poz.757);

- rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r. poz. 2294 ze zm.).

W powiecie świebodzińskim w 2024 r. objęto nadzorem 69 wodociągów (podział przedstawiono na wykresie nr 1).

W roku 2024 w ramach nadzoru pobrano 298 próbek (w tym 194 próbek wody przeznaczonej do spożycia, 56 próbek ciepłej wody w kierunku występowania bakterii Legionella, 7 próbek z kąpielisk, basen – 10 próbek wody, 31 próbek z kontroli sprawdzających).

Wykres nr 1. Ilość nadzorowanych wodociągów w powiecie świebodzińskim w roku 2024.

Na terenie powiatu świebodzińskiego znajduje się kilka miejscowości nie zwodociągowanych. Mieszkańcy tych miejscowości korzystają z własnych studni przydomowych lub indywidualnych ujęć wody.

Lista wskaźników jakości wody, wśród których najczęściej stwierdzano przekroczenia w 2024r.:

- pod względem mikrobiologicznym - bakterie grupy coli, Enterokoki, ogólna liczba mikroorganizmów w 22 ± 2 °C.
- pod względem fizykochemicznym - mętność, żelazo, mangan.
- pod względem organoleptycznym - smak i zapach.

Stwierdzone przekroczenia parametrów mikrobiologicznych miały charakter krótkotrwały i nie powodowały one bezpośredniego zagrożenia dla zdrowia ludzi. Woda o zawyżonych parametrach fizykochemicznych mogła charakteryzować się zmianą smaku i zapachu oraz powodować powstawanie przebarwień na urządzeniach sanitarnych i pranej bieliźnie. W analizowanym okresie nie odnotowano chorób i zatruc wodo zależnych spowodowanych spożyciem wody.

Wodociągi zbiorowego zaopatrzenia w wodę:

Na terenie powiatu świebodzińskiego znajduje się **44** wodociągów zbiorowego zaopatrzenia w wodę, wszystkie te obiekty zostały skontrolowane. W roku 2024 wydano 1 decyzję administracyjno merytoryczną dot. nieprawidłowości sanitarno – technicznych urządzeń do zaopatrywania w wodę przeznaczoną do spożycia w wodociągu publicznym w miejscowości Bucze dot. nieodpowiedniego stanu sanitarno-technicznego- nakazy zostały wykonane.

W 2024r. wydano 12 decyzji o braku przydatności wody do spożycia oraz 4 decyzje o warunkowej przydatności wody, 7 ocen o warunkowej przydatności wody do spożycia oraz 48 zaleceń dot. jakości wody. Każdorazowo w sytuacji wystąpienia przekroczeń przedsiębiorstwa wodociągowe podejmowały działania naprawcze mające na celu ich eliminację. Przeprowadzono działania naprawcze w postaci płukania filtrów, sieci wodociągowej, dezynfekcję sieci wodociągowej. Sytuacje związane z wystąpieniem przekroczeń nie zagrażały zdrowiu konsumentów.

Dla wodociągu Raków od 13 listopada 2024r. obowiązuje decyzja na parametr twardość. Parametr ten może ujemnie wpływać na wygląd i smak wody oraz może powodować odkładanie się osadów, ale nie stwarza zagrożenia dla zdrowia konsumentów.

W wodociągu Buczyzna w roku 2024 zakończono decyzję o przydatności wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi na warunkach udzielonego odstępstwa na parametr azotany pochodzącej z wodociągu publicznego w miejscowości Buczyzna - decyzja została wykonana. Samorządowy Zakład Budżetowy, ul. Świebodzińska 103, 66-218 Lubrza, w okresie obowiązywania ww. decyzji podjął działania naprawcze m.in.: opracowano opinię dotyczącą znaczenia zdrowotnego podwyższonej wartości azotanów w wodzie z wodociągu w miejscowości Buczyzna gm. Lubrza, pow. Świebodziński przez Narodowy Instytut Zdrowia Publicznego PZH – Państwowy Instytut Badawczy. Zarządca ww. wodociągu ustalił, że występowanie w wodzie przeznaczonej do spożycia przez ludzi przekroczeń najwyższego dopuszczalnego stężenia określonego dla parametru jakości wody azotany, mogło przyczynić się nawożenie pola przyległego do ujęcia obornikiem i gnojowicą pochodzącą z hodowli drobiu oraz przyczynił się do zaprzestania nawożenia pól przez rolnika. Wykonał Analizę ryzyka ujęcia wód podziemnych celem określenia ustanowienia strefy ochrony pośredniej oraz zapewnił wodę butelkowaną dla kobiet w ciąży, niemowląt do 3-go miesiąca życia oraz osób przewlekle chorych. W kolejnym etapie działań naprawczych przeprowadził modernizację hydroforni w miejscowości Buczyzna – w miesiącu listopad 2023r. uruchomił instalację do usuwania azotanów, modernizacja obejmowała m.in. zamontowanie zbiorników ciśnieniowych w których zastosowano złożo - silnie zasadową żywicę anionowo wymienną opracowaną specjalnie do selektywnego usuwania azotanów z wody. Po ustabilizowaniu się procesu uzdatniania wody w okresie od 12 kwietnia 2024r. do 31 grudnia 2024r. stężenie azotanów wahało się od 8,6 mg/l do 30 mg/l. W celu zapewnienia bezpieczeństwa zdrowotnego konsumentom zarządca wodociągu oraz PPIS w Świebodziźnie nadal będą monitorować dodatkowo stężenia parametrów: azotany, azotyny i jon amonowy w wodzie dostarczanej przez wodociąg publiczny w miejscowości Buczyzna.

Inne podmioty zaopatrujące w wodę:

Na terenie powiatu świebodzińskiego w 2024r. pod nadzorem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Świebodziźnie znajdowało się **25** indywidualnych ujęć wody.

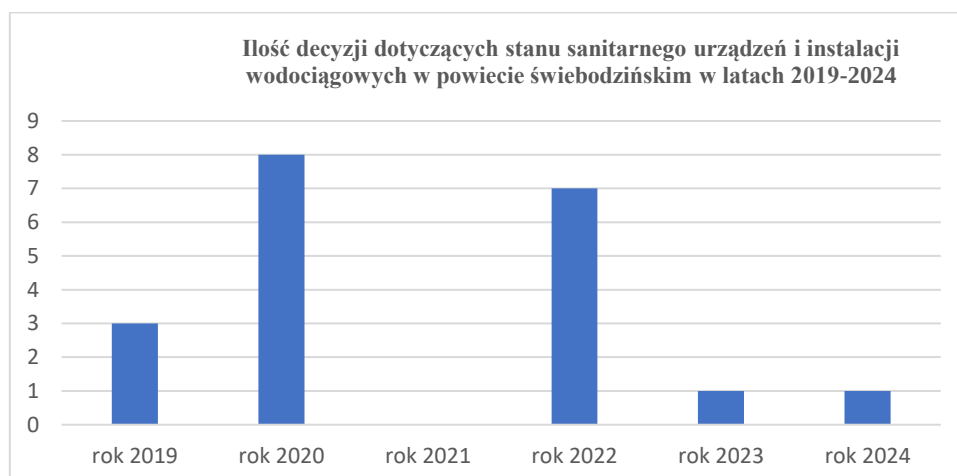
W roku 2024 podczas kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości sanitarno-technicznych. W roku 2024 wydano 13 zaleceń dot. jakości wody- które dotyczyły w szczególności występowania podwyższonej ogólnej liczby mikroorganizmów, manganu, żelaza i mętności. W większości po przeprowadzonych działaniach naprawczych zarządcy wodociągów okazywali

sprawozdania potwierdzające doprowadzenie jakości wody zgodnej z wymaganiami rozporządzenia Ministra Zdrowia w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi. W dwóch indywidualnych ujęciach wody w ośrodkach działających sezonowo z uwagi na sezonowość obiektów zalecenia dot. przekroczeń tj. mętność mangan i żelazo oraz ogólna liczba mikroorganizmów zostaną wykonane przed otwarciem obiektów w 2025r.

Wykres:3.1. Ilość decyzji o braku przydatności wody do spożycia przez ludzi w powiecie świebodzińskim w latach 2019-2024.

Wykres 3.2. : Liczba decyzji dotyczących stanu technicznego urządzeń i instalacji wodociągowych na terenie powiatu świebodzińskiego w latach 2019-2024.

W wodociągach publicznych w miejscowościach Ołobok oraz Darnawa prowadzona jest stała dezynfekcja wody-automatycznie dozowany jest podchloryn sodu w ilościach nie przekraczających 0,3 mg/l . W pozostałych wodociągach publicznych oraz indywidualnych ujęć nie prowadzi się stałej

dezynfekcji podchlorynem sodu, jedynie w przypadku pogorszenia się jakości wody lub wystąpienia sytuacji mogącej skutkować zmianą jakości wody.

W wodociągach publicznych w miejscowościach tj. Buczyna, Łagów, Kalinowo, Rogoziniec, Chlastawa, Samsonki, Myszecin oraz w 3 indywidualnych ujęciach wody prowadzi się stałą dezynfekcję lampą UV.

Awaryjne zaopatrzenie w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi

W sytuacjach awaryjnych w powiecie świebodzińskim są cztery cysterny, wykorzystywane do zaopatrzenia ludzi w wodę przeznaczoną do spożycia, właścicielem dwóch z nich jest Starostwo Powiatowe w Świebodzinie. Jedna cysterna znajduje się w miejscowości Świebodzin, a druga w miejscowości Zbąszynek. W powiecie dwa przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjne - Zakład Wodociągów Kanalizacji i Usług Komunalnych Sp. z o. o w Świebodzinie oraz Samorządowy Zakład Budżetowy w Lubrzy posiadają po jednej cysternie.

Wnioski:

- W porównaniu do roku poprzedniego liczba wydanych decyzji stwierdzających brak przydatności wody do spożycia znacznie wzrosła. W roku 2024 wydano 12 decyzji stwierdzających brak przydatności, w roku 2023 nie wydano decyzji braku przydatności, w roku 2022 wydano 9 decyzji stwierdzających brak przydatności wody do spożycia, a w 2021r. wydano 5 takich decyzji.
- W roku 2024r. zwiększyła się liczba wydanych ocen oraz zaleceń stwierdzających warunkową przydatność wody do spożycia - wydano 4 decyzje o warunkowej przydatności, 7 ocen o warunkowej przydatności wody oraz 61 zaleceń dot. jakości wody (w roku 2023r. wydano 7 ocen o warunkowej przydatności wody oraz 34 zalecenia dot. jakości wody) .
- Najczęściej kwestionowanymi wskaźnikami pod względem mikrobiologicznym były bakterie grupy coli, Enterokoki, ogólna liczba mikroorganizmów w 22 ± 2 °C. Pod względem fizykochemicznym - mętność, żelazo, mangan, pod względem organoleptycznym - smak i zapach. Stwierdzone przekroczenia parametrów mikrobiologicznych miały charakter krótkotrwały i nie powodowały one bezpośredniego zagrożenia dla zdrowia ludzi. Woda o zawyżonych parametrach fizykochemicznych mogła charakteryzować się zmianą smaku i zapachu oraz powodować powstawanie przebarwień na urządzeniach sanitarnych i pranej bieliźnie.
- W 2024r. nie stwierdzono chorób i zatruc zaleźnych od wody na terenie powiatu świebodzińskiego.

Pogorszenia jakości wody w zakresie mikrobiologicznym były spowodowane głównie awariami urządzeń, niskim stanem wody, brakiem właściwej dezynfekcji po dokonanej konserwacji, złym stanem technicznym instalacji wewnętrznej, nierównomiernym rozbiorem wody, brakiem regularnego płukania sieci, co mogło być skutkiem wtórnego zanieczyszczenia np. żelaza i manganu, które odkładają się w przewodach. Wpływ na pogarszające się parametry wody może mieć także nie ustalenie dla większości wodociągów terenu ochrony pośredniej dla ujęć wód podziemnych obejmujących obszar zasilania ujęcia wody.

W niektórych przypadkach sytuacje się powtarzały. W większości wodociągów ogranicza się środki finansowe na wprowadzanie zmian w zakresie stosowanych technologii uzdatniania. Poprawę można uzyskać poprzez modernizację SUW oraz sieci wodociągowych oraz rozwiązanie problemu zwiększonych i nierównomiernych zużyć dobowych wody a także wyznaczenie i przestrzeganie stref ochronnych - terenu ochrony bezpośredniej i pośredniej ujęcia wód podziemnych obejmujących obszar

zasilania ujęcia wody. Jak również wykonanie analizy ryzyka obejmującej ocenę zagrożeń zdrowotnych z uwzględnieniem czynników negatywnie wpływających na jakość ujmowanej wody, przeprowadzoną w oparciu o analizy hydrogeologiczne lub hydrologiczne oraz dokumentację hydrogeologiczną lub hydrologiczną, analizę identyfikacji źródeł zagrożenia wynikających ze sposobu zagospodarowania terenu, a także o wyniki badania jakości ujmowanej wody.

IV. Kąpieliska i miejsca okazjonalnie wykorzystywane do kąpieli.

W 2024 roku na terenie powiatu świebodzińskiego zorganizowano 7 kąpielisk, które w trakcie sezonu kąpielowego objęto nadzorem sanitarnym:

- 3 na terenie gminy Świebodzin (miejskie nad jeziorem Wilkowskim, Ośrodek Wypoczynkowy „Nowy Dworek”, gminne nad jeziorem Paklicko Wielkie w m. Nowy Dworek);
- 3 na terenie gminy Lubrza (Plaża Gminna Niesulice nr 1 i Ośrodek Wypoczynkowy „Kormoran” Niesulice, Plaża Gminna Niesulice nr 2);
- 1 na terenie gminy Łagów („Przystań Wodna ZSMP” w Łagowie).

Ponadto czynne było 1 miejsce okazjonalnie wykorzystywane do kąpieli na terenie Bazy Obozowej „ZHP Świdnica” w Niesulicach.

Państwowy Inspektor Sanitarny w Świebodzinie dokonywał oceny jakości wody w kąpieliskach na podstawie wyników badań próbek wody pobieranych w trakcie trwania sezonu kąpielowego oraz przed jego rozpoczęciem. Badania jakości wody przed rozpoczęciem sezonu kąpielowego pobrano w ramach kontroli urzędowej, pozostałe pobory próbek wody realizowane były przez organizatorów kąpielisk zgodnie z zatwierdzonymi przez PPIS w Świebodzinie harmonogramem. Woda ww. wymienionych kąpieliskach przez cały sezon kąpielowy była przydatna do kąpieli. Podczas wizji nie stwierdzono osadów smolistych, kożucha, smug i piany mogących świadczyć o zakwicie sinic w kąpieliskach oraz innych zanieczyszczeń np. tworzyw sztucznych. Po zakończeniu sezonu kąpielowego dla 7 kąpielisk przeprowadzono klasyfikację jakości wody (ocena sporządzona na podstawie czterech sezonów kąpielowych). Jakość wody w 7 kąpieliskach oceniono jako doskonałą.

Informacje o jakości wody oraz o warunkach panujących na kąpieliskach na bieżąco umieszczane były na stronie internetowej serwisu kąpieliskowego przez przedstawicieli powiatowej stacji sanitarno-epidemiologicznej w Świebodzinie oraz organizatora kąpieliska. Ponadto informacje o jakości wody publikowane były w formie komunikatów na stronie internetowej tutejszej inspekcji sanitarnej oraz w ogólnopolskim serwisie kąpieliskowym (<http://sk.gis.gov.pl>).

ZAOPATRZENIE W WODĘ CIEPLĄ OBIEKTÓW MIESZKALNYCH, HOTELOWYCH, OPIEKI ZDROWOTNEJ – LEGIONELLA.

W 2024r. w ramach kontroli z nadzoru sanitarnego pobrano próbki ciepłej wody do badań laboratoryjnych w zakresie obecności bakterii Legionella sp. w 11 obiektach użyteczności publicznej (w tym 4 podmioty wykonujące działalność leczniczą).

W dwóch podmiotach wykonujących działalność leczniczą stwierdzono średnie skażenie ciepłej wody. PPIS w Świebodzinie przeprowadził kontrolę w powyższych obiektach oraz wydał oceny oraz decyzje o przeprowadzeniu natychmiastowych działań naprawczych oraz zabezpieczenia pacjentów przed możliwością zarażenia Legionella sp. poprzez zastosowanie się do wewnętrznych procedur epidemiologicznych. W 2024r. stwierdzono również obecność bakterii Legionella sp. w schronisku młodzieżowym. PPIS w Świebodzinie stwierdził średnie skażenie ciepłej wody, wydał ocenę oraz decyzję o przeprowadzeniu natychmiastowych działań naprawczych. Wszystkie podmioty w których wykryto obecność bakterii Legionella sp. doprowadziły jakość ciepłej wody do wymagań rozporządzenia Ministra Zdrowia w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.

W pozostałych podmiotach objętych badaniami z nadzoru sanitarnego oraz badaniami wykonanymi w ramach kontroli wewnętrznej nie stwierdzono obecności bakterii *Legionella* sp. >100 jtk/100ml (obiekty użyteczności publicznej - podmioty wykonujące działalność leczniczą w tym ośrodki dla osób uzależnionych, domy dziecka, internaty, dps, basen).

W porównaniu z rokiem 2023r. liczba podmiotów w których wykryto ponadnormatywne ilości bakterii *Legionella* sp. utrzymuje się na tym samym poziomie. Największym problemem w tych podmiotach jest utrzymanie stałej, powyżej 55°C temperatury ciepłej wody w punktach najdalej położonych od podgrzewacza, szczególnie w dużych obiektach o bardzo rozbudowanej i nie modernizowanej instalacji wodociągowej.

STAN SANITARNY WYBRANYCH OBIEKTÓW UŻYTECZNOŚCI PUBLICZNEJ

Pływalnia

W roku sprawozdawczym nadzorem objęto pływalnię krytą Basen Miejski „Świewoda” przy ul. Sulechowskiej 6 w miejscowości Świebodzin. W ramach prowadzonego monitoringu jakości wody PPIS w Świebodzinie pobrał 7 próbek wody basenowej oraz 3 próbki wody z natrysków w kierunku bakterii *Legionella*, natomiast administrator pływalni w ramach kontroli wewnętrznej pobrał 120 próbek wody basenowej w tym również próbki wody z natrysków w kierunku bakterii *Legionella* zgodnie z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 9 listopada 2015 r. w sprawie wymagań, jakim powinna odpowiadać woda na pływalniach.

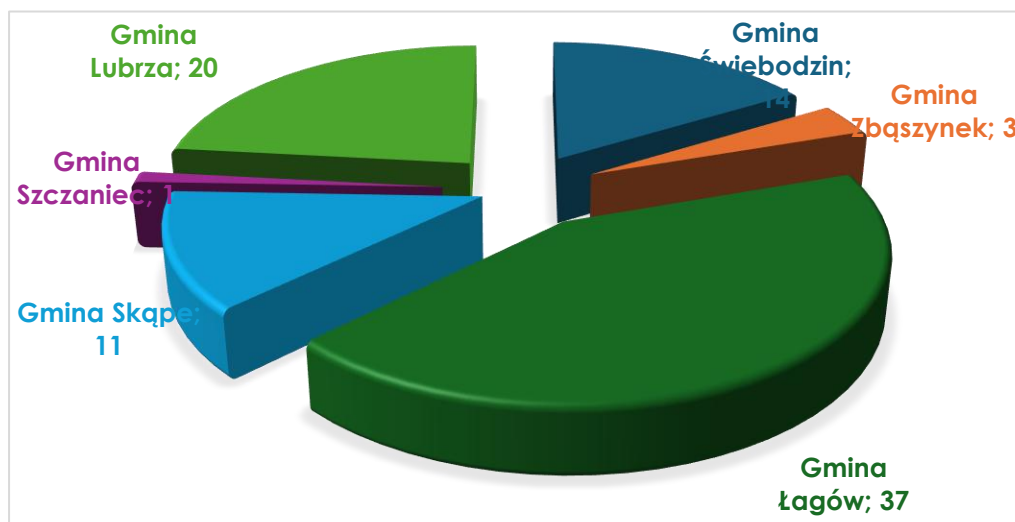
Analizując przedstawione wyniki badań próbek wody, stwierdzono przekroczenia następujących parametrów: mętność, chlor wolny i związany, ogólna liczba mikroorganizmów w 36±2°C po 48 h, odczyn pH, chloroform i potencjał redox. Zarządca pływalni każdorazowo podejmował działania naprawcze m.in. przeprowadzał dezynfekcję, czyszczenie oraz płukanie filtrów niecek, regulował poziom chloru w nieckach, zwiększył nadzór nad technologią uzdatniania wody. Głównym problemem utrzymującym się od kilku lat jest zachowanie odpowiednich wartości parametrów fizykochemicznych wody. Przekroczenia te nie stanowią bezpośredniego zagrożenia dla zdrowia, wskazują jednak na potrzebę wyregulowania procesów uzdatniania wody, co zalecono administratorowi pływalni.

W ramach prowadzanego nadzoru przeprowadzono kontrolę sanitarno-techniczną podczas, której stwierdzono nieprawidłowości, wydano decyzję – kontrola sprawdzająca wykazała wykonanie nakazów.

Hotele, motele, pensjonaty, oraz inne obiekty, w których świadczone są usługi hotelarskie.

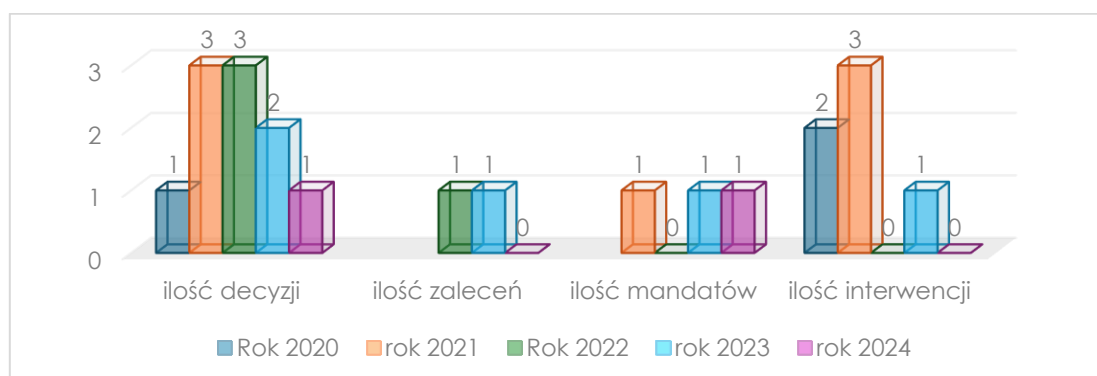
W roku 2024 skontrolowano 39 spośród 86 tego typu obiektów, co stanowi 45%. Objęto nadzorem 6 hoteli, 2 motele, 2 gospodarstwa agroturystyczne, 2 schroniska młodzieżowe, 2 obiekty noclegowe, 2 hotele pracownicze, 1 gościniec, 6 pokoi gościnnych, 1 domek letniskowy, 8 ośrodków wypoczynkowych, 7 pól namiotowych. W analizowanym okresie skontrolowano 39 obiektów, przeprowadzono łącznie 41 kontroli.

Wykres 3.3: Ilość nadzorowanych obiektów typu Hotele, Motele, Pensjonaty, oraz inne obiekty, w których świadczone są usługi hotelarskie w rozbiciu na gminy.

W porównaniu do lat ubiegłych stan sanitarno techniczny w hotelach, motelach, pensjonatach, kwaterach prywatnych oraz innych obiektach, w których świadczone są usługi hotelarskie nieznacznie się poprawił.

Wykres 3.4: Liczba wydanych decyzji, zaleceń i mandatów w hotelach, motelach, pensjonatach, oraz innych obiektach, w których świadczone są usługi hotelarskie nadzorowanych na terenie powiatu świebodzińskiego w latach 2020-2024.

Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Świebodziźnie w obiektach świadczących usługi noclegowe, zwracała szczególną uwagę na:

- zaopatrzenie w bieżącą wodę ciepłą i zimną, jakość wody,
- gospodarkę ściekami i odpadami,
- postępowanie z brudną bielizną i pościelą,
- procedury utrzymania czystości, środki czystości i dezynfekcyjne,
- funkcjonowanie instalacji wentylacyjnej i klimatyzacji,
- dokumentację zdrowotną pracowników,
- stan sanitarno – higieniczny i techniczny terenów przeznaczonych pod kempingi i wokół budynków.

W roku 2024 Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Świebodziźnie wydał 1 decyzję administracyjną, były to głównie nieprawidłowości związane z ze stanem sanitarno-technicznym pomieszczeń i wyposażenia, wymagające czasu oraz nakładów finansowych. Nałożono mandat karny za zły stan sanitarno-porządkowy w obiekcie ośrodka wypoczynkowego.

Nie wydano żadnej decyzji unieruchamiającej obiekt.

Zakłady fryzjerskie, kosmetyczne, zakłady odnowy biologicznej, tatuażu oraz inne zakłady, w których są świadczone łącznie więcej niż jedna z usług.

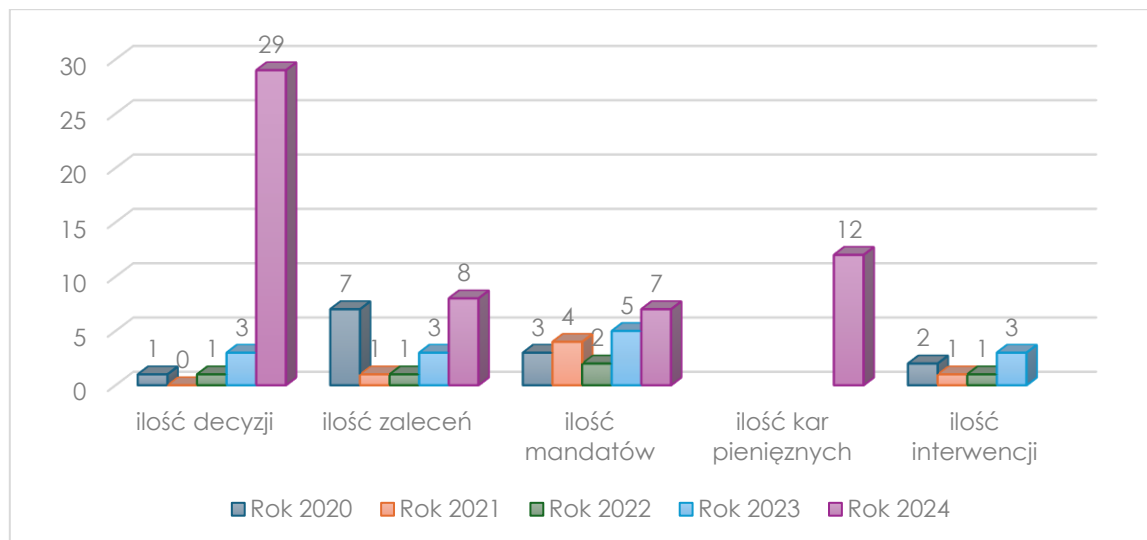
W 2024r. skontrolowano 125 obiektów spośród 180, co stanowi 69,4%. Objęto nadzorem 28 zakładów fryzjerskich, 80 zakładów kosmetycznych, 6 zakładów tatuażu, 9 innych zakładów, w których są świadczone łącznie więcej niż jedna z usług fryzjerskie, kosmetyczne, 2 zakłady odnowy biologicznej. W analizowanym okresie skontrolowano 125 obiektów, przeprowadzono łącznie 143 kontroli. Wymagania dla zakładów, w których świadczone są usługi fryzjerskie, kosmetyczne i tatuażu regulują między innymi przepisy ustawy z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi (Dz. U. z 2024 r. poz. 924). Jedną z ważniejszych regulacji jest art. 16 ww. ustawy, który nakłada na osoby podejmujące czynności, w trakcie wykonywania których dochodzi do naruszenia ciągłości tkanek ludzkich, obowiązek wdrożenia i stosowania procedur zapewniających ochronę przed zakażeniami oraz chorobami zakaźnymi.

Tabela: Liczba zakładów fryzjerskich, kosmetycznych, tatuażu, odnowy biologicznej w poszczególnych gminach w roku 2024

<i>Liczba zakładów fryzjerskich, kosmetycznych, tatuażu, odnowy biologicznej w poszczególnych gminach w roku 2024</i>						
Obiekty	gm. Świebodzin	gm. Zbąszynek	gm. Łagów	gm. Skąpe	gm. Lubrza	powiat
Zakłady Fryzjerskie	57	7	3		1	68
Zakłady Kosmetyczne	73	10	5	1	2	91
Zakłady Odnowy Biologicznej	5	1				6
Inne zakłady, w których świadczone są łącznie, usługi fryzjerskie, kosmetyczne, odnowy biologicznej	8		1			9
Zakłady tatuażu	6					6
Razem	149	18	9	1	3	180

Większość zakładów na terenie powiatu świebodzińskiego poprawiło warunki sanitarne w zakładach.

Wykres 3.6: Liczba wydanych decyzji, zaleceń i mandatów w zakładach fryzjerskich, kosmetycznych, w roku 2024

W roku 2024 nałożono 7 mandatów karnych na kwotę 1450,00 zł na właścicieli zakładu fryzjerskiego, kosmetycznego, a które dotyczyły m.in. nie zachowania należytego stanu sanitarno-porządkowego na terenie obiektu.

W roku 2024 Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Świebodzinie wydał 29 decyzji administracyjnych w zakładach kosmetycznych, fryzjerskich.

Nałożono na 14 właścicieli zakładów fryzjerskich, kosmetycznych, kary pieniężne na kwotę 2600 zł, w związku używaniem produktów kosmetycznych wykorzystywanych przy usługach po upływie ich daty ważności/minimalnej trwałości.

Przeprowadzone kontrole sprawdzające wykazały wykonanie decyzji i poprawę stanu sanitarno-porządkowego. Nie wydano żadnej decyzji unieruchamiającej obiekt.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Świebodzinie w związku z ustawą z dnia 15 września 2017 r. o ochronie zdrowia przed następstwami korzystania z solariów (Dz.U. 2017 poz. 2211), której celem jest ochrona zdrowia ludzi przed szkodliwym działaniem sztucznego promieniowania ultrafioletowego (UV), wydzielanego przez urządzenia wykorzystywane do naświetlania skóry, wywołujące efekt opalenizny, przeprowadza kontrole sprawdzające jej wykonanie w solariach.

DOMY POMOCY SPOŁECZNEJ

W ewidencji Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Świebodzinie znajdują się 3 Domy Pomocy Społecznej w m. Glinisk, Jordanowo i Toporów.

W okresie sprawozdawczym skontrolowano 3 domy pomocy społecznej w zakresie sanitarno-technicznym. Placówki utrzymane były w dobrym stanie porządkowym. Zaopatrzone w wodę wodociągową, przestrzeganie zakazu palenia tytoniu i wyrobów tytoniowych w obiektach.

Nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie prania bielizny i odzieży oraz w zakresie gospodarki odpadami stałymi i ciekłymi. Na bieżąco wykonywane są remonty podnoszące standardy sanitarne, funkcjonalne i estetyczne placówek.

Woda przeznaczona do spożycia przez ludzi w DPS w Toporów pochodzi z własnego ujęcia. Wodociąg należący do dps-u posiada dwie studnie głębinowe, które pracują naprzemiennie. W roku 2024 próbki wody z ww. ujęcia odpowiadały rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 07 grudnia 2017r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017r. poz. 2284 ze zm.).

DPS w Jordanowie korzysta z wodociągu publicznego w Gościkowo i DPS w Glińsku korzysta z wodociągu publicznego w Świebodzinie. Próbkę wody z wodociągów publicznych pobierane były zgodnie z harmonogramem i odpowiadały ww. rozporządzeniu Ministra Zdrowia dnia 07 grudnia 2017r.

Nie wydano żadnej decyzji unieruchamiającej obiekt.

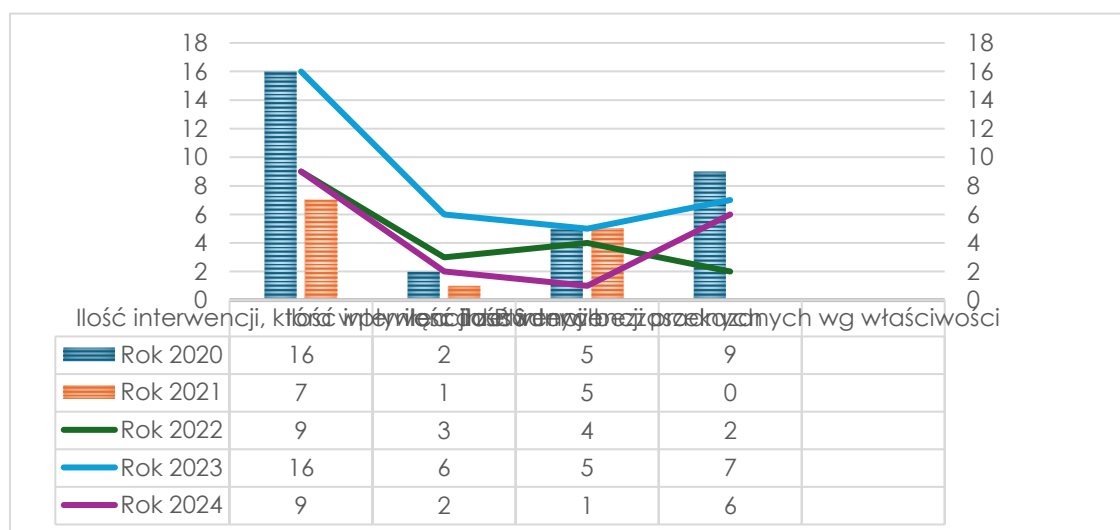
NOCLEGOWNIA DLA OSÓB BEZDOMNYCH

W roku 2024 Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Świebodzinie skontrolował 1 obiekt przeznaczony dla osób bezdomnych, przeprowadzono 1 kontrolę. Placówka ta dysponuje ok. 30 miejscami noclegowymi dla potrzebujących, w okresie zimowym i ostrych mrozów. W trakcie prowadzonych w noclegowni kontroli sanitarnych, stwierdzano zachowanie bieżącej czystości oraz dostateczne zaopatrzenie w środki czystości i preparaty dezynfekcyjne. Wydano 1 decyzję administracyjną na stwierdzenie nieprawidłowości, które dotyczyły m.in. powierzchni ścian i sufitów. Stan sanitarno-porządkowy nie budził zastrzeżeń.

USTĘPY PUBLICZNE ORAZ OGÓLNODOSTĘPNE

Pod nadzorem Powiatowej Stacji Sanitarно-Epidemiologicznej znajduje się 13 ustępów, przeprowadzono 5 kontroli. Wydano 1 decyzję administracyjną za stwierdzenie nieprawidłowości sanitarno-technicznych.

Wykres 3.7.: Ilość wniesionych interwencji w 2024r. w powiecie świebodzińskim w zakresie higieny komunalnej.

W ramach nadzoru sanitarnego w zakresie higieny komunalnej i środowiska, w roku 2024 do Powiatowej Stacji Sanitarno Epidemiologicznej w Świebodzinie wniesiono w sprawie interwencji 9 wniosków, z których 3 - rozpatrzono we własnym zakresie, 6 - przekazano wg. właściwości jednostką spoza PIS. Po rozpatrzeniu interwencji uznano - 2 jako zasadne, - 1 bezzasadna. Dotyczyły one: **jakości wody do spożycia, gospodarki nieczystościami stałymi i płynnymi, stanu sanitarno-technicznego budynków mieszkalnych, posesji oraz otoczenia człowieka i stanu sanitarno-higienicznego obiektów użyteczności publicznej.**

EKSHUMACJE i PRZEWÓZ ZWŁOK

W roku 2024 Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Świebodzinie wydał:

- 137 decyzji w sprawie ekshumacji zwłok albo szczątków ludzkich;
- 13 postanowień dotyczących sprowadzenia zwłok albo szczątków ludzkich z obcego państwa.

W czasie przeprowadzania ekshumacji upoważnieni przez PPIS w Świebodzinie pracownicy kontrolują prawidłowość przeprowadzanych czynności ekshumacyjnych.

IMPREZY MASOWE

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Świebodzinie zgodnie z art. 25 ust. 1 pkt. 2 i ust. 3 ustawy z dnia 20 marca 2009r. o bezpieczeństwie imprez masowych (Dz. U. z 2023r. poz. 616), wydał 3 zezwolenia na przeprowadzenie imprez masowych na terenie powiatu świebodzińskiego. W czasie trwania imprezy dokonano 1 kontrolę w zakresie organizacji imprezy tzn. zapewnienie porządku, sanitariatów, wody przeznaczonej do spożycia, zapewnienie pojemników na odpady.

WNIOSKI:

W roku 2024 w zakresie Higieny Komunalnej: wykonano 569 kontroli sanitarnych obiektów użyteczności publicznej pobrano w ramach nadzoru próbek 298 (w tym 194 próbek wody przeznaczonej do spożycia, 56 próbek ciepłej wody w kierunku występowania bakterii Legionella, 7 próbek z kąpielisk, basen – 10 próbek wody z basenu, 31 próbki pozaplanowe). Wydano 39 decyzji na zły stan sanitarno-techniczny obiektów użyteczności publicznej i ujęć wodociągowych oraz 73 decyzji opłatowych w związku ze stwierdzonym złym stanem sanitarno-technicznym i nieprawidłową jakością wody do spożycia łącznie, nałożono 10 mandatów karnych na łączną kwotę 2450 zł, nałożono 14 kar pieniężnych na kwotę 2600 zł. Zdecydowana większość obiektów użyteczności publicznej tj.: hotele, motele, ośrodki wypoczynkowe, zakłady fryzjerskie, kosmetyczne i odnowy biologicznej dąży do poprawy funkcjonalności posiadanych pomieszczeń, zmiany wystroju wnętrz, wyposaża swoje obiekty w nowoczesne, dobrej jakości materiały, sprzęty i urządzenia, jednocześnie zapewniając warunki zgodne z wymaganiami określonymi w obowiązujących aktach prawnych. Ma to związek z dużą konkurencyjnością na rynku. Zaznacza się też sukcesywne rozszerzanie zakresu świadczonych usług. Stan sanitarno-higieniczny większości zakładów utrzymany jest na zadowalającym poziomie co może świadczyć o większej świadomości podmiotów prowadzących działalność nt. zagrożeń wynikających z nieprawidłowej dezynfekcji, sterylizacji czy dbania o higienę w ww. obiektach, choć zdarza się zastać zaniedbania wymagające działań represyjnych.

W dalszym ciągu brak aktu prawnego określającego szczegółowe wymagania sanitarno- higieniczne jakim powinny odpowiadać zakłady fryzjerskie, kosmetyczne i tatuażu, co utrudnia organom Państwowej Inspekcji Sanitarnej sprawowanie bieżącego nadzoru. Natomiast każdego roku obserwuje się wzrost liczby ww. zakładów z uwagi na utrzymujące się zainteresowanie społeczeństwa usługami z zakresu upiększania ciała.

W ramach projektu KIK/35 „Zapobieganie zakażeniom HCV” podczas działań z zakresu nadzoru były wykorzystywane plany higieny dla salonów fryzjerskich, kosmetycznych i tatuażu. Materiały dostarczano podczas prowadzonych kontroli sanitarnych, a także przed otwarciem nowych obiektów wykorzystując je jednocześnie jako działania edukacyjne mające na celu podniesienie świadomości

właścicieli zakładów i pracowników o ryzyku transmisji zakażeń krwiopochodnych podczas wykonywania zabiegów, w trakcie których może dochodzić do naruszenia ciągłości tkanek.

Stan sanitarny w opisanych grupach obiektów użyteczności publicznej jest stabilny, w dużej liczbie oceniany jako dobry. Jednakże należy stwierdzić, że duży wpływ na ten stan mają zapisy w ustawie o swobodzie działalności gospodarczej, które zobowiązują organ kontroli do zawiadamiania przedsiębiorcy o zamiarze przeprowadzenia kontroli. Ponadto ustawa określa w jakim terminie można przeprowadzić kontrolę od doręczenia zawiadomienia. W związku z tym przedsiębiorca może przygotować się do kontroli jak również przez okres miesiąca od otrzymania zawiadomienia o kontroli zadbać w obiekcie o utrzymanie właściwego stanu sanitarno – higienicznego.

Sporządził: Elżbieta Ampulska-asystent ds. higieny środowiska, Małgorzata Ostrowska asystent ds. higieny środowiska Agata Modrzyk młodszy asystent ds. higieny środowiska

4.STAN SANITARNY OBIEKTÓW ŻYWNOŚCIOWO-ŻYWIENIOWYCH

W roku 2024 przeprowadzono łącznie 554 kontroli, przy czym skontrolowano 329 obiektów znajdujących w się w rejestrze zakładów będących pod nadzorem PPIS w Świebodzinie.

W roku 2024 zaplanowano do kontroli 273 obiekty, z których wykonano 250, co stanowi 92 % wykonania planu. Ponadto przeprowadzono 304 dodatkowych nieplanowanych kontroli dot. głównie dot. uzyskania decyzji PPIS w sprawie zatwierdzenia oraz wpisu do rejestru zakładów lub o dokonanie zmian, co do zakresu prowadzonej działalności we wskazanych obiektach i w określonych zakresach działalności. Pozostałe kontrole nieplanowane stanowiły kontrole sprawdzające po wydanych zaleceniach pokontrolnych, nałożonych mandatach karnych i decyzjach administracyjnych oraz dot. podejmowanych działań w zakresie otrzymanych informacji w systemie RASFF, kontroli tematycznych w związku z pobraniem próbek w ramach urzędowej kontroli i monitoringu, a także dodatkowych kontroli sanitarnych podejmowanych w sezonie letnim w miejscach turystycznych, wypoczynku dzieci i młodzieży.

W 2024r. rozpatrzono 19 spraw interwencyjnych, z których 10 uznano jako zasadne, a 8 jako bezzasadne, natomiast 1 sprawę przekazano wg właściwości. Problematyka spraw dot.: głównie niezachowania higieny przy produkcji środków spożywczych, wprowadzania do obrotu żywności nieodpowiedniej jakości (środków spożywczych po upływie terminu przydatności, o zmienionych cechach organoleptycznych), nieodpowiedniego postępowania z żywnością w zakładach żywnościowo-żywnościowych oraz nieprzestrzegania należytych warunków sanitarno-higienicznych w tych zakładach, ponadto braku orzeczeń lekarskich do celów sanitarno – epidemiologicznych osób pozostających w kontakcie z żywnością, natomiast 1 sprawę dot. środka spożywczego (cukierków) przekazano do rozpatrzenia wg właściwości dla PPIS w Świdnicy.

Ponadto w 2024r. nastąpił znaczny wzrost kontroli interwencyjnych związanych z wykryciem pałeczek *Salmonella*. W sumie w 2024r. w powiecie świebodzińskim wystąpiły 3 ogniska tj. w Punkcie Gastronomicznym dot. wykrycia pałeczek *Salmonella* w lodach własnej produkcji, w Restauracji dot. wystąpienia zatrucia pokarmowego podczas przyjęcia weselnego - potwierdzenie zakażenia bakterią *Salmonella* u 3 osób uczestniczących w ww. przyjęciu oraz w Piekarni dot. wykrycia pałeczek *Salmonella Enteritidis* u pracowników.

W dalszym ciągu do priorytetowych zadań sekcji należała realizacja przyjętego planu pobierania

próbek na rok 2024, który został zrealizowany w 100%. W roku 2024 poza przyjętym harmonogramem pobrano próbki w związku z podejrzeniem zatrucia pokarmowego w 2 zakładach żywienia zbiorowego typu otwartego pobrano do badań:

- w jednym 3 próbki żywności (tj. lody czekoladowe na bazie alkoholu, lody waniliowe oraz jaja zdezynfekowane), z których próbka lodów czekoladowych została zakwestionowana z uwagi na wykrycie pałeczek *Salmonella Enteritidis*
- w drugim zakładzie pobrano 1 próbkę żywności tj. jaja zdezynfekowane oraz 2 wymazy sanitarne tj. wymaz z deski do porcjowania tataru oraz wymaz z maszynki do mielenia mięsa. Żadna z próbek nie została zdyskwalifikowana.

Ponadto w związku z wykryciem pałeczek *Salmonella Enteritidis* u pracowników piekarni pobrano pozaplanowo 16 próbek żywności tj. wyroby ciastkarskie z kremem oraz bez kremu oraz 6 wymazów sanitarnych tj. wymaz ze skrobki do zbierania masy z kociołka, wymaz z blatu roboczego, wymaz z kociołka, wymaz z mieszadła do ciasta, wymaz z różgi do ubijania białka ręcznie i wymaz z różgi do ubijania białka w maszynie.

W 2024r. pobrano do badań 195 próbek, z których 8 zostało zakwestionowanych tj.:

- 6 próbek ciast wyprodukowanych przez lokalną piekarnię z ciastkarnią z uwagi na stwierdzenie obecności *Salmonella Enteritidis*;
- 1 próbka z uwagi na przekroczenie NDP pozostałości pestycydów tj. antrachinon, lambda-cyhalotrynę (w tym gamma-cyhalotryna (suma izomerów R,S i S,R), acetamipryd AE, imidaklopyryd AE w produkcie pn. „Herbata czarna liściasta YUNANEDAL”;
- 1 próbka lodów czekoladowych pochodzących z własnej produkcji wyprodukowanych w Punkcie Gastronomicznym z uwagi na wykrycie pałeczek *Salmonella Enteritidis*.

Nadzorem objęto również obiekty żywnościowo-żywnościowe zlokalizowane w miejscowościach i przy trasach turystycznych. W sumie w ww. obiektach przeprowadzono 86 kontroli, w wyniku których w większości z nich nie stwierdzono nieprawidłowości co do stanu sanitarno-technicznego, natomiast stwierdzono nieprawidłowości sanitarno – higieniczne, które wykazano w 8 obiektach i za które nałożono mandaty karne na łączną kwotę 3950zł. Przeprowadzone kontrole sprawdzające wykazały poprawę warunków sanitarno-higienicznych.

W dalszym ciągu pod nadzorem znajdowały się zakłady zakwalifikowane do grupy wysokiego ryzyka i w roku 2024 stanowiły je obiekty: zakłady żywienia zbiorowego zamkniętego (głównie żywienia dzieci i młodzieży) oraz zakłady produkcji (piekarnie, ciastkarnie), zakłady obrotu środków spożywczych łatwopsujących się (sklepy wprowadzające do obrotu np. mięso, wędliny i nabiał, ryby oraz hurtownie, markety).

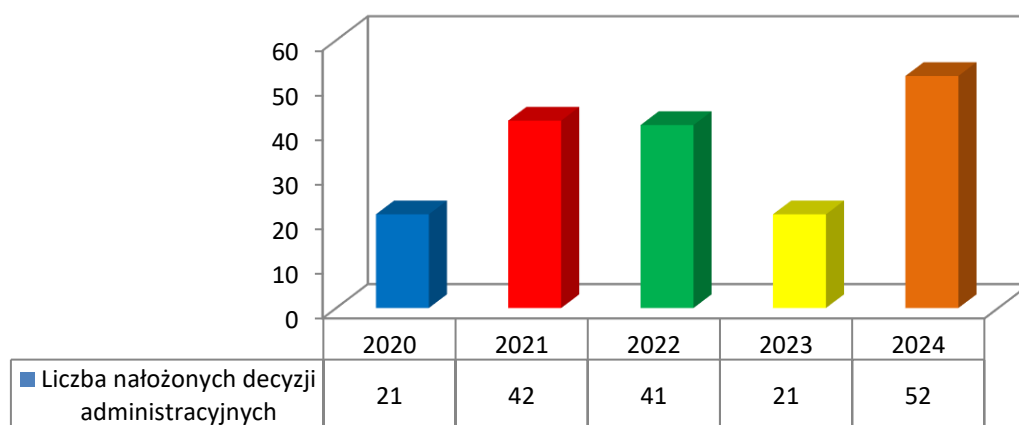
Przeprowadzano, także kontrole w obiektach, które zostały zaplanowane w roku 2024 z uwagi na to, iż w roku poprzednim wykazano w nich nieprawidłowości, w wyniku których w większości tych obiektów stwierdzono poprawę warunków.

Po przeanalizowaniu wyników przeprowadzonych kontroli w roku 2024 można zauważyć, że najwięcej nieprawidłowości wykazywano w obiektach obrotu środkami spożywczymi (głównie w sklepach spożywczych, w marketach i w jednej hurtowni) oraz zakładach żywienia zbiorowego otwartego (w punktach gastronomicznych i restauracjach), a także w zakładach produkcyjnych (2 piekarnie) i w zakładach żywienia zbiorowego zamkniętego (bufet w zakładzie pracy, stołówka szkolna, stołówka na koloniach/ obozach, stołówka w internacie oraz zakład cateringowy).

W sumie w 2024 roku wydano 142 decyzje administracyjne, które dotyczyły: 52 decyzje nakazujące poprawę stanu sanitarno-technicznego dot. pomieszczeń, urządzeń, sprzętu i wyposażenia

w zakładach, w tym 2 decyzje dot. unieruchomienia działalności całego oraz części zakładu w związku z wykryciem pałeczek *Salmonella Enteritidis* u dwóch pracowników oraz 8 decyzji nakazujących przeprowadzenie zabiegów dezynsekcji, dezynfekcji i deratyzacji i 5 decyzji dot. m.in. zakazu wprowadzania do obrotu środków spożywczych, zakazu serwowania dań w naczyniach wielokrotnego użytku, zakazu produkcji dań od surowca, 42 decyzje dot. wykreśleń obiektów z rejestru zakładów z uwagi na zaprzestanie prowadzenia w nich działalności, 12 decyzji o przedłużeniu terminu wykonania obowiązków wynikających z wydanych decyzji nakazujących, 24 decyzje dot. wprowadzenia zmian związanych z rozszerzeniem zakresu prowadzonej działalności w zakładach, 7 decyzji umarzających wszczęte postępowania administracyjne, które dot. wydanych zawiadomień o wszczęciu postępowania administracyjnego w sprawie wydania decyzji administracyjnych, 3 decyzje wygaszające z uwagi na to, iż wydana decyzja administracyjna stała się bezprzedmiotowa w związku z zaprzestaniem prowadzenia działalności przez podmiot w zakładzie, na który wydano decyzję administracyjną oraz 2 decyzje uchylające decyzje dot. unieruchomienia działalności całego oraz części zakładu.

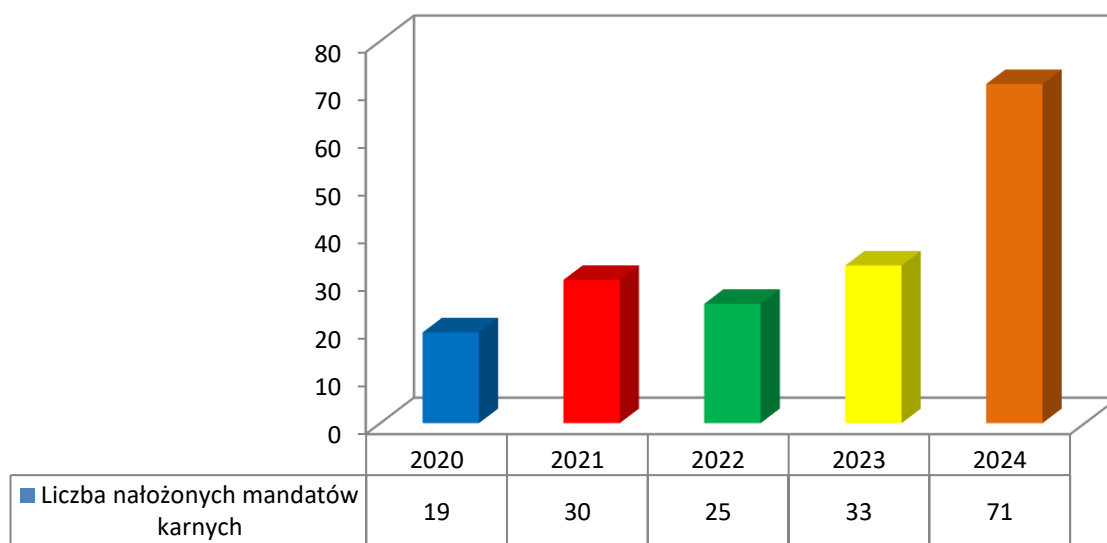
Wykres nr 4.1. : Ilość wydanych decyzji administracyjnych nakazujących poprawę stanu sanitarno – technicznego zakładów w latach 2020– 2024.

Dokonując porównania pod względem ilości wydanych decyzji administracyjnych na przestrzeni lat zaobserwowano, iż najmniej wydano ich w 2020 r. i 2023r. – 21. Natomiast w latach 2021 r., 2022r. ilość wydanych decyzji na poprawę warunków sanitarno-technicznych była na wyrównanym poziomie tj. 42 i 41, natomiast w 2024r. Znacznie wzrosła ilość wydanych decyzji i wyniosła 52.

Wydano również 160 decyzji płatniczych oraz nałożono 71 mandaty karne na łączną kwotę 27.000zł.

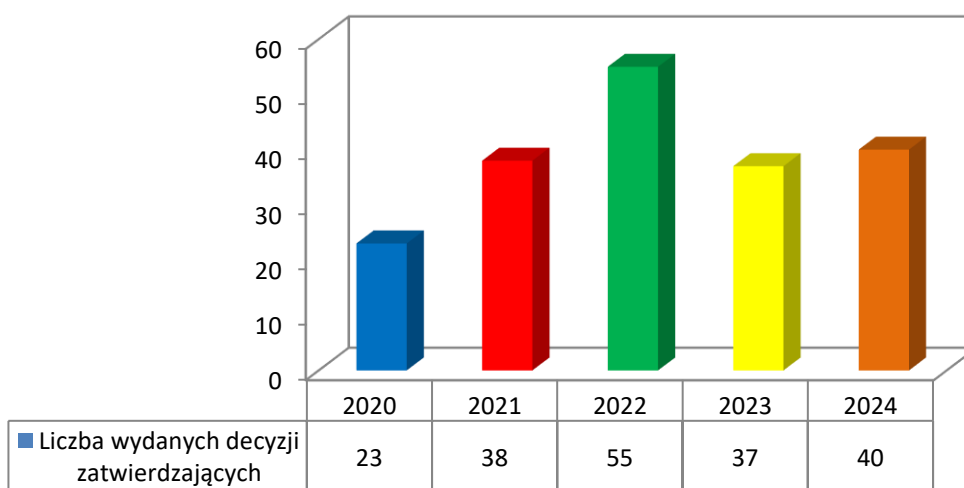
Wykres nr 4.2. : Ilość mandatów karnych nałożonych w latach 2020– 2024

W roku 2020 odnotowano duży spadek ilości nakładanych mandatów, w związku z wprowadzonym stanem epidemii i ograniczeniem przeprowadzenia liczby kontroli. W latach 2021r. – 2023r. liczba nałożonych mandatów była na porównywalnym poziomie. Natomiast w 2024r. nastąpił znaczny wzrost ilości mandatów aż do 71.

Ponadto w roku 2024 na wnioski podmiotów decyzje zatwierdzające i wpis do rejestru zakładów uzyskało 40 zakładów.

Wykres nr 4.3. Ilość wydanych decyzji zatwierdzających w latach 2020– 2024

PPIS na przestrzeni lat 2020-2024 najmniej decyzji wydał w 2020 r. - 23. Natomiast w 2021r. - 2022r. odnotowywano stały wzrost wydawanych decyzji zatwierdzających, w 2023r. zauważono ponowny spadek ilości zatwierdzonych zakładów, a w 2024r. delikatny wzrost ilości wydanych decyzji zatwierdzających.

Podsumowując wyniki przeprowadzonych kontroli w roku 2024 należało uznać, że ogólny stan obiektów, które zostały objęte nadzorem pogorszył się, głównie w zakresie stanu sanitarno – technicznego (szczególnie w zakładach żywienia zbiorowego zamkniętego – stołówki w szkołach i przedszkolach, internatach oraz w zakładach obrotu żywnością tj. w sklepach spożywczych), jak również co do stwierdzanych nieprawidłowości sanitarno – higienicznych (głównie dot. sklepów spożywczych i punktów gastronomicznych oraz stołówki w ośrodku wypoczynkowym i stołówki w internacie).

Zakłady, w których wykazano rażące i powtarzające się nieprawidłowości w roku 2024 dotyczące uchybień sanitarno – higienicznych zostaną objęte wzmożonym nadzorem w roku 2025.

W roku sprawozdawczym kontynuowano działania kontrolno-represyjne wobec podmiotów prowadzących obiekty żywnościowo-żywieniowe świadczące usługi na organizowanych w powiecie imprezach masowych. Dokonując analizy podejmowanych w powyższym zakresie działań można zauważyć, że jakość świadczonych usług w roku 2024 w większości tych obiektów nie budziła zastrzeżeń.

W roku 2024 oprócz działalności kontrolno – represyjnej pracownicy sekcji BŻiŻ wraz z przedstawicielami innych komórek PSSE uczestniczyli w organizowanych punktach edukacyjnych, gdzie udzielano porad i informacji w zakresie zasad prawidłowego żywienia oraz zdrowego stylu życia.

Sporządziła: Julita Golon - Wujczak – kierownik Sekcji BŻiŻ

5. NADZÓR NAD HIGIENĄ PRACY

Nadzór bieżący nad zakładami pracy

W ewidencji PSSE w Świebodzinie w 2024 r. znajdowało się 141 zakładów zatrudniających 15 340 pracowników. W 2024r. przeprowadzono 132 kontrole (bieżące, sprawdzające, interwencyjne) w 85 zakładach pracy zatrudniających 13 087 pracowników. Dział Higieny Pracy wydał 44 decyzje z zakresu bieżącego nadzoru sanitarnego w tym: 29 decyzji administracyjnych, 11 decyzji zmieniających termin wykonania obowiązków, 3 decyzje wygaszające oraz 1 decyzję umarzającą postępowanie. Ponadto wydano 38 decyzji płatniczych. Wydane decyzje dotyczyły stanu sanitarno-technicznego pomieszczeń higieniczno-sanitarnych i pomieszczeń pracy oraz prowadzonej dokumentacji.

Na terenie Powiatu Świebodzińskiego najczęściej występującym czynnikiem szkodliwym w środowisku pracy jest hałas. Liczba pracowników pracujących w 2024 r. w przekroczeniu hałasu wyniosła 823 osoby. W porównaniu do lat ubiegłych liczba osób pracujących w przekroczeniu tego czynnika utrzymuje się na podobnym poziomie. W roku 2023 w przekroczeniu hałasu pracowało - 753 pracowników, w 2022 r. - 1004 pracowników, a w 2021 r. - 891 pracowników.

Hałas powyżej wartości najwyższych dopuszczalnych natężeń występuje szczególnie w zakładach meblowych, branży drzewnej i metalowej z uwagi na trudności z wyciszeniem maszyn, szczególnie tych starszych. Zakup nowych, cichszych maszyn wiąże się z dużym nakładem finansowym i nie zawsze jest możliwy do realizacji. W dwóch zakładach pracy występuje przekroczenie najwyższych dopuszczalnych natężeń drgań mechanicznych. Na stanowiskach pracy z przekroczeniami tego szkodliwego czynnika zatrudnionych jest 55 pracowników. Mając na uwadze konieczność ograniczenia narażania pracowników na ww. czynniki szkodliwe pracodawcy opracowują programy działań organizacyjno-technicznych zmierzających do ograniczenia narażenia na hałas i drgania mechaniczne.

W 2024 r. w jednym zakładzie pracy wystąpiło przekroczenie NDS pyłów, przy którym pracowało 4 pracowników. Pracodawca został zobowiązany do obniżenia stężenia pyłów na stanowiskach pracy do poziomu równego lub poniżej najwyższego dopuszczalnego stężenia frakcji wdychalnej w środowisku pracy. Pracodawca wykonał działania naprawcze i zlecił wykonanie pomiarów środowiska pracy akredytowanemu laboratorium, aby sprawdzić ich efektywność. Wyniki badań zostaną przedstawione PPIS w Świebodzinie po otrzymaniu sprawozdania z badań.

W jednym z nadzorowanych zakładów pracy stwierdzono również przekroczenia NDS czynników chemicznych, tj.: przekroczenie stężenia frakcji respirabilnej tlenku żelaza oraz stężenia manganu i jego związków, przy których pracowało 2 pracowników. Pracodawca został zobowiązany do obniżenia stężenia ww. czynników chemicznych do poziomu równego lub poniżej najwyższego dopuszczalnego stężenia. Po przeprowadzonych działaniach naprawczych stwierdzono, że wcześniejsze pomiary środowiska pracy zostały przeprowadzone bez zastosowania wyciągów na stanowiskach pracy, co mogło być przyczyną zbyt wysokich wartości czynników szkodliwych w zakładzie.

Podsumowując nie wydano decyzji unieruchamiających stanowiska pracy w związku z przekroczeniem normatywu higienicznego, natomiast wydano decyzje dotyczące obniżenia stężeń i natężeń czynników szkodliwych oraz podjęcia działań zmniejszających ryzyko zawodowe związane z przekroczeniem progów działania hałasu oraz drgań na stanowiskach pracy.

Choroby zawodowe

W 2024 r. sporządzono 5 kart oceny narażenia zawodowego podejrzenia chorób zawodowych. Wydano 4 decyzje, w tym 2 o stwierdzeniu choroby zawodowej oraz 2 o braku podstaw do stwierdzenia choroby zawodowej.

Chorobę zawodową przewlekłe choroby narządu głosu spowodowane nadmiernym wysiłkiem głosowym, trwającym co najmniej 15 lat (poz. 15) stwierdzono u 2 nauczycieli.

W przypadku przewlekłych chorób układu ruchu (poz. 19) lub obwodowego układu nerwowego (poz. 20) wywołanych sposobem wykonywania pracy występowanie schorzeń jest zależne od indywidualnych predyspozycji pracowników, a narażenie jest trudne do wyeliminowania.

Nie wniesiono odwołań do powyższych decyzji. W porównaniu do lat ubiegłych liczba stwierdzonych chorób zawodowych utrzymuje się na podobnym poziomie.

Tabela 5. 1. Liczba stwierdzonych chorób zawodowych w powiecie Świebodzin w latach 2021 - 2024

Numer choroby zawodowej według wykazu chorób zawodowych	Liczba przypadków			
	w 2021r.	w 2022r.	w 2023r.	w 2024r.
15	0	0	0	2
19	1	0	1	0
20	1	2	0	0
26	2	1	0	0
Razem	4	3	1	2

Nie stwierdzono chorób zawodowych słuchu, ani zatruc ostrych środkami chemicznymi. Można więc stwierdzić, że prowadzone działania profilaktyczne w kontrolowanych zakładach, które polegają na wydawaniu decyzji dotyczących obniżenia stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy, kontroli badań i pomiarów czynników szkodliwych, żądania wyposażenia pracowników we właściwie dobrane indywidualne ochrony osobiste, kontroli oznakowania stref zagrożonych czynnikami szkodliwymi, kontroli badań profilaktycznych pracowników, przynoszą efekty w postaci zmniejszenia ilości chorób zawodowych spowodowanych czynnikami szkodliwymi dla zdrowia w środowisku pracy.

Nadzór nad czynnikami rakotwórczymi

Na terenie powiatu świebodzińskiego w porównaniu do lat ubiegłych wzrosła liczba zakładów pracy, w których występuje narażenie na czynniki lub procesy technologiczne o działaniu rakotwórczym lub mutagennym, związane jest to ze zmianą obowiązujących przepisów. W 2021 r. zmieniono wykaz czynników lub procesów technologicznych o działaniu rakotwórczym lub mutagennym zawarty w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 24 lipca 2012r. w sprawie substancji chemicznych, ich mieszanin, czynników lub procesów technologicznych o działaniu rakotwórczym lub mutagennym w środowisku pracy. Natomiast w lipcu 2024r. weszło w życie rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 26 lipca 2024 r. w sprawie substancji chemicznych, ich mieszanin, czynników lub procesów technologicznych o działaniu rakotwórczym, mutagennym lub reprotoksycznym w środowisku pracy (Dz.U. 2024 poz. 1126).

Narażenie na czynniki lub procesy rakotwórcze występuje w 27 zakładach (3 szpitalach i 24 zakładach przemysłowych). Na stanowiskach pracy, gdzie występuje narażenie na czynniki rakotwórcze pracuje 1161 pracowników, w tym 267 kobiet. Wykonywane pomiary środowiska pracy nie wykazują przekroczeń na ww. stanowiskach pracy.

W służbie zdrowia narażenie na czynniki o działaniu rakotwórczym występuje wśród pracowników zatrudnionych w pracowniach rentgenowskich, przy wykonywaniu zabiegów z użyciem pola wysokiej częstotliwości.

W zakładach przemysłowych prowadzone są procesy technologiczne, w których dochodzi do uwalniania substancji chemicznych, ich mieszanin lub czynników o działaniu rakotwórczym lub mutagennym m. in: przy pracach związanych z narażeniem na pył drewna oraz pracach związanych z narażeniem na krzemionkę krystaliczną – frakcję respirabilną powstającą w trakcie pracy.

W warsztatach samochodowych wykonywane są prace związane z narażeniem przez skórę na działanie olejów mineralnych użytych wcześniej w silnikach spalinowych wewnętrznego spalania w celu smarowania i schładzania części ruchomych silnika oraz prace związane z narażeniem na spaliny emitowane z silników Diesla.

W skontrolowanych zakładach w zakresie czynników i procesów rakotwórczych stwierdzono: brak rejestru prac (7 zakładów), brak rejestru pracowników (6 zakładów) oraz brak informacji przekazanej do PWIS (9 zakładów). Część pracodawców usunęła stwierdzone nieprawidłowości przed wszczęciem postępowania administracyjnego. PPIS w Świebodzinie wydał 4 decyzje administracyjne w zakresie czynników i procesów rakotwórczych.

Eliminacja czynników rakotwórczych w ww. przemysłach nie jest w zasadzie możliwa z uwagi na profil produkcji, nie ma możliwości zastosowania innych surowców.

Nadzór nad substancjami chemicznymi i ich mieszaninami oraz kosmetykami

W 2024r. przeprowadzono 96 kontroli pod kątem stosowania i dystrybucji substancji chemicznych i ich mieszanin. Podczas 18 kontroli stwierdzono naruszenie przepisów w zakresie stosowania substancji chemicznych i ich mieszanin, w tym m. in.: brak aktualnego spisu stosowanych substancji niebezpiecznych, mieszanin niebezpiecznych, substancji stwarzających zagrożenie lub mieszanin stwarzających zagrożenie; brak kart charakterystyki; niezgodne z prawem oznakowanie substancji chemicznych i ich mieszanin.

W 2024 r. skontrolowano dwa podmioty pod kątem dystrybucji prekursorów narkotyków kat. 3 oraz dwa podmioty stosujące te substancje. Nie stwierdzono nieprawidłowości w powyższym zakresie.

Na terenie działalności Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Świebodzinie nie ma podmiotów gospodarczych zajmujących się na skalę przemysłową wytwarzaniem prekursorów narkotyków ani podmiotów odpowiedzialnych za pierwsze wprowadzenie do obrotu produktu biobójczego. Przeprowadzono 13 kontroli w zakresie wprowadzania do obrotu produktów biobójczych.

Działalność PPIS w Świebodzinie obejmuje również nadzór na produktami kosmetycznymi. W 2024 r. przeprowadzono 12 kontroli podmiotów zajmujących wprowadzaniem do obrotu produktów kosmetycznych oraz 2 kontrole u producenta produktów kosmetycznych. Do badań mikrobiologicznych pobrano 2 próbki kosmetyków – wyniki badań zgodne z obowiązującymi przepisami. W trakcie kontroli sprawdzano skład produktów kosmetycznych oraz ich oznakowanie. Wydano jedną decyzję nakazującą wycofanie produktów kosmetycznych ze względu na brak oznakowania w języku polskim.

WNIOSKI

Stan sanitarny większości kontrolowanych zakładów na terenie działalności Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Świebodzinie należy uznać za zadowalający.

Najczęściej występującym czynnikiem szkodliwym w środowisku pracy jest hałas. Występuje on powyżej wartości dopuszczalnych, szczególnie w zakładach branży meblarskiej i drzewnej z uwagi na trudności z wyciszeniem maszyn, szczególnie tych starszych. Pracodawcy opracowują programy działań technicznych i organizacyjnych mających na celu ograniczenie wpływu hałasu na zdrowie pracowników. Ponadto pracownicy narażeni na hałas wyposażani są w dobrane ochronniki słuchu.

W roku 2024 r. nie stwierdzono przypadku przekroczenia najwyższego dopuszczalnego stężenia czynników rakotwórczych. Liczba pracowników pracujących w narażeniu na czynniki lub procesy technologiczne o działaniu rakotwórczym lub mutagennym zwiększyła się w stosunku do lat poprzednich w związku ze zmianą przepisów prawa. Eliminacja stosowania czynników rakotwórczych w istniejących zakładach nie jest możliwa z uwagi na profil prowadzonej działalności.

Kontrole substancji chemicznych i ich mieszanin wykazują, że najczęstszym uchybieniem u podmiotów stosujących te substancje jest brak aktualnego spisu stosowanych substancji niebezpiecznych, mieszanin niebezpiecznych, substancji stwarzających zagrożenie lub mieszanin stwarzających zagrożenie.

Sporządził: Anita Witczak asystent w zakresie Higieny Pracy,

Katarzyna Szwaluk asystent w zakresie Higieny Pracy

6. ZAPOBIEGAWCZY NADZOR SANITARNY

Pracownicy zapobiegawczego nadzoru sanitarnego w 2024 roku brali czynny udział w procesie budowlanym realizowanych inwestycji. W trakcie uzgadniania dokumentacji projektowej (12 opinii) oraz w trakcie uczestniczenia w dopuszczeniu obiektów budowlanych do użytkowania (39 kontroli) zwracano uwagę na takie zagadnienia, jak zapewnienie właściwych warunków higienicznych i zdrowotnych w miejscach pobytu ludzi, a także odpowiednich warunków pracy zatrudnionym w zakładach. W głównej mierze były to budowa lub rozbudowa budynków produkcyjnych i magazynowych, budowa budynków mieszkalnych, budowa nastawni PKP oraz budowa lub rozbudowa obiektów z przeznaczeniem na handel lub usługi.

Biorąc pod uwagę wymagania techniczne i sanitarne stan obiektów budowlanych oddawanych do użytkowania nie odbiegał od wymogów zawartych w przepisach. W 6 przypadkach zgłoszono zastrzeżenia do stanu faktycznego. W żadnym rozpatrywanym przypadku nie zgłoszono zażaleń lub skarg na procedury związane z dopuszczeniem obiektów do użytkowania.

Ilość rozpatrzonych wniosków kształtuje się następująco:

- uzgodnienie zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania dotyczącej projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego oraz studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania gminy – **16** opinii,
- projekty miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego - **4** opinii,
- zapytania o konieczności przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko i sporządzenia raportu oddziaływania na środowisko i jego zakresie - **32** opinie,
- środowiskowe uwarunkowania - **7** uzgodnień warunków realizacji inwestycji przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach przedsięwzięć,
- uzgadnianie dokumentacji projektowej pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych - **12** uzgodnień,
- dopuszczenie do użytkowania obiektów budowlanych – **39** opinii (w tym **6** z uwagami)
- wydawane oceny higienicznej do zastosowanych materiałów lub wyrobów używanych do uzdatniania lub dystrybucji wody – **3** oceny,
- uzgodnienie decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowaniu terenu - **62** postanowienia
- uzgodnienie decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego – **4** postanowienia.

Do najczęstszych błędów w zakresie zgodności wykonania obiektu z projektem budowlanym należały:

1. powierzchnia pomieszczeń niezgodna z zaprojektowaną (większa lub mniejsza)
2. brak pomiarów wykonanego oświetlenia i wentylacji;

3. w pomieszczeniach nie zapewniono projektowanego wyposażenia;
4. niezgodności wykonania obiektu budowlanego z obowiązującymi przepisami prawa (brak opisu programów użytkowych, niekompletne opisy, wykonanie projektów utrudniające możliwość oceny zrealizowanego obiektu budowlanego, niewłaściwa forma projektów budowlanych, brak wymiany powietrza);
5. nie zaprojektowano natomiast wykonano wyposażenie sanitarne;
6. zaprojektowano i nie wykonano wyposażenia sanitarnego;
7. układ pomieszczeń oraz drzwi, okien, bram wjazdowych inny niż zaprojektowano;
8. brak miejsca gromadzenia odpadów mimo zaprojektowania.

W 2024r. nie oddawano do użytku przedsięwzięć wpływających zasadniczo na stan sanitarny powiatu.

Od września 2023r. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Świebodzinie zgodnie z art. 53 ust. 4 pkt 2a ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1130 ze zm.) uzgadnia projekty decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowaniu terenu oraz projekty decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego w zakresie wymagań higienicznych i zdrowotnych.

PPIS w Świebodzinie przy uzgadnianiu ww. projektów, a także przy opiniowaniu projektów budowlanych, opiniowaniu przedsięwzięcia/inwestycji przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach szczególną uwagę zwraca na:

- odprowadzenie ścieków komunalnych do sieci kanalizacji sanitarnej (zgodnie z zapisami rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz.U. z 2022 poz. 1225 – dalej warunki techniczne) dopuszcza się zbiorniki bezodpływowe do odprowadzania ścieków, jednakże nie przy każdym projekcie decyzji o warunkach zabudowy wskazuje się odległości pomiędzy obiektami tj. usytuowania względem granicy działki czy odległości od drzwi i okien zewnętrznych do pomieszczeń przeznaczonych na pobyt ludzi)

- doprowadzenie wody z sieci wodociągowej (zgodnie z zapisami rozporządzenia o warunkach technicznych woda może być doprowadzana z ujęć własnych czyli studni, jednakże nie przy każdym projekcie decyzji o warunkach zabudowy wskazuje się odległości pomiędzy obiektami tj. usytuowania względem granicy działki czy odległości od drzwi i okien zewnętrznych do pomieszczeń przeznaczonych na pobyt ludzi)

W obu przypadkach informacja o odległości pomiędzy poszczególnymi obiektami jest niezwykle istotna dla jakości wody, która powinna spełniać wymagania jakościowe i być bezpieczna dla zdrowia i życia ludzi.

Dodatkowo analizowane są w przedstawianych dokumentach następujące aspekty dotyczące:

- ujęć wody i stref ochronne przy nich,
- strefy sanitarnej – odległość od cmentarza,
- dostępu do drogi,
- odległości od obszarów chronionych,
- sąsiedztwa planowanej inwestycji, aby nie występowały uciążliwości zapachowe, przekroczenia poziomu hałasu, drgań),
- zapewnienia pracownikom pomieszczeń higieniczno-sanitarnych (projekty budowlane dotyczące zakładów pracy),
- rodzaju inwestycji (projekty decyzji o warunkach zabudowy, o ustaleniu lokalizacji celu publicznego i projekty budowlane).

WNIOSKI

Z poszczególnych działań w zakresie zapobiegawczego nadzoru sanitarnego wynika, że w ostatnim okresie zwiększyła się liczba inwestycji dopuszczonych do użytkowania oraz liczba uzgodnień projektów budowlanych inwestycji, zmniejszyła się liczba uzgadnianych miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, zwiększyła się liczba uzgodnień przedsięwzięć przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.

Realizacje inwestycji w większości przypadków zgodne były z opracowaniami projektowymi, jednak należy zauważyć, że same opracowania projektowe zawierały błędy..

Należy zauważyć, że w projektach decyzji o warunkach zabudowy często brakuje zapisów dotyczących usytuowania studni oraz zbiorników bezodpływowych od granicy działki czy odległości od drzwi i okien zewnętrznych do pomieszczeń przeznaczonych na pobyt ludzi co jest istotne dla jakości wody, która powinna spełniać wymagania jakościowe i być bezpieczna dla zdrowia i życia ludzi.

Sporządził: Dorota Hołownia-Ćwierz – p.o. Kierownika Oddziału Nadzoru Sanitarnego PSSE w Świebodzinie

7.NADZÓR NAD HIGIENĄ DZIECI I MŁODZIEŻY

Czynności kontrolne w pionie higieny dzieci i młodzieży obejmują szeroki zakres zagadnień mających na celu zapewnienie bezpiecznych i higienicznych warunków nauki i pobytu dzieci i młodzieży w placówkach.

W 2024r. wprowadzono Rozporządzenie Ministra Edukacji z dnia 13 czerwca 2024r. zmieniające rozporządzenie w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (Dz. U. z 2024r., poz. 933). Zgodnie z § 1 w rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (Dz. U. z 2020 r. poz. 1604) § 8 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. W pomieszczeniach sanitarnohigienicznych zapewnia się ciepłą i zimną bieżącą wodę oraz środki higieny osobistej, w szczególności:

- 1) mydło do rąk;
- 2) ręczniki papierowe lub suszarki do rąk;
- 3) papier toaletowy”.

W związku z powyższym wystosowano pismo do wszystkich placówek oświatowo-wychowawczych na terenie powiatu świebodzińskiego. W trakcie kontroli bieżących w placówkach egzekwowano zapewnienie w pomieszczeniach higieniczno-sanitarnych ww. środków higieny osobistej.

WARUNKI SANITARNE W SZKOŁACH I INNYCH PLACÓWKACH OŚWIATOWO-WYCHOWAWCZYCH

1. Liczba placówek pod nadzorem (ogółem): **94**, w tym:

- kluby dziecięce - **3**;
- żłobki - **4**;
- przedszkola - **23** (w tym 2 wchodzące w skład zespołów edukacyjnych- Zespół Edukacyjny Nr 1 w Świebodzinie, Zespół Edukacyjny w Gościkowie);
- szkoły podstawowe - **20** (w tym 2 wchodzące w skład zespołów edukacyjnych- Zespół Edukacyjny Nr 1 w Świebodzinie, Zespół Edukacyjny w Gościkowie);

- hufiec pracy - **1**;
- zespoły szkół- **2** (Zespół Szkół Leśnych w Rogoźniku w skład, którego wchodzi technikum oraz szkoła branżowa I stopnia, Powiatowy Zespół Szkół w Świebodzinie w skład, którego wchodzi technikum, szkoła branżowa I stopnia);
- placówki opiekuńczo-wychowawcze - **4**;
- specjalny ośrodek szkolno-wychowawczy - **1**;
- warsztaty szkolne - **1**;
- centra szkolenia zawodowego - **1**;
- bursy i internaty - **2**;
- schronisko młodzieżowe - **1**;
- poradnia-psychologiczno-pedagogiczna - **1**;
- szkoły muzyczne - **1**;
- licea ogólnokształcące (w tym uzupełniające) - **3**;
- policealne szkoły zawodowe - **1**;
- domy kultury - **3**;
- gabinety profilaktyki zdrowotnej i pomocy przedlekarskiej w szkołach- **22**.

2. Ogólna liczba kontroli: 131

3. Liczba załatwionych interwencji: 3

Interwencje uzasadnione – 1

W listopadzie 2024r. przyjęto pismo interwencyjne dot. występowania przypadków wszawicy wśród dzieci w dwóch grupach przedszkola. Zgodnie z wnioskiem nosicielem wszawicy jest wychowanek domu dziecka. Potwierdzono w czasie kontroli, że w przedszkolu wystąpiły przypadki wszawicy. Zalecono kontrolę czystości głów wśród wszystkich dzieci w celu wykluczenia obecności wszawicy w placówce. Przekazano ulotki nt. wszawicy celem rozdysponowania wśród rodziców oraz prezentację dla rodziców i nauczycieli do wykorzystania w bieżącej pracy. Zalecono, aby zapewnić higieniczny sposób przechowywania pościeli przeznaczonej dla dzieci - pościel nie powinna się ze sobą stykać. Zalecono, aby zapewnić w pomieszczeniach higieniczno-sanitarnych ręczniki papierowe. Kontrola sprawdzająca wykazała usunięcie nieprawidłowości. Kontrolę przeprowadzono także w domu dziecka. W czasie kontroli ustalono, że w placówce występowały przypadki wszawicy. Zalecono regularną kontrolę czystości głów wśród wychowanków w celu wykluczenia obecności wszawicy w placówce. Przekazano ulotki nt. wszawicy. Poinformowano, aby wzmoczyć w placówce reżim higieniczno-sanitarny – częściej prać dywany, koce, zabawki pluszowe. Zalecono, aby poinformować rodziców/opiekunów wychowanków o występowaniu wszawicy u dzieci celem podjęcia działań profilaktycznych w domach rodzinnych dzieci.

Interwencje bezzasadne - 2

W marcu 2024r. otrzymano pismo interwencyjne dot. występowania w oddziałach przedszkolnych szkoły podstawowej chorób zakaźnych (rumień zakaźny, szkarlatyna), braku podjętych przez placówkę działań. Kontrolę przeprowadzono wspólnie z pracownikiem Promocji Zdrowia i Oświaty Zdrowotnej oraz Epidemiologii. W trakcie kontroli ustalono, że w marcu pracownicy szkoły nie byli informowani o przypadkach chorób zakaźnych występujących u dzieci z oddziałów przedszkolnych. W grudniu 2023r. wychowawcy grup byli poinformowani o kilku przypadkach zakażeń u dzieci rumieniem zakaźnym. Do dnia kontroli dyrekcja szkoły została poinformowana o jednym

przypadku zachorowania na szkarlatynę (płonicę) wśród dzieci oddziału przedszkolnego. W przypadku jeśli w placówce występują choroby zakaźne zwiększa się częstotliwość mycia i dezynfekcji w salach przeznaczonych dla dzieci (blaty, powierzchnie często dotykane tj. włączniki, klamki oraz wyposażenie), w pomieszczeniach higieniczno-sanitarnych. Przeprowadzono rozmowę z Dyrektorem Szkoły dot. chorób zakaźnych (rumień zakaźny, szkarlatyna, ospa wietrzna, grypa) - drogi zakażenia, objawy. Przekazano ulotkę nt. szkarlatyny celem rozdysponowania wśród rodziców. Zalecono wzmożenie reżimu higieniczno-sanitarnego w placówce – mycie i dezynfekcja powierzchni dotykowych (klamki, włączniki, stoliki), pomieszczeń higieniczno-sanitarnych kilka razy w ciągu dnia. Zalecono edukację dzieci w zakresie podstawowych zasad higieny osobistej.

W lipcu 2024r. otrzymano telefoniczną informację o tym, że na terenie obozu (wypoczynek letni) panuje wszawica. Zgodnie z oświadczeniem kadra obozu wie o problemie, ale nie podejmuje żadnych działań w tej sprawie. W trakcie kontroli ustalono, że w jednym podobozie stwierdzono 5 przypadków wszawicy. Po stwierdzeniu obecności wszawicy dzieci natychmiast zostały przeniesione do izolatek (na jedną noc). U dzieci zastosowano odpowiedni preparat oraz specjalne grzebienie (okazano faktury). Wymieniono wszystkie poszewki na poduszki oraz prześcieradła. Poszewki, prześcieradła i ręczniki wyprano w wysokiej temperaturze. Przybory do włosów, które należały do dzieci zostały zdezynfekowane. Sprawdzone czystość głów u wszystkich dzieci z podobozu. Rodziców uczestników wypoczynku poinformowano o występujących przypadkach wszawicy. Zaplanowano przeglądy czystości głów u wszystkich uczestników obozu. Podjęte działania wobec zaistniałej sytuacji były prawidłowe. Przekazano ulotki nt. wszawicy celem rozdysponowania wśród kadry.

4. Oceny dot. obciążenia uczniów plecakami/tornistrami w roku 2024 na terenie powiatu świebodzińskiego dokonano w 2 szkołach podstawowych (1 miejskiej, 1 wiejskiej). Ocenie poddano 446 uczniów w 25 oddziałach.

W trakcie przeprowadzania badań przekroczenia wagi tornistrów/plecaków noszonych przez uczniów przyjęto, że dopuszczalny ciężar tornistrów/plecaków noszonych przez uczniów nie może przekraczać 10% masy ciała ucznia (niska norma) oraz 15% masy ciała ucznia (wysoka norma). W trakcie kontroli stwierdzono, że 396 spośród 446 ocenionych uczniów mieści się w wysokiej normie (15% masy ciała ucznia), co stanowi 88,8%. W niskiej normie (10% masy ciała ucznia) mieści się 205 uczniów, co stanowi ok. 46% wszystkich ocenionych uczniów. Stwierdzono, że 50 uczniów nie mieści się w żadnej z ww. norm, co stanowi 11,2% wszystkich ocenionych osób. W placówkach, w których przeprowadzono ocenę obciążenia uczniów tornistrami/plecakami uczniowie mieli możliwość pozostawienia części podręczników i przyborów szkolnych w szkole - indywidualne szafki uczniowskie lub wyznaczone miejsce w salach lekcyjnych (półki, szafki lub szuflady).

Zalecono podjęcie działań profilaktycznych i edukacyjnych skierowanych do uczniów oraz rodziców/opiekunów uczniów w zakresie prawidłowego - zgodnego z planem lekcji pakowania

tornistrów/plecaków oraz nieprzynoszenia do szkoły przedmiotów niezwiązanych z procesem nauczania (pamiętniki, albumy, zabawki).

Tabela 7.1: Analiza porównawcza przekroczenia wagi tornistrów uczniów szkół na terenie powiatu świebodzińskiego w latach 2022, 2023, 2024.

<u>ROK</u>	Liczba skontrolowanych placówek	Liczba skontrolowanych oddziałów	Ilość uczniów objętych pomiarami	Ilość uczniów z przekroczoną wagą tornistrów (powyżej 15% masy ciała ucznia)	% uczniów, u których stwierdzono przekroczenie wagi tornistrów
2022	2	23	464	66	14,2
2023	2	23	389	37	9,5
2024	2	25	446	50	11,2

Pomiary natężenia oświetlenia w placówkach nauczania i wychowania

W 2024 roku pomiarów natężenia oświetlenia elektrycznego dokonano w 1 przedszkolu wiejskim oraz 1 przedszkolu miejskim. W przedszkolu wiejskim oceną objęto 5 sal zajęć, wykonano 47 oznaczeń. Wyniki badań wykazały, że natężenie oświetlenia elektrycznego i jego równomierność w salach zajęć odpowiada wymaganiom zawartym w normie EN 12464-1:2021 „Światło i oświetlenie – Oświetlenie miejsc pracy – Część 1: Miejsca pracy we wnętrzach. W przedszkolu miejskim oceną objęto 5 sal zajęć, wykonano 44 oznaczenia. W wyniku przeprowadzonych badań natężenia oświetlenia elektrycznego stwierdzono, że natężenie oświetlenia elektrycznego w polu zadania (dywan) w sali grupy „Żabki”, odbiega od wymagań zawartych w normie EN 12464-1:2021 i wynosi (wartość średnia) – 200 lx przy wymagalnej wartości 300 lx. W związku z powyższym wystosowano wystąpienie pokontrolne do organu prowadzącego oraz dyrektora przedszkola. Ponadto w trakcie kontroli bieżących sprawdzane jest zapewnienie przez placówkę właściwego, zgodnego z obowiązującymi normami oświetlenia elektrycznego. W czasie kontroli sprawdzane są m. in. wyniki pomiarów natężenia oświetlenia sztucznego, zaopatrzenie punktów świetlnych w osłony, czystość osłon.

Podczas kontroli sanitarnych prowadzone są działania informacyjno-edukacyjne mające na celu uświadomienie dyrektorów placówek o istocie problemu, jakim jest właściwe natężenie oświetlenia w salach dydaktycznych, w szczególności na ławkach i tablicach szkolnych.

Higienicznej oceny rozkładów zajęć lekcyjnych dokonano łącznie w 141 oddziałach w 10 szkołach podstawowych, 2 zespołach szkół. Nieprawidłowości stwierdzono w 8 szkołach podstawowych w 26 oddziałach oraz w 2 zespołach szkół w 10 oddziałach. Różnica liczby godzin lekcyjnych pomiędzy kolejnymi dniami tygodnia była większa od 1 godziny, zajęcia nie rozpoczynały się o stałej porze, przy czym różnica pomiędzy dniami była większa niż 1 godzina. W trakcie kontroli informowano dyrektorów

Rodzaj placówek	2022				2023				2024			
	skontrolowano		stwierdzono niewłaściwy		skontrolowano		stwierdzono niewłaściwy		skontrolowano		stwierdzono niewłaściwy	
	oddziałów	w ilu placówkach	w ilu oddziałach	w ilu placówkach	oddziałów	w ilu placówkach	w ilu oddziałach	w ilu placówkach	oddziałów	w ilu placówkach	w ilu oddziałach	w ilu placówkach
szkoły podstawowe	166	16	27	9	126	11	30	7	108	10	26	8
licea ogólnokształcące	7	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
szkoły branżowe I i II stopnia	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
zespół szkół, w tym:	35	2	16	2	35	3	8	2	33	2	10	2
- szkoły podstawowe	35	2	16	2	8	1	4	1	33	2	10	2
- technika	0	0	0	0	19	2	2	1	0	0	0	0
- licea ogólnokształcące	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
- szkoły branżowe I i II stopnia	0	0	0	0	8	2	2	1	0	0	0	0
OGÓŁEM	208	19	43	11	161	14	38	9	141	12	36	10

o tym, iż plan zajęć dydaktyczno-wychowawczych powinien uwzględniać potrzebę równomiernego obciążenia zajęciami w poszczególnych dniach tygodnia, co zostało ujęte we wnioskach i uwagach z kontroli.

Tabela 7.2: Zakres działań prowadzonych na terenie powiatu świebodzińskiego w celu oceny prawidłowości konstruowania rozkładów zajęć w latach 2022-2024.

W roku 2024 oceny dostosowania mebli edukacyjnych do zasad ergonomii dokonano w 13 przedszkolach w 34 oddziałach, oceniono 598 stanowisk; w 5 szkołach podstawowych w 17 oddziałach, oceniono 187 stanowisk; w 2 zespołach szkół w 6 oddziałach, oceniono 100 stanowisk. Łącznie oceniono 885 stanowisk pracy ucznia/przedszkolaka. Przeprowadzone w czasie kontroli pomiary wykazały, że w 17 placówkach, w 42 oddziałach 358 uczniów/przedszkolaków ma nieprawidłowo dostosowane stoliki i krzesła do wzrostu tj. w 11 przedszkolach w 25 oddziałach - 236 stanowisk; w 5 szkołach podstawowych w 14 oddziałach - 91

stanowisk; w 1 zespole szkół w 3 oddziałach - 31 stanowisk. Wydano zalecenia pokontrolne lub wystosowano wystąpienia pokontrolne do organów prowadzących oraz dyrektorów placówek.

Tabela 7.3: Zakres działań prowadzonych na terenie powiatu świebodzińskiego w celu oceny dostosowania mebli edukacyjnych do zasad ergonomii w latach 2022-2024.

Rodzaj placówek	2022						2023						2024					
	oceniono dostosowanie mebli			stwierdzono nieprawidłowości			oceniono dostosowanie mebli			stwierdzono nieprawidłowości			oceniono dostosowanie mebli			stwierdzono nieprawidłowości		
	w ilu placówkach	w ilu oddziałach	ile stanowisk	w ilu placówkach	w ilu oddziałach	ile stanowisk	w ilu placówkach	w ilu oddziałach	ile stanowisk	w ilu placówkach	w ilu oddziałach	ile stanowisk	w ilu placówkach	w ilu oddziałach	ile stanowisk	w ilu placówkach	w ilu oddziałach	ile stanowisk
przedszkola	1	2	36	1	1	3	13	33	539	11	23	175	13	34	598	11	25	236
szkoły podstawowe	1	2	46	1	2	14	6	18	293	6	18	226	5	17	187	5	14	91
zespół szkół, w tym:	0	0	0	0	0	0	1	3	45	1	3	22	2	6	100	1	3	31
- przedszkola	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
- szkoły podstawowe	0	0	0	0	0	0	1	3	45	1	3	22	2	6	100	1	3	31
OGÓŁEM	2	4	82	2	3	17	20	54	877	18	44	423	20	57	885	17	42	358

6. Zmiany w infrastrukturze nadzorowanych placówek:

Od 01 września 2024r. do budynku, w którym wcześniej funkcjonowała Samorządowa Szkoła Podstawowa im. Obrońców Warszawy w Łagowie Filia w Sieniawie (2 oddziały) została przeniesiona Samorządowa Szkoła Podstawowa i Oddział Przedszkolny im. Janusza Korczaka z Toporowa. Placówka będzie funkcjonować w budynku szkoły w Sieniawie do końca sierpnia 2025r. z uwagi na prowadzoną w Toporowie termomodernizację.

7. Charakterystyka placówek

- Budynki w złym stanie higieniczno-sanitarnym - **6 placówek**- 2 szkoły podstawowe (w tym 1 wchodząca w skład Zespołu Edukacyjnego), 4 domy dziecka. W ww. placówkach stwierdzono takie uchybienia jak:
 - 1) zły stan sanitarno-techniczny powierzchni podłogi w szatni znajdującej się przy sali gimnastycznej oraz podłogi/progu przy wejściu do sali gimnastycznej;
 - 2) zły stan sanitarno-techniczny powierzchni ścian w sali gimnastycznej, ciągach komunikacyjnych, szatniach znajdujących się przy sali gimnastycznej, sali zabaw, pokojach mieszkalnych, pomieszczeniach higieniczno-sanitarnych;
 - 3) zły stan sanitarno-techniczny powierzchni sufitu w pomieszczeniach higieniczno-sanitarnych;
 - 4) zły stan sanitarno-techniczny drzwi w pomieszczeniach higieniczno-sanitarnych;
 - 5) brak drzwi wiodących do toalet;
 - 6) zły stan sanitarno-techniczny ościeżnic przy drzwiach w pomieszczeniach higieniczno-sanitarnych;
 - 7) zły stan sanitarno-techniczny armatury sanitarnej w pomieszczeniach higieniczno-sanitarnych;
 - 8) zły stan sanitarno-techniczny powierzchni grzejnika centralnego ogrzewania w pomieszczeniu higieniczno-sanitarnym;
 - 9) stan sanitarno-techniczny powierzchni futryny przy drzwiach w pomieszczeniu higieniczno-sanitarnym.

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami wydano decyzje administracyjne. Ponadto w 2024r. wystosowano 14 wystąpień pokontrolnych do podmiotów prowadzących placówki oraz dyrektorów dot. m.in. zapewnienia prawidłowej wentylacji w pomieszczeniach przeznaczonych dla uczniów/wychowanków, zapewnienia prawidłowego natężenia oświetlenia elektrycznego, powierzchni sal przeznaczonych dla wychowanków, dostosowania stołów i krzeseł do zasad ergonomii, nawierzchni przejścia/drogi przy placówce, sprawnych oraz zaopatrzonych w osłony punktów świetlnych, lokalizacji miejsca rekreacyjnego, ogrodzenia placu zabaw oraz terenu placówki, zapewnienia osłon na grzejnikach centralnego ogrzewania, zapewnienia dostępu do bieżącej ciepłej wody w pomieszczeniu higieniczno-sanitarnym, zapewnienia prawidłowego miejsca do przechowywania nocników, umieszczenia misek ustępowych w pomieszczeniach higieniczno-sanitarnych w oddzielnych kabinach, zapewnienie umywalki z baterią z ciepłą i zimną wodą w gabinecie profilaktyki zdrowotnej i pomocy przedlekarskiej.

- Budynki w złym stanie higieniczno-sanitarnym oraz technicznym - **0**.
- Budynki w złym stanie technicznym - **0**
- Brak ciepłej wody – **1 placówka**.

Brak bieżącej ciepłej wody stwierdzono przy umywalce w jednym pomieszczeniu higieniczno-sanitarnym w szkole podstawowej. Wydano decyzję administracyjną, kontrola sprawdzająca wykazała usunięcie nieprawidłowości.

W 2024 roku w 2 szkołach podstawowych stwierdzono niezachowanie standardów dostępności do urządzeń sanitarnych.

8. Ocena warunków sanitarno-higienicznych w placówkach letniego wypoczynku dzieci i młodzieży

- Liczba kontroli - **40 kontroli w zakresie Higieny Dzieci i Młodzieży, 6 kontroli w zakresie Bezpieczeństwa Żywności i Żywnienia, 2 kontrole w zakresie Higieny Komunalnej,**
- Liczba skontrolowanych turnusów- **42 (z 56 zgłoszonych na platformie Ministerstwa Edukacji Narodowej),**
- Liczba decyzji administracyjnych merytorycznych w zakresie Higieny Dzieci i Młodzieży - **0,**
- Liczba nałożonych mandatów karnych w zakresie Higieny Dzieci i Młodzieży – **0,**

W trakcie kontroli szczególną uwagę zwracano na stan sanitarno-porządkowy oraz sanitarno-techniczny pomieszczeń, w których przebywali uczestnicy letniego wypoczynku. Uchybienia sanitarno-techniczne stwierdzono w trakcie kontroli 2 turnusów zorganizowanych w obiekcie hotelowym (1 obiekt) - nieprawidłowości sanitarno-techniczne dotyczyły pokoi, ciągów komunikacyjnych, świetlicy (powierzchnie ścian, sufitów, podłóg, stolarki okiennej i drzwiowej, wyposażenia). W jednym z pokoi nie zapewniono szafy do przechowywania ubrań uczestników wypoczynku, wydano zalecenie pokontrolne. Kontrolę 1 turnusu przeprowadzono wspólnie z pracownikiem Higieny Komunalnej. W zakresie Higieny Komunalnej przeprowadzono kontrolę sprawdzającą wykonanie obowiązków zawartych w decyzji administracyjnej.

Nieprawidłowości sanitarno-techniczne dot. pomieszczeń higieniczno-sanitarnych stwierdzono w trakcie kontroli:

* 2 turnusów zorganizowanych w obiekcie hotelowym (1 obiekt) - nieprawidłowości dotyczyły powierzchni ścian, sufitów, armatury sanitarnej, wyposażenia, braku pojemników/podajników na ręczniki papierowe. Kontrolę 1 turnusu przeprowadzono wspólnie z pracownikiem Higieny Komunalnej. W zakresie Higieny Komunalnej przeprowadzono kontrolę sprawdzającą wykonanie obowiązków zawartych w decyzji administracyjnej.

Dzieci i młodzież korzystały z własnych środków higieny osobistej. Ponadto w sanitariatach ogólnodostępnych zapewniono mydło w płynie, ręczniki papierowe lub suszarki do rąk, papier toaletowy. W trakcie kontroli 2 turnusów w obiekcie hotelowym stwierdzono, że w części pomieszczeń higieniczno-sanitarnych nie zapewniono środków do higienicznego mycia rąk. Wydano zalecenia pokontrolne.

Nieprawidłowości w zakresie stanu sanitarno- porządkowego stwierdzono w trakcie kontroli 1 turnusu zorganizowanego w obiekcie hotelowym. Kontrolę przeprowadzono wspólnie z pracownikiem Higieny Komunalnej, który nałożył mandat na podmiot prowadzący obiekt.

– **Najczęstsze uchybienia i nieprawidłowości stwierdzone podczas kontroli:**

- brak orzeczeń do celów sanitarno-epidemiologicznych kadry.

– **Odnotowane przypadki zachorowań i urazów:**

W trakcie trwania wypoczynku dzieci i młodzieży odnotowano 1 złamanie obojczyka i 1 stłuczenie nadgarstka.

– **przyczyny zgłaszanych interwencji - 1 interwencja niezasadna:**

Przeprowadzono jedną kontrolę interwencyjną obozu pod namiotami w związku z otrzymanym zgłoszeniem telefonicznym dot. występowania przypadków wszawicy na jednym z podobozów oraz braku podejmowanych przez kadrę działań.

9. Ocena warunków sanitarno-higienicznych, w placówkach zimowego wypoczynku dzieci i młodzieży

W roku 2024 na terenie powiatu świebodzińskiego wypoczynek zimowy zorganizowano:

- w miejscu zamieszkania - 1 turnus;
- w obiekcie hotelowym - 3 turnusy.

Ponadto 1 wypoczynek zorganizowany przez dom kultury nie został zgłoszony do Kuratorium Oświaty - oferował zajęcia w ramach swojej działalności statutowej. W domu kultury przeprowadzono dwie kontrole (jedna przeprowadzona przez pracowników Higieny Komunalnej, jedna przeprowadzona przez pracownika Higieny Dzieci i Młodzieży oraz Promocji Zdrowia i Oświaty Zdrowotnej).

W trakcie trwania ferii zimowych przeprowadzono pięć kontroli wypoczynku zimowego. W wypoczynku zgłoszonym do Kuratorium Oświaty uczestniczyło łącznie 100 osób. W wypoczynku „na dziko” uczestniczyło 336 osób.

W 1 skontrolowanej placówce wypoczynku zimowego stwierdzono nieprawidłowości sanitarno-techniczne dot. złego stanu sanitarno-technicznego powierzchni ścian i sufitu w sali do zajęć plastycznych, powierzchni podłogi w sali do zajęć plastycznych, powierzchni ścian w ciągu komunikacyjnym prowadzącym do sali do zajęć plastycznych, powierzchni ścian i sufitu w pomieszczeniu higieniczno-sanitarnym znajdującym się na I piętrze,

powierzchni ościeżnicy przy drzwiach wejściowych do pomieszczenia higieniczno-sanitarnego przeznaczonego dla chłopców znajdującego się na parterze oraz powierzchni kaloryferów w pomieszczeniach higieniczno-sanitarnych zlokalizowanych na parterze. W czasie ferii zimowych w placówce wypoczynku została przeprowadzona kontrola sanitarna przez pracowników Higieny Komunalnej PSSE w Świebodzinie- w związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami wydano decyzję administracyjną oraz płaćniczą.

W skontrolowanych miejscach wypoczynku dzieci i młodzież miały zapewniony dostęp do środków higieny osobistej (papieru toaletowego, ręczników jednorazowych lub suszarek do rąk, mydła w płynie), bieżącej zimnej oraz ciepłej wody.

Dla uczestników wypoczynku organizowane były zajęcia sportowe, integracyjne, wyjście do kina, na basen, 1-dniowa wycieczka, zajęcia oazowe, poranki filmowe w kinie, zajęcia robotyki, plastyczne, kreatywne (gry, zabawy, animacje), warsztaty artystyczne.

WNIOSKI

W 2024r. przeprowadzono łącznie 131 kontroli sanitarnych. W wyniku przeprowadzanych kontroli sanitarnych w placówkach oświatowo-wychowawczych można zauważyć, że stan sanitarno-higieniczny oraz sanitarno-techniczny ulega poprawie. Przeprowadzane są bieżące remonty sal dydaktycznych, ciągów komunikacyjnych, bloków żywieniowych, bloków sportowych oraz zapleczy sanitarnych, termomodernizacje budynków. Pomimo zauważalnej poprawy w placówkach nadal można stwierdzić uchybienia sanitarno-techniczne związane z użytkowaniem pomieszczeń. Najczęściej dotyczą one nie zapewnienia wentylacji w pomieszczeniach, złego stanu sanitarno-technicznego powierzchni ścian, sufitów, podłóg w pomieszczeniach przeznaczonych dla uczniów/wychowanków, złego stanu sanitarno-technicznego armatury sanitarnej w pomieszczeniach higieniczno-sanitarnych.

W roku 2024 wydano 10 decyzji administracyjnych merytorycznych, 10 prolongat terminów wykonania nakazów decyzji, 13 decyzji płaćniczych oraz 14 wystąpień pokontrolnych. W 2024r. wyegzekwowano wykonanie nakazów 9 decyzji administracyjnych, w tym 6 z lat ubiegłych.

8.PROMOCJA ZDROWIA I OŚWIATA ZDROWOTNA

Zadania realizowane przez pion Promocji Zdrowia i Oświaty Zdrowotnej w roku 2024.

Wszystkie zadania podejmowane w zakresie promocji zdrowia wynikają i są zgodne z założeniami Narodowego Programu Zdrowia i wytycznych Światowej Organizacji Zdrowia. Podejmowane działania dostosowane są do potrzeb zdrowotnych środowiska lokalnego powiatu Świebodzińskiego. Realizacja zadań w zakresie promocji zdrowia i oświaty zdrowotnej w 2024 roku polegała na realizacji i koordynowaniu interwencji programowych i nieprogramowych. Podejmowane działania dotyczące poszczególnych interwencji opierały się na realizacji zadań wynikających z wcześniej ustalonych harmonogramów. Realizowane działania dotyczyły przede wszystkim profilaktyki chorób zakaźnych, zapobiegania nowotworom, profilaktyki nadwagi i otyłości, oraz profilaktyki uzależnień, szczególnie zdrowotnych następstw palenia tytoniu.

Realizacja zadań odbywała się poprzez:

- inicjowanie, wdrażanie i koordynowanie programów edukacyjnych,
- dystrybucję materiałów edukacyjnych,
- nagłośnienie problematyki w mediach społecznościowych,
- nadzorowanie działalności oświatowo – zdrowotnej.

Placówki w których przedstawiciele Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Świebodzinie prowadzili nadzór z zakresu Promocji Zdrowia i Oświaty Zdrowotnej to:

- Placówki nauczania i wychowania – **48**

Łączna liczba wizytacji przeprowadzona w w/w placówkach w 2024 roku – **107**

Współorganizatorami powyższych działań byli:

Szkolni koordynatorzy programów, Dyrektorzy Szkół, Pielęgniarki Środowiska Szkolnego, Pedagodzy Szkolni, Fundacja „Jej Portret”, Świebodziński Dom Kultury, Ośrodek sportu i Rekreacji w Świebodzinie, Centrum Medyczne „Łużycka”, Biblioteka Publiczna w Świebodzinie, Starostwo Powiatowe w Świebodzinie, Gmina Świebodzin, Gmina Zbąszynek, Gmina Szczaniec, Komenda Powiatowa Policji w Świebodzinie, Tworzec EGO – CREO Świebodzin.

W 2024 roku pion promocji zdrowia i oświaty zdrowotnej nadzorował działalność placówek oświatowo wychowawczych. W nadzorowanych placówkach przeprowadzono łącznie 91 wizytacji. Celem wizytacji była ocena sposobu realizacji interwencji programowych oraz diagnoza obozów i kolonii w trakcie akcji lato i akcji zima.

W roku 2024 realizowano następujące programy profilaktyczne:

1. Wojewódzki Program Profilaktyki Nowotworów.

Program adresowany był głównie do dziewcząt szkół ponadpodstawowych, pacjentek zakładów opieki zdrowotnej, społeczności lokalnej. Celem programu było zmniejszenie liczby zachorowani na nowotwory w tym raka piersi i jąder poprzez propagowanie profilaktyki wśród ogółu kobiet i mężczyzn, w tym także uczennic i uczniów za szkół ponadpodstawowych i szkół podstawowych klasy (VII-VIII). W 2024 roku program był realizowany w 6 szkołach (szkoły podstawowe - klasy VII, VIII i ponadpodstawowe).

W trakcie realizacji programu przeprowadzono: 2 wizytacje, 1 szkolenie, 15 porad, 11 zajęć warsztatowych, 7 punktów edukacyjno – informacyjnych, Informacje umieszczono na Facebooku. Ogółem działaniami edukacyjnymi w całym powiecie objęto: 5467

2. Program profilaktyki nadwagi i otyłości pt. „Trzymaj Formę!”.

Głównym celem programu było kształtowanie prozdrowotnych nawyków uczniów oraz pogłębianie wiedzy na temat znaczenia zbilansowanej diety i aktywności fizycznej. Program realizowany był w szkołach metoda projektu, dzięki której uczniowie wspólnie z nauczycielami, rodzicami i środowiskiem lokalnym opracowali metody propagowania zasad zdrowego stylu życia, przy wykorzystaniu różnorodnych form pracy, m.in. prelekcji, zajęć praktycznych, ćwiczeń, konkursów, przygotowano własne ulotki i plakaty oraz stoiska ze zdrową żywnością. W 2024 roku program realizowany był w 13 szkołach podstawowych na 20 szkół w powiecie (65%). Działaniami przeprowadzonymi przez szkolnych koordynatorów programu objęto 1443 uczniów. Łącznie działaniami edukacyjnymi podjętymi przez PSSE objęto 9605 osób. W trakcie realizacji programu przeprowadzono: 12 wizytacji, 1 szkolenie, 2 wykładów, 20 porad, 8 punktów edukacyjno – informacyjnych, informacje umieszczone na Facebooku.

3. Krajowy Program Zwalczania AIDS i Zapobiegania Zakażeniom HIV.

Głównym celem programu było przekazanie rzetelnej informacji na temat zakażeń wirusem HIV oraz dostarczanie wiedzy i kształtowanie właściwych postaw wobec osób żyjących z HIV i chorych na AIDS. W 2024 roku program profilaktyki HIV/AIDS realizowany był 4 szkołach ponadpodstawowych, co stanowi 100 % szkół tego typu. Łącznie działaniami edukacyjnymi objęto 5602 osób. W trakcie

realizacji programu przeprowadzono: 2 wizytacje, 1 konkurs, 1 szkolenie, 7 narad, 9 punktów informacyjno - edukacyjnych, informacje umieszczone na Facebooku.

4. Program Ograniczania Zdrowotnych Następstw Palenia Tytoniu.

Celem programu było zmniejszenie zachorowań i zgonów wynikających z palenia tytoniu poprzez zmniejszenie ekspozycji na dym tytoniowy. Program adresowany był do uczniów wszystkich typów szkół, nauczycieli, pracowników służby zdrowia, pacjentów oraz osób uzależnionych i ich rodzin. W ramach realizacji programu zorganizowano 2 kampanie antynikotynowe, wiosenną i jesienną (Światowy Dzień bez Tytoniu oraz Światowy Dzień Rzucania Palenia Tytoniu). Miejscom prowadzonych działań były: szkoły podstawowe, szkoły ponadpodstawowe, placówki wypoczynku zimowego i letniego. W trakcie realizacji programu przeprowadzono: 2 wizytacje, 13 narad, 8 punktów edukacyjno – informacyjnych, 11 prelekcji, 1 zajęcia warsztatowe, 4 wykłady, 1 szkolenie, informacje umieszczono na Facebooku. W 2024 roku program profilaktyki antynikotynowej realizowany był w 14 szkołach (w szkołach podstawowych i szkoły ponadpodstawowe). Łącznie działaniami edukacyjnymi PSSE objęto ok.4517 osób

5. „Z higieną za Pan brat”.

Program edukacyjny w zakresie profilaktyki higieny osobistej wśród dzieci w wieku przedszkolnym i uczniów klas I-III szkół podstawowych jest odpowiedzią Państwowej Inspekcji Sanitarnej województwa lubuskiego na kwestie związane z rozprzestrzenianiem się chorób zakaźnych, podnoszone przez zaniepokojonych rodziców, nauczycieli, dyrektorów szkół i przedszkoli. Celem programu jest promocja podstawowych zasad higieny osobistej wśród dzieci 6-letnich uczęszczających do przedszkoli oraz uczniów klas I-III szkół podstawowych, w celu zapobiegania chorobom zakaźnym.

W 2024 roku program był realizowany w 11 placówkach (3 szkołach podstawowych – 15 % szkół podstawowych w powiecie i 8 przedszkolach – 34% przedszkoli w powiecie). Łącznie działaniami objęto 3915 osób w tym 426 dzieci.

W ramach realizacji programu przeprowadzono: 8 wizytacji, 25 narad, 12 zajęć warsztatowych, 1 szkolenie, 4 punkty edukacyjno – informacyjne, 2 wykłady, - 13 prelekcji, informacje umieszczono na Facebooku.

6. „Skąd się biorą produkty ekologiczne”.

Program Ministerstwa Zdrowia, Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi oraz Głównego Inspektoratu Sanitarnego (edukacja zdrowotna przedszkolaków) pn. „Skąd się biorą produkty ekologiczne”. Krajowy program edukacji zdrowotnej i konsumenckiej skierowany do dzieci przedszkolnych w celu nauki prozdrowotnych nawyków żywieniowych, doboru zdrowych produktów ekologicznej produkcji rolnej do sporządzania posiłków i potraw oraz świadomego wyboru artykułów dostępnych w sprzedaży detalicznej.

W 2024 roku program był realizowany w 18 placówkach (3 szkołach podstawowych – 15 % szkół podstawowych w powiecie i 15 przedszkolach – 65% przedszkoli w powiecie).

Łącznie działaniami objęto 3843 w tym 420 dzieci.

W ramach realizacji programu przeprowadzono: 18 wizytacji, 17 narad, 7 zajęć warsztatowych, 4 punkty edukacyjne, 1 szkolenie, informacje umieszczono na Facebooku.

7. „Znamie! Znam je?”.

„Znamie! Znam je?” krajowy program edukacyjny kierowany do uczniów szkół ponadpodstawowych. Celem programu jest upowszechnienie wśród młodzieży szkół podstawowych klas VII i VIII oraz ponadpodstawowych klas I-II wiedzy z zakresu profilaktyki czerniaka. W 2024 roku program był realizowany w 9 placówkach (6 szkołach

podstawowych – 33 % szkół podstawowych w powiecie i 3 szkołach ponadpodstawowych – 75% szkół ponadpodstawowych w powiecie). Łącznie działaniami objęto 3147 w tym 1102 dzieci.

W ramach realizacji programu przeprowadzono: 18 wizytacji, 10 porad, 12 prelekcji, 7 punktów edukacyjnych, 1 szkolenie, informacje umieszczono na Facebooku.

8. „Podstępne WZW”

Program edukacyjny, który prowadzony jest przez Fundację Gwiazda Nadziei. Celem programu jest profilaktyka zakażeń wirusami HAV, HBV i HCV. Program uświadamia o odpowiedzialności za własne zachowania zdrowotne, oraz kształtuje postawy tolerancji i zrozumienia wobec osób zakażonych. W 2024 roku program był realizowany w 6 placówkach (3 szkołach podstawowych – 16 % szkół podstawowych w powiecie i 3 szkołach ponadpodstawowych – 75% szkół ponadpodstawowych w powiecie).

Łącznie działaniami objęto 2196 w tym 985 dzieci.

W ramach realizacji programu przeprowadzono: 4 wizytacje, 8 porad, 5 prelekcji, 7 punktów edukacyjnych, 1 szkolenie, informacje umieszczono na Facebooku.

9. „Wybierz Życie – Pierwszy Krok”

Program edukacyjny, który prowadzony jest przez Fundację Gwiazda Nadziei. Głównym celem programu jest zmniejszenie występowania raka szyjki macicy i umieralności na tę chorobę. W 2024 roku program był realizowany w 6 placówkach (4 szkołach podstawowych – 22 % szkół podstawowych w powiecie i 2 szkołach ponadpodstawowych – 50% szkół ponadpodstawowych w powiecie). Łącznie działaniami objęto 2145 w tym 745 dzieci.

W ramach realizacji programu przeprowadzono: 2 wizytacje, 9 porad, 5 prelekcji, 7 punktów edukacyjnych, 1 szkolenie, informacje umieszczono na Facebooku.

W roku 2024 realizowano następujące kampanie prozdrowotne:

1. Bezpieczne i Zdrowe Ferie/Wakacje.

Kampania skierowana była głównie do dzieci, młodzieży, i ich rodziców oraz opiekunów i wychowawców na koloniach i obozach letnich oraz zimowych. Tematyka obejmowała zagadnienia z zakresu zapobiegania chorobom zakaźnym (m.in. borelioza, bąblowica, salmonelloza, zakażenia meningokokowi, zakażenia wirusem HIV czy inne choroby przenoszone drogą płciową), profilaktyki uzależnień (nikotynizm, narkomania, alkoholizm) oraz zasada udzielania I pomocy, czy szkodliwość promieniowania UV.

W ramach realizacji działań edukacyjnych przeprowadzono: - 45 wizytacje.

Łącznie działaniami edukacyjnymi objęto 7262 osób.

2. Żyj pełnią życia bez energetyka.

A wystarczy dobrze jeść i zdrowo żyć. Wtedy energetyki nie są potrzebne. I właśnie po to powstała kampania "Żyj pełnią życia bez energetyka". Żeby uświadamiać, że picie napojów energetycznych nie powinno być modne.

W ramach realizacji kampanii przeprowadzono: 5 porad, 4 wykłady, 3 punkty edukacyjno – informacyjne, informacje umieszczano na Facebooku. Łącznie działaniami edukacyjnymi objęto: 757 osób.

3. Nie odpalaj nowej fajki, wrzuć papieros między bajki.

Kampania edukacyjna „Nie odpalaj nowej fajki, wrzuć palenie między bajki, ma na celu zwrócenie uwagi dzieciom i młodzieży na negatywne konsekwencje zdrowotne związane z paleniem tytoniu, ze szczególnym uwzględnieniem szkodliwości korzystania z e-papierosów.

W ramach realizacji kampanii przeprowadzono: 5 porad, 2 prelekcje, 4 wykłady, 2 punkty edukacyjno – informacyjne, informacje umieszczano na Facebooku. Łącznie działaniami edukacyjnymi objęto: 707 osób.

4. EFSA Wybieraj bezpieczną żywność.

Europejski Urząd ds. Bezpieczeństwa Żywności (EFSA) rozpoczął kampanię informacyjną „Wybieraj Bezpieczną Żywność”. Działania realizowane w okresie letnim i wczesną jesienią. Celem kampanii było uświadomienie konsumentom jak istotną rolę w zapewnieniu bezpieczeństwa żywności odgrywa nauka. Unijny system bezpieczeństwa żywności wytycza odpowiednie zasady i wymagania dla przedsiębiorców, organów kontrolnych, jak również daje konsumentom prawo do dostępu do wiedzy dotyczącej bezpieczeństwa produkcji, przetwarzania, pakowania, etykietowania i sprzedaży żywności.

W ramach realizacji kampanii przeprowadzono: 7 wykładów, 2 porady, 5 punktów edukacyjno – informacyjnych, informacje umieszczano na Facebooku. Łącznie działaniami edukacyjnymi objęto: 1177 osób.

5. Europejski tydzień szczepień.

Europejski tydzień szczepień obchodzony 20-25 kwietnia. Jest to inicjatywa Światowej Organizacji Zdrowia (WHO), realizowana i koordynowana na poziomie lokalnym przez poszczególne państwa. Celem Tygodnia jest podkreślanie znaczenia szczepień – po to, by chronić ludność przed chorobami, którym można zapobiec właśnie poprzez szczepienia.

W ramach realizacji kampanii przeprowadzono: 2 punkty edukacyjno – informacyjny, informacje umieszczano na Facebooku. Łącznie działaniami edukacyjnymi objęto: 1054 osób.

6. Światowy Dzień Zdrowia.

Każdego roku 7 kwietnia obchodzimy Światowy Dzień Zdrowia. Jego celem jest zwrócenie uwagi na najbardziej istotne problemy w obszarze zdrowia publicznego na świecie. Hasło przewodnie Światowego Dnia Zdrowia w 2024 roku brzmiało: „Moje zdrowie, moje prawo”.

W ramach realizacji kampanii przeprowadzono: 1 wykład, 3 porady, 6 zajęć warsztatowych, 1 punkt edukacyjno – informacyjny, informacje umieszczano na Facebooku. Łącznie działaniami edukacyjnymi objęto: 1605 osób

Wyżej wymienione i opisane programy edukacji zdrowotnej i akcje profilaktyczne będą kontynuowane w roku 2025, modyfikowane w oparciu o bieżące wytyczne GIS w zależności od sytuacji epidemiologicznej w kraju, województwie i powiecie.

Sporządziła: Dorota Kimsa asystent w zakresie Promocji Zdrowia i Oświaty Zdrowotnej.